

การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

นางสาววาทีนี้ นิลงาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-5263-6

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

INFORMATION USE OF FACULTY MEMBERS IN MUSICOLOGY

Miss Watinee Nilngam

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5263-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์
โดย	นางสาววาทีนี้ นิลงาม
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทซ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องพรรณ ลวนานนท์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วาทีนี้ นิลงาม: การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ (INFORMATION USE OF FACULTY MEMBERS IN MUSICOLOGY) อ.ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ 254 หน้า ISBN 974-17-5263-6.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ รวมทั้งปัญหา ในการใช้สารนิเทศ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนอาจารย์ ทั้งหมด 123 คน

ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อ การสอน การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และการผลิตผลงานทางวิชาการในระดับมาก ใช้สารนิเทศรูปแบบสื่อโสตทัศน์ สื่อตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง ในด้านลักษณะของ สารนิเทศ อาจารย์ใช้สารนิเทศเชิงประวัติ สารนิเทศเชิงทฤษฎี และข้อเท็จจริงในระดับมาก และในด้าน เนื้อหา อาจารย์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีไทย ดนตรีสากล ดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ ในระดับ มากเช่นกัน ส่วนในด้านภาษา อาจารย์ใช้สารนิเทศภาษาไทย และภาษาอังกฤษในระดับมาก สำหรับ อายุของสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศในช่วงอายุ 1-3 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ในระดับมาก ได้แก่ แหล่งทรัพยากร สารนิเทศส่วนบุคคล และแหล่งสารนิเทศบุคคล อาจารย์ใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศจากอินเทอร์เน็ตโดย ใช้เว็บไซต์ และโปรแกรมค้นหา และสำรวจจากชั้นหนังสือในระดับมาก ปัญหาที่อาจารย์ประสบในระดับ มาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบ เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดีมีราคาสูง และ บรรณารักษ์ห้องสมุดไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ลายมือชื่อนิติ.....

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4380175722: MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: INFORMATION USE / FACULTY MEMBERS / MUSICOLOGY

WATINEE NILNGAM: INFORMATION USE OF FACULTY MEMBERS IN
MUSICOLOGY THESIS ADVISOR: ASST, PROF. CHINDARAT BERPAN,
254 pp. ISBN 974-17-5263-6.

The purpose of this research was to study the information use of faculty members in musicology, in terms of objectives; formats, characteristics, subjects, languages, and ages of information; information sources; information search and problems of information use. This study was a survey research in which questionnaires were used to collect data from 123 faculty members in musicology in 11 state higher and private universities.

The research results reveal that faculty members in musicology use information for teaching, keeping abreast in the field, and producing academic work at high level. They use audio-visual, print and electronic media at moderate level. Characteristics of information used by faculty members are historical, theoretical and factual information at high level. Moreover, the subject areas used are Thai Music, Western Music, Music Education and other subject at high level. They use information in Thai and English at high level. The age of information used at moderate level with the highest mean score are 1-3 years, and over 10 years. The information sources that faculty members use at high level are personal collections and personal information sources. The faculty members search for information by using the Internet through websites, and search engines; and by browsing shelves at high level. Problems faced by faculty members at high level include some information formats such as foreign language journals, compact discs and digital video discs are expensive, and librarians have insufficient knowledge in music.

Department Library Science

Student's signature.....

Field of study Library and Information Science

Advisor's signature.....

Academic year 2003

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ความดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และกำลังใจจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ผ่องพรณ ลวนานนท์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ และกราบขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่เสียสละเวลาในการให้ข้อมูล รวมทั้งให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างมาก และขอขอบคุณบรรณารักษ์และผู้ประสานงานของมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในการรวบรวมข้อมูล

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อแม่ และทุกคนในครอบครัวที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณน้องสาว และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยห่วงใยดูแลซึ่งกันและกันตลอดมา ขอขอบคุณผู้ประพันธ์เพลงซึ่งแต่งบทเพลงท่อนหนึ่งที่เตือนสติข้าพเจ้าอยู่เสมอยามท้อแท้ที่กล่าวว่า “ อดทนเวลาที่ฝนพรำอย่างน้อยก็ทำให้เราได้เห็นถึงความแตกต่าง เมื่อวันเวลาที่ฝนจางฟ้าก็คงสว่างและทำให้เราได้เข้าใจว่ามันคุ้มค่าแค่ไหนที่เฝ้ารอ” และขอบคุณวันเวลาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่สอนข้าพเจ้าให้รู้จักคำว่า “ ความสุข “ อีกครั้งในเส้นทางชีวิต

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	6
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 ปรัชญาหรือทฤษฎี	
2.1 ความหมายและความสำคัญของดุริยางคศาสตร์.....	8
2.2 การเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย.....	11
2.3 สารนิเทศสาขาดุริยางคศาสตร์.....	23
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 การกำหนดประชากร.....	43
3.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
3.3 การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย.....	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
3.5 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	48
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	50
4.2 ตอนที่ 2 การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์.....	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์.....	135
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	185
5.2 การทดสอบสมมติฐาน.....	226
5.3 ข้อเสนอแนะ และประยุกต์ผลงานวิจัย.....	227
5.4 แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	228
รายการอ้างอิง.....	229
ภาคผนวก ก.....	233
ภาคผนวก ข.....	252
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	254

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรที่ศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัยและสาขาที่สอน.....	44
2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยจำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาและสาขาที่สอน.....	52
3. ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำแนกตามสาขาที่สอน.....	54
4. ประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำแนกตามสาขาที่สอน.....	56
5. วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์.....	59
6. รูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	61
7. รูปแบบสื่อตีพิมพ์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	64
8. รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	67
9. รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	69
10. รายชื่อตำราด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	72
11. รายชื่อวารสารด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	74
12. รายชื่อนิตยสารด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	76
13. รายชื่อพจนานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	78
14. รายชื่อสารานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	80
15. รายชื่อหนังสือรายปีด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	82
16. รายชื่อนามานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	84
17. รายชื่อซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	86
18. รายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
19. รายชื่อฐานข้อมูลซีดีรอมที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน.....	90
20. ลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	92
21. เนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	95
22. เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	98
23. เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีไทยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	101
24. เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	104
25. เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	107
26. ภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	110
27. อายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	113
28. แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	115
29. แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	120
30. แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	125
31. แหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	127
32. วิธีการที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ.....	130
33. รายชื่อโปรแกรมค้นหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	132
34. รายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้.....	134
35. ปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	137
36. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านรูปแบบที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	140
37. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ....	143
38. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	146
39. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	149
40. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	151
41. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	154
42. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันที่อาจารย์ สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	159
43. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์ สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	164

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
44. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	167
45. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ...	170
46. ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ.....	172
47. สรุปการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์.....	181

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ดุริยางคศาสตร์ (Musicology) หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการศึกษเกี่ยวกับดนตรี ทั้งด้านการแสดง ทฤษฎีและประวัติ ซึ่งเป็นวิทยาการที่มุ่งเน้นเสริมสร้างพัฒนาการของผู้เรียนให้เกิดคุณค่าของชีวิตและสังคมในแง่ของความประณีต งดงามและการแสดงออกของจินตนาการ (โกวิทย์ ชันธศิริ, 2529: 21; ณิชชา ไสคติยานุรักษ์, 2543: 114)

การเปิดสอนหลักสูตรทางด้านดุริยางคศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ได้เริ่มมีขึ้นเป็นแห่งแรกที่ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2504 ต่อมาได้มีการขยายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรดุริยางคศาสตร์มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 11 แห่ง 13 คณะ ได้แก่

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดสอนหลักสูตรด้านดุริยางคศาสตร์ที่คณะครุศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยที่คณะครุศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มดนตรีศึกษา กลุ่มการสอนทฤษฎีดนตรีไทย กลุ่มการสอนเครื่องดนตรีและวงดนตรีไทย กลุ่มการสอนทฤษฎีดนตรีสากล และกลุ่มการสอนเครื่องดนตรีและวงดนตรีสากล

ส่วนที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนเกี่ยวกับดุริยางคศาสตร์ในสาขา ดุริยางคศิลป์ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต โดยแบ่งเป็น 2 สาขา คือ สาขาดุริยางคศิลป์ไทย และสาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต โดยแยกเป็นสาขาดนตรีไทยและดนตรีสากล

3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาดนตรีไทย และดนตรีสากล

4. มหาวิทยาลัยทักษิณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดุริยางคศาสตร์โดยแบ่งออกเป็น 2 สาขา คือ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย และสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล

5. มหาวิทยาลัยนเรศวร คณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ในสาขาดุริยางคศาสตร์ไทย และสาขาดุริยางคศาสตร์สากล

6. มหาวิทยาลัยบูรพา คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต โดยแบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทยและสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล

7. มหาวิทยาลัยพายัพ คณะมนุษยศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งเดียวในปัจจุบันที่เปิดสอนดนตรีในสาขาวิชาดุริยางคศิลป์

8. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์โดยแบ่งออกเป็น 4 แขนงวิชานี้ แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ไทย แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันออก และแขนงวิชาดุริยางคศิลป์พื้นบ้าน

9. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาดนตรี เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาการด้านดนตรีโดยเฉพาะ ประกอบด้วยหมวดวิชาเฉพาะ 4 แขนงวิชา คือ ดนตรีไทยและดนตรีตะวันออก ดนตรีคลาสสิก ดนตรีแจ๊ส และอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีดนตรี โดยแบ่งเป็น 16 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาเปียโน ภาควิชาซำบร็อง ภาควิชากีตาร์ ภาควิชาเครื่องสายสากล ภาควิชาเครื่องกระทบ ภาควิชาเครื่องทองเหลือง ภาควิชาเครื่องลมไม้ ภาควิชาดนตรีแจ๊ส ภาควิชาทฤษฎีและการประพันธ์เพลง ภาควิชาเทคโนโลยีและดนตรีธุรกิจ ภาควิชาดนตรีวิทยาภาควิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาเปียโน ภาควิชาโมหรี ภาควิชาดนตรีพื้นบ้าน และภาควิชาการอำนวยเพลง รวมทั้งเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ใน 3 แขนงวิชา คือ แขนงวิชาดนตรีวิทยา แขนงวิชาดนตรีศึกษา และแขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ

10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศิลปกรรมศาสตร์ได้เปิดสอน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย และสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล

11. มหาวิทยาลัยศิลปากร มีการเรียนการสอนด้านดนตรีอยู่ 2 คณะ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคีตศิลป์ไทย และคณะดุริยางคศาสตร์เปิดสอนหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต

เมื่อพิจารณาภาพรวมของการเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ในมหาวิทยาลัยดังกล่าว พบว่า ส่วนใหญ่เปิดสอน 2 สาขาใหญ่ คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล มีบางมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสาขาอื่น ๆ ที่แตกต่างออกไป เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการเปิดสอนสาขาดนตรีศึกษาด้วย และมหาวิทยาลัยมหิดล มีการเปิดสอนแขนงวิชาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีดนตรี เป็นต้น

การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้การผลิตบัณฑิตสาขาดุริยางคศาสตร์มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมหาวิทยาลัยต่าง ๆ คือ เป็นบัณฑิตที่มีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ มาปรับใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้นั้น อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอนและสามารถติดตามพัฒนาการความก้าวหน้าของศาสตร์ในสาขาดังกล่าวได้อย่างครอบคลุม รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นอาจารย์จึงต้องมีแหล่งสารนิเทศและทรัพยากรสารนิเทศที่เหมาะสมสอดคล้องกับการใช้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ แนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้แหล่งสารนิเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะ สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย และกรมศิลปากร เป็นต้น สามารถจัดหาทรัพยากรสารนิเทศเพื่อให้บริการได้สอดคล้องกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์ คือ การศึกษาให้ทราบถึงลักษณะการใช้สารนิเทศของอาจารย์ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศได้อย่างเหมาะสม

สำหรับแหล่งสารนิเทศสำคัญที่ทำหน้าที่สนับสนุนความต้องการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ คือ ห้องสมุดที่ให้บริการทรัพยากรสารนิเทศด้านดนตรีในมหาวิทยาลัย ห้องสมุดในโรงเรียนดนตรีของเอกชน ห้องสมุดประชาชน และองค์กรเอกชนต่าง ๆ เช่น บริษัท บ้านทีกเสียงและสถานีวิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น โดยทั่วไปห้องสมุดที่ให้บริการทรัพยากรสารนิเทศด้านดนตรีโดยเฉพาะมักเป็นห้องสมุดเฉพาะ หรือส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยบริการอยู่ในห้องสมุดขนาดใหญ่ เช่น หน่วยบริการในหอสมุดกลางของสถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ซึ่งจะทำหน้าที่ในการจัดเตรียมทรัพยากรสารนิเทศด้านดนตรีเพื่อให้บริการนิสิต นักศึกษา อาจารย์ นักวิจัยและนักวิชาการ หรือหน่วยบริการในห้องสมุดประชาชนจะทำหน้าที่ในการจัดเตรียมทรัพยากรสารนิเทศเพื่อให้ความรู้และความบันเทิงทางด้านดนตรีแก่ชุมชน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีห้องสมุดดนตรีในสถานีวิทยุและโทรทัศน์ซึ่งทำหน้าที่จัดเตรียมทรัพยากรสารนิเทศเพื่อประกอบการกระจายเสียงหรือถ่ายทอดรายการทั้งที่เป็นรายการสดและรายการบันทึกเทป และศูนย์ข้อมูลด้านดนตรีที่ให้บริการโน้ตเพลงและสื่อโสตทัศน์เกี่ยวกับดนตรีได้ (Feather and Paul, 1997: 306) อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นแหล่งสารนิเทศประเภทใด ทรัพยากรสารนิเทศที่ให้บริการมักจะเน้นสื่อเกี่ยวกับดนตรี ซึ่งมีทั้งที่อยู่ในรูปของสื่อตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร โน้ตเพลง เนื้อเพลง ตลอดจนผลงานของนักประพันธ์ สื่อโสตทัศน์ เช่น แถบบันทึกเสียง แผ่นซีดี เครื่องดนตรีและสิ่งของเครื่องใช้ของนักร้อง นักดนตรี และคีตกวีที่สำคัญ ๆ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่มีความสำคัญในปัจจุบัน เช่น ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี เป็นต้น นอกจากการจัดหา จัดเก็บและให้บริการทรัพยากรสารนิเทศดังกล่าวแล้ว ห้องสมุดดนตรียังมีหน้าที่จัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศต่าง ๆ ที่มีการ

บันทึกข้อมูลที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับดนตรี ซึ่งเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมทางด้านดนตรีให้คนรุ่นหลังมีความเข้าใจดนตรีของแต่ละยุคสมัย

ในประเทศไทยแม้ว่าจะมีห้องสมุดดนตรีหลายแห่ง เช่น หอสมุดแห่งชาติซึ่งประกอบด้วยหอสมุดดนตรีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 หอสมุดดนตรีจุฬารามย์ สิริธร หอสมุดสุนทราภรณ์ หอสมุดดนตรีสุนทราภรณ์ หอสมุดดนตรีกรมศิลปากร หอสมุดดนตรีกรมศิลปากร และห้องสมุดดนตรีสยามกลการของบริษัทสยามกลการ เป็นต้น ซึ่งทำหน้าที่เป็นแหล่งสารนิเทศสำคัญที่ให้บริการสารนิเทศด้านดนตรีแล้ว ยังมีห้องสมุดคณะในสถาบันที่มีการเรียนการสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ เช่น ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ห้องสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น ที่จะช่วยตอบสนองความต้องการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ แต่จากการสัมภาษณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์พบว่าอาจารย์มีความเห็นว่าทรัพยากรสารนิเทศบางประเภท เช่น วารสาร ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ของอาจารย์ ทรัพยากรสารนิเทศบางประเภทที่ห้องสมุดมีอยู่ เช่น หนังสือ ซีดี ยังมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการใช้ (ปานใจ สานะเสน, **สัมภาษณ์**) แหล่งสารนิเทศที่น่าจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุนการสอน และการทำวิจัยเข้าถึงได้ยาก และห้องสมุดไม่มีการรวบรวมรายชื่อแหล่งสารนิเทศทางด้านดุริยางคศาสตร์เพื่อเป็นการแนะนำแหล่งสารนิเทศด้านดนตรีแก่อาจารย์ (ชลิตา ตังเดชวิทย์, **สัมภาษณ์**) นอกจากนี้อาจารย์ในสาขาดุริยางคศาสตร์มีภารกิจที่หลากหลาย เช่น การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ การแสดงดนตรี การร่วมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านดนตรี การเป็นคณะกรรมการในการประกวดการแข่งขันการแสดงดนตรี และการประพันธ์เพลง เป็นต้น ภารกิจต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนทำให้อาจารย์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้อุสสารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศหลายแห่งมาสนับสนุนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการกระทำภารกิจดังกล่าว

จากความสำคัญของการใช้อุสสารนิเทศในการปฏิบัติงานของอาจารย์และจากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุสสารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และ การสืบค้นสารนิเทศรวมทั้งปัญหาในการใช้อุสสารนิเทศ โดยคาดว่าประโยชน์ที่ได้จากการศึกษานี้จะเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้อุสสารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของคณาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้สารนิเทศ

สมมติฐานของการวิจัย

1. อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศรูปแบบตำราและโน้ตเพลง และใช้แหล่งทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวในระดับที่สูงกว่ารูปแบบและแหล่งสารนิเทศอื่น
2. อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับมากด้านเนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. ตัวแปรอิสระ
อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนซึ่งจำแนกตามสาขาที่สอน ได้แก่

- 1.ดนตรีไทย
- 2.ดนตรีสากล
- 3.ดนตรีศึกษา

2. ตัวแปรตาม

วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

รูปแบบของสารนิเทศ

ลักษณะของสารนิเทศ

เนื้อหาของสารนิเทศ

ภาษาของสารนิเทศ

อายุของสารนิเทศ

แหล่งสารนิเทศ
การสืบค้นสารนิเทศ
ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ คือ อาจารย์ประจำสาขา ดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 123 คน โดยเป็นอาจารย์ที่สอนในสาขาดนตรีไทยจำนวน 51 คน ดนตรีสากลจำนวน 65 คน และดนตรีศึกษาจำนวน 7 คน ทั้งนี้ไม่รวมอาจารย์ชาวต่างประเทศ หรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาต่อ หรือช่วยราชการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์ แหล่งสารนิเทศ ทรัพยากรสารนิเทศ และการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขา ดุริยางคศาสตร์ โดยประกอบด้วย ข้อมูล 3 ตอน ได้แก่
  - ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สาขาวิชาที่สอน ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การทำงาน
  - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้าน วัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ
  - ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ และข้อเสนอแนะ
3. ทดสอบแบบสอบถามกับอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษมและสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ที่สอนโปรแกรมวิชาดนตรีไทยจำนวน 8 คน และดนตรีสากลจำนวน 8 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 16 คน
4. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามเพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
5. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้ง 11 แห่ง จำนวน 123 คน

6. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel
7. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ปรัทัศน์วรรณกรรม

การปรัทัศน์วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในบทนี้จะครอบคลุมหัวข้อความหมายและความสำคัญของดุริยางคศาสตร์ การเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย สารนิเทศสาขาดุริยางคศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและความสำคัญของดุริยางคศาสตร์

ความหมาย

คำว่า ดุริยางคศาสตร์ มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ มากมาย เช่น Scholes (1994: 387-388) อธิบายว่า ดุริยางคศาสตร์ (Musicology) เป็นศาสตร์เกี่ยวกับสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ในเรื่องเสียงและคุณภาพของเสียงในห้อง สรีระเกี่ยวกับเสียงร้องของนักร้อง การรับฟังเสียงของหู และความสามารถในการบังคับใช้กล้ามเนื้อมือของนักดนตรี จิตวิทยาในเรื่องที่ว่าด้วยความไพเราะของดนตรีโดยใช้หลักการทางปรัชญาร่วมด้วย สังคีตนิยม (Music Appreciation) ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยความซาบซึ้งในอรรถรสของดนตรีเพื่อให้รู้จักดนตรีและหัดฟังดนตรีอย่างมีหลักเกณฑ์ รวมทั้งศาสตร์ที่เกี่ยวกับดนตรีศึกษา ชาติพันธุ์วิทยา (โดยรวมถึงดนตรีพื้นเมืองและการละเล่นพื้นบ้าน) จังหวะและการวัด โหมดและบันไดเสียง หลักและการวิวัฒนาการของเครื่องดนตรี การแยกเสียงประสานของเครื่องดนตรีในวง รูปแบบของการประพันธ์ ทฤษฎีการประสานเสียง ประวัติดนตรี และชีวประวัติคีตกวีต่างๆ

Randel (1986: 520-522) ได้ให้ความหมายของ ดุริยางคศาสตร์ (Musicology) ว่าหมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ของดนตรีทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีการ โดยสามารถจำแนกได้เป็น 4 ด้าน คือ (1) ดนตรีวิจัยชาติพันธุ์ (2) ดุริยางคศาสตร์ในทางประวัติศาสตร์ (3) ดุริยางคศาสตร์ว่าด้วยทฤษฎีดนตรี และ (4) ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(1) ดนตรีวิจัยชาติพันธุ์ ซึ่งมีความหมายทั้งในมุมนกว้าง และความหมายเฉพาะ ความหมายในมุมนกว้าง หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยดนตรีในบริบทที่เกี่ยวกับมนุษย์ ส่วนความหมาย

เฉพาะ หมายถึง วิชาการและการค้นคว้าวิจัยที่ว่าด้วยเรื่องดนตรีในบริบททางวัฒนธรรมซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับศิลปดนตรีในแถบตะวันตก

(2) ดุริยางคศาสตร์ในทางประวัติศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวกับการค้นคว้าวิจัยทางด้านดนตรีโดยเน้นด้านประวัติศาสตร์ดนตรีในแถบตะวันตก โดยศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์ในด้านเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวรรณกรรม ในประเด็นของลักษณะการประพันธ์ ประวัติชีวิตของนักประพันธ์ งานวิจัย เทคนิคการประพันธ์ แรงผลักดันในการสร้างผลงาน เครื่องดนตรี เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อการแสดง ทฤษฎีดนตรี และดนตรีในยุคสมัยต่าง ๆ

(3) ดุริยางคศาสตร์ว่าด้วยทฤษฎีดนตรี หมายถึง การศึกษาประวัติและพัฒนาการของทฤษฎีดนตรี

(4) ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หมายถึง การศึกษาถึงทฤษฎีในหัวข้อของดุริยางคศาสตร์ว่าด้วยระบบความรู้เรื่องเสียง สุนทรียศาสตร์ จิตวิทยาดนตรี สังคมศาสตร์ทางดนตรี และการให้การศึกษาหรือหลักสูตรการสอน ส่วนในประเด็นสุดท้าย คือ ดุริยางคศาสตร์ในทางประวัติศาสตร์ กล่าวคือ ว่าด้วยผลงานการประพันธ์ในศตวรรษที่ 17 จนถึงในศตวรรษที่ 20

นอกจากนั้น ณิชชา โสคติยานุรักษ์ (2543: 114 -115) ได้อธิบายว่า คำว่าดุริยางคศาสตร์ (Musicology) และดนตรี (Music) สื่อความหมายถึงสิ่งเดียวกัน คือ หมายถึงเสียงขึ้นลงที่มีระดับเสียง มีเงื่อนไขเวลา มีความไพเราะมักประกอบด้วยทำนอง จังหวะ เสียงประสานและสีสั่นเสียง และหมายรวมถึงวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับดนตรี ทั้งด้านการแสดง ทฤษฎีและประวัติ โดยใช้ในความหมายเดียวกับ ดุริยางคศิลป์ (Musical art) ซึ่งหมายถึงศิลปะแขนงหนึ่ง นอกเหนือจากทัศนศิลป์ อนุมัติศิลป์ และนาฏศิลป์

จากความหมายต่างๆดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าความหมายของคำว่าดุริยางคศาสตร์ หมายถึง การศึกษาด้านดนตรี ซึ่งเป็นการศึกษาทั้งในด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี อันทลักษณ์และโครงสร้างของเพลงในแง่มุมและสมัยต่าง ๆ การประสานเสียง ความซาบซึ้งในดนตรี หลักสูตรการเรียนการสอนด้านดนตรี รวมทั้งการปฏิบัติดนตรี ซึ่งหมายถึง การแสดงดนตรี เพื่อเป็นการฝึกฝนปฏิบัติเครื่องดนตรีเพื่อให้เกิดความชำนาญในเครื่องดนตรีประเภทนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ความสำคัญ

ศรัทธาทางศาสนาหรือดนตรีเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่อดีต จวบจนปัจจุบัน กล่าวคือ เป็นส่วนหนึ่งในวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านศาสนาและพิธีกรรม ดนตรีเป็นสื่อหรือพาหะที่นำจิตไปสู่ภาวะใดภาวะหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นจิตดำหรือจิตขาว ชาวตะวันตกจะเชื่อว่าวิญญาณกลับไปสู่พระเจ้า โดยอาศัยเสียงดนตรี ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกได้นำเอาดนตรีไปเป็นอุปกรณ์การสอน เพื่อช่วยให้คนเข้าใจศาสนาง่ายขึ้นในรูปของเพลงสวด และใช้ดนตรีในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา (ล้านนาเสถียร, 2542 : 70) ส่วนในพุทธศาสนาก็มีเพลงตระ และเพลงหน้าพาทย์ ซึ่งนำมาใช้ในพิธีไหว้ครู หรือการโหมโรงโดยบรรเลงเพื่ออันเชิญเทวดาและบอกกล่าวที่กำลังมีงานบุญขึ้น ซึ่งใช้วงปี่พาทย์ไม้แข็งในการบรรเลง เป็นต้น (ปกรณ์ รอดช้างเผือก, **สัมภาษณ์**)

2. ด้านการพัฒนาสติปัญญาและความคิด Akin (1997) ได้ศึกษาและพบว่า การนำดนตรีมาใช้ในชั้นเรียนโดยบูรณาการในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ความคิดรวบยอดของเนื้อหาวิชานั้นได้ง่ายขึ้น และจะมีความจำยาวนานขึ้น นอกจากนี้ วิญญู ทรัพย์ะประภา (2544) ได้อธิบายว่า ดนตรีจะเป็นสิ่งเร้าที่สำคัญของการทำงานของสมองในกระบวนการคิด เพราะการรับรู้ทางดนตรีเกิดจากการจินตนาการ ซึ่งทำให้สามารถสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับสิ่งที่คิดได้ดีขึ้น

3. ด้านการพัฒนาอารมณ์ Krumhansl (2001) ได้ค้นพบว่า สมองมนุษย์สามารถตอบสนองและจำแนกอารมณ์ทางดนตรีว่าเป็นความสุข ความเศร้า ความโกรธ หรือความกลัวได้ ดังนั้น ผู้ฝึกฝนหรือมีประสบการณ์ทางดนตรีจึงเป็นผู้รู้จักอารมณ์ของตนเอง สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง รวมทั้งเข้าใจอารมณ์ของผู้อื่น นอกจากนี้ ในปัจจุบันเชื่อกันว่า ความสามารถในการพัฒนาอารมณ์ (EQ – Emotional Quotient) เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้คนเราประสบความสำเร็จ (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2542: 196) และดนตรีสามารถพัฒนาลักษณะเหล่านี้ให้เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

4. ด้านการพัฒนาพลังสมาธิ ดนตรีมีผลต่อการพัฒนาพลังสมาธิ ทั้งนี้ เพราะการฝึกฝนทางดนตรีอย่างถูกต้องต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการฟัง การร้อง การเล่นดนตรี ฯลฯ จำเป็นต้องใช้สมาธิและการเพิ่มขอบเขตของช่วงเวลาตามลำดับ ประสบการณ์ดังกล่าวจะเป็นการขยายขอบเขตของเวลาที่จิตใจอยู่ในสภาวะนิ่ง ดังนั้น การฝึกฝนทางด้านดนตรีจึงช่วยพัฒนาพลังสมาธิให้เพิ่มขึ้นตามลำดับ (วิญญู ทรัพย์ะประภา, 2544: 14)

5. ด้านการเมือง ดนตรีที่นำเสนอในรูปแบบของเพลงปลุกใจ สร้างความรู้สึกหวงแหนและเห็นคุณค่า สามารถปลุกความสามัคคีของคนในสังคม ดังเห็นได้จากเนื้อหาของเพลงประจำชาติ หรือเพลงเกียรติยศซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นดนตรีที่เกี่ยวข้องกับการเมืองทั้งสิ้น

6. ด้านการรักษาโรค ในวงการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้มีการนำดนตรีมาใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ มากมาย ซึ่งเรียกว่า “ ดนตรีบำบัด ” ตัวอย่างการใช้ดนตรีบำบัดในการรักษาโรค เช่น โรคความดัน จะให้ฟังเพลงช้า ๆ เพื่อให้รู้สึกสงบ ทำให้การสูบฉีดโลหิตช้าลงใจจะสบายขึ้น ทำให้ความดันลดลง หรือโรคมะเร็ง จะมีการจูงใจให้ผู้ป่วยเกิดความเจ็บปวดน้อยลงหรือไม่มีเลยโดยใช้ดนตรี และอาการไมเกรนจะลดลงได้หากให้ฟังดนตรี เป็นต้น ปัจจุบันแปดสิบเปอร์เซ็นต์ของโรคเกิดจากสภาพจิตใจ ดังนั้นการผ่อนคลายความเครียดโดยการนำดนตรีมาบำบัดผู้ป่วยจะทำให้ผู้ป่วยเกิดสมาธิและสามารถฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายได้ (ด้านนาเสถียร, 2542: 72 - 73)

ความสำคัญของดนตรีต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ดังพระบรมราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ในโอกาสที่คณะกรรมการของสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ฯ เฝ้าทูลเกล้า ฯ ถวายเงินเพื่อสมทบทุนโครงการพัฒนาตามพระราชประสงค์ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต วันพุธที่ 16 ธันวาคม 2524 ว่า

“...การดนตรีนี้จึงมีความสำคัญสำหรับประเทศชาติ สำหรับสังคม ถ้าทำดี ๆ ก็ทำให้คนเรามีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานการ ก็เป็นหน้าที่ส่วนหนึ่งที่ให้ความบันเทิง ทำให้คนที่กำลังใจไม่มีกำลังใจขึ้นมาได้ คือ เร้าใจได้ คนกำลังไปทางหนึ่งทางที่ไม่ถูกต้อง ก็อาจจะดึงกลับมาในทางที่ถูกต้องได้ ฉะนั้นดนตรีนี้ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงพูดได้กับท่านทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีในรูปการณต่างๆ ว่ามีความสำคัญและต้องทำให้ถูกต้อง ต้องทำให้ถูกต้องในทางหลักวิชาของดนตรีอย่างหนึ่ง และก็ต้องตามหลักวิชาของผู้ที่มีศีลธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตก็จะทำให้เป็นประโยชน์มาก เป็นประโยชน์ทั้งต่อส่วนรวมทั้งส่วนตัว...”

(สุกรี เจริญสุข, 2539: 35)

การเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย 2 ด้าน คือ ความสำคัญของการเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์ และมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่สอนดุริยางคศาสตร์ในปัจจุบัน

ความสำคัญของการเรียนการสอนดุริยางคศาสตร์

จากการศึกษาหลักสูตรทางด้านดุริยางคศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ สามารถจำแนกความสำคัญของการเรียนการสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ได้เป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. การก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนในสาขาดุริยางคศาสตร์นับเป็นองค์ประกอบสำคัญในการผลิตบุคลากรทางด้านดนตรีให้มีความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติในสาขาดุริยางคศาสตร์ ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งเสนอแนวความคิดเห็นต่าง ๆ ต่อสาธารณชนได้ และสามารถประยุกต์ความรู้ต่าง ๆ มาใช้ในชีวิตรหรือในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสม

2. การก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษา การเรียนการสอนในศาสตร์แขนงนี้ทำให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นแหล่งบริการทางวิชาการ การค้นคว้า การวิจัย การผลิตผลงานทางวิชาการ การอบรมส่งเสริมความรู้ด้านดนตรีที่สำคัญแก่นิสิต นักศึกษา รวมทั้งบุคคลทั่วไป และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานในอาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรี เช่น นักดนตรี นักวิชาการทางดนตรี นักแต่งเพลงผู้เรียบเรียงเสียงประสานวงดนตรี และครูดนตรีที่ดีซึ่งมีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นต้น

3. การก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศ การศึกษาในสาขาดุริยางคศาสตร์เป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริม อนุรักษ์ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทางดนตรีพื้นบ้านในภาคต่าง ๆ ของชาติให้สืบทอดต่อไปในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการช่วยสร้างธุรกิจดนตรีซึ่งเป็นการสร้างงานและสร้างอาชีพเพิ่มมากยิ่งขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการปลูกฝัง ส่งเสริมค่านิยมและทัศนคติทางด้านดนตรีให้เกิดขึ้นในสังคมอีกด้วย

มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่สอนดุริยางคศาสตร์ในปัจจุบัน

การเรียนการสอนทางด้านดุริยางคศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาเริ่มเปิดสอนที่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.2504 ต่อมาได้เพิ่มจำนวนจากเดิมเป็นจำนวน 11 แห่ง ในปัจจุบัน นอกจากนั้นบางแห่งยังมีการเปิดสอนด้านดนตรี 2 คณะ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเปิดสอนที่คณะครุศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ และที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งเปิดสอนที่คณะอักษรศาสตร์ และคณะดุริยางคศาสตร์ และมีมหาวิทยาลัยจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์

2) มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์ 3) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศิลปกรรมศาสตร์ 4) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และ 5) มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มีการเปิดสอนในระดับปริญญาโทด้วย ส่วนการสอนในระดับปริญญาเอกมีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลแห่งเดียวที่เปิดสอน ในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนจำนวน 11 แห่ง 13 คณะที่เปิดสอนด้านดุริยางคศาสตร์มีดังนี้

❖ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดสอนดุริยางคศาสตร์ใน 2 คณะ คือ คณะครุศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์, 2543)

คณะครุศาสตร์ เปิดหลักสูตรวิชาโทดนตรีในภาควิชาสารัตถศึกษาในปี พ.ศ. 2504 ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นโปรแกรมดนตรีศึกษา ประกอบด้วยวิชาเอกและวิชาโททางด้านดนตรีไทยและสากล และในปี พ.ศ. 2520 ได้พัฒนาหลักสูตรดังกล่าวเป็นสาขาการสอนวิชาเฉพาะเป็นวิชาเอกมีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล โดยไม่มีการเปิดสอนเป็นวิชาโทอีกต่อไป สาขาดนตรีได้รับการจัดตั้งเป็นภาควิชาดนตรีศึกษา ในปี พ.ศ. 2536 ได้เปิดหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีไทย ดนตรีสากล และสาขาดนตรีศึกษา ในภาควิชาดนตรีศึกษาขึ้น โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

- กลุ่มดนตรีศึกษา รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ดนตรีในปฐมวัยศึกษา โศดาय และสื่อดนตรีศึกษา เป็นต้น
- กลุ่มการสอนทฤษฎีดนตรีไทย รายวิชาที่เปิดสอน เช่น เครื่องสายไทย เครื่องเป่าไทย และการควบคุมเพลงในวงดนตรีไทย เป็นต้น
- กลุ่มการสอนเครื่องดนตรีและวงดนตรีไทย รายวิชาที่เปิดสอน เช่น กลวิธี การสอนเครื่องสายไทย ทักษะดนตรีไทย และการซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องดนตรีไทย เป็นต้น
- กลุ่มการสอนทฤษฎีดนตรีสากล รายวิชาที่เปิดสอน เช่น คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ การประพันธ์เพลง ทฤษฎีการประสานเสียง เครื่องเป่า และเครื่องตี เป็นต้น
- กลุ่มการสอนเครื่องดนตรีและวงดนตรีสากล รายวิชาที่เปิดสอน เช่น กลวิธี การสอนเปียโน การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนาโสตประสาท คีย์บอร์ด และวงโยธวาทิต เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมุ่งเน้นผลิตครูสอนดนตรี เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่าของเนื้อหาทางด้านดนตรีศึกษา และสามารถนำความรู้มาวิเคราะห์ ประเมิน พัฒนาความคิดให้เป็นระบบ สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้

ผู้ศึกษาจะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 145 หน่วยกิต ปัจจุบันภาควิชาดนตรีศึกษามีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 6 คน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ เปิดสอนดุริยางคศาสตร์ในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2529 โดยแบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาดุริยางคศิลป์ไทย และสาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก และในระดับปริญญาโท เปิดสอนในปี พ.ศ. 2543 โดยแบ่งเป็น 2 สาขา คือ สาขาดุริยางค์ไทย และสาขาการประพันธ์เพลง

-การสอนในสาขาดุริยางคศิลป์ไทย เป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีไทย รวมทั้งทฤษฎีดนตรีสากล ประวัติดนตรีไทย ประวัติและผลงานของคีตกวีดนตรีไทย การวิจัยดนตรีไทย และทักษะเครื่องดนตรีไทย รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ประวัติดุริยางคศิลป์ไทย ทักษะดุริยางคศิลป์ไทย การเก็บและรักษาเครื่องดนตรีไทย หลักการประพันธ์เพลงไทย สัมมนาดุริยางคศิลป์ไทย การวิจัยดุริยางคศิลป์ และงานโครงการดุริยางคศิลป์ เป็นต้น

-การสอนในสาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก เป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี หลักการขับร้องประสานเสียง ประวัติและวรรณคดีในสมัยต่างๆ และทักษะเครื่องดนตรีสากล ประเภทต่าง ๆ รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีดนตรีและโสตทักษะ ทักษะดนตรี ประวัติและวรรณคดีดนตรี สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ การอำนวยการร้องขับร้องประสานเสียงและการเรียบเรียงสำหรับวงดนตรี เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นนักดนตรีโดยให้ความรู้ในด้านทฤษฎีและประวัติและวรรณคดีดนตรี ให้มีความสามารถในการแสดงดนตรีรวมทั้งประพันธ์เพลง การอนุรักษ์ และการพัฒนาวิชาการทางดุริยางคศิลป์ไทย และดุริยางคศิลป์ตะวันตก ผู้ศึกษาจะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต ปัจจุบันภาควิชาดุริยางคศิลป์มีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 14 คน (โครงสร้างหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต, 2547; หลักสูตร, 2547)

❖ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดสอนสาขาดนตรีในภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ โดยเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ในปี พ.ศ. 2524 แบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีตะวันตก และในระดับปริญญาโทเปิดการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา

-การสอนในสาขาวิชาดนตรีไทย เป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี และทักษะดนตรีไทย รวมทั้งสอนเกี่ยวกับการบรรเลงร่วมวง และการขับร้องเพลงไทย รายวิชาที่เปิดสอน เช่น การอ่านและการเขียนโน้ตเพลงไทย ดนตรีสำหรับเด็ก ทฤษฎีดนตรีไทย หลักการประสมวงดนตรีไทย คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงไทยเบื้องต้น ดนตรีพื้นเมืองไทยภาคเหนือและภาคอีสาน สังคีตนิพนธ์ของคีตกวีไทยสำคัญ ดนตรีไทยในพิธีกรรม ดนตรีไทยกับจิตรศิลป์ การสอนเครื่องมือนอก ดนตรีไทยกับคอมพิวเตอร์ และการค้นคว้าดนตรีไทยประยุกต์ เป็นต้น

-การสอนในสาขาวิชาดนตรีตะวันตก เป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและทักษะดนตรีตะวันตก ประวัติดนตรี การสอนเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ดนตรีสำหรับเด็ก และบรรเลงเครื่องดนตรีคลาสสิกตั้งแต่ระดับเบื้องต้น ถึงระดับสูง รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรีตะวันตก ฝึกโสตประสาท การบรรเลงหมู่ ดนตรีสำหรับเด็ก การอ่านวงเพลงเบื้องต้น คีตลักษณ์และการวิเคราะห์ การประพันธ์เพลง การเล่นเปียโนประกอบเพลงในสมัยโรแมนติก เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทางดนตรี การสอนเครื่องลมการสอนเครื่องเพอคัชชัน และการแต่งเพลงสำหรับภาพยนตร์และโทรทัศน์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตครูสอนดนตรี และนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะทางด้านดนตรี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 13 คน ผู้ศึกษาใน 2 สาขาดังกล่าวจะต้องศึกษา รายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542; 2543)

❖ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยขอนแก่น เปิดสอนสาขาวิชาดนตรีในคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยเปิดหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี แบ่งเป็น 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล

-การสอนในสาขาวิชาดนตรี จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและทักษะดนตรีไทยรวมทั้งให้มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีสากลร่วมด้วย และทฤษฎีและทักษะดนตรีสากล ประวัติดนตรีสากลในสมัยต่าง ๆ รวมทั้งวัฒนธรรมดนตรีอีสาน รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ปรัชญาดนตรี สุนทรียศาสตร์ดนตรี ประวัติดนตรีสากล การสอนดนตรี ดนตรีสำหรับเด็ก ดนตรีเพื่อการบำบัด จูริกดนตรี ดนตรีเปรียบเทียบ ดนตรีวิจารณ์ คีตศิลป์ คีตกวีและนักดนตรีวิทยาทางดนตรีไทย ดนตรีในพิธีกรรม ดนตรีอีสาน ดนตรีพม่าและมอญ ดนตรีจีน ดนตรีอินเดีย ดนตรีอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ดนตรีเวียดนาม เขมร และลาว อุโฆษวิทยาและเทคโนโลยี และสัมมนาดนตรี เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถที่จะทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชนได้ และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมท้องถิ่น ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 6 คน และผู้ศึกษาใน 2 สาขาดังกล่าวจะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 138 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะศิลปกรรมศาสตร์, 2543)

❖ มหาวิทยาลัยทักษิณ

มหาวิทยาลัยทักษิณ เปิดสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ ในภาควิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2538 เปิดสาขาดุริยางคศาสตร์สากล และต่อมาในปี พ.ศ.2545 เปิดสาขาดุริยางคศาสตร์ไทย

-การสอนในสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ จะเป็นการสอนเกี่ยวกับ ทฤษฎี ทักษะ และประวัติและวรรณคดีทางดนตรีไทยและดนตรีสากล การประพันธ์เพลง การขับร้องประสานเสียง และการวิจัยดนตรี รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีโน้ตสากล ทักษะดนตรี ขลุ่ยเรคคอร์ด ประวัติดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก ประวัติการดนตรีตะวันตก ทฤษฎีการสอดทำนอง การประพันธ์เพลง ทฤษฎีการบันทึกโน้ตเพลงไทย คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงสากล อุโฆษวิทยาทางดนตรี การอำนวยเพลง การจัดการวงดนตรี การบรรเลงรวมวงดนตรีไทย คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงไทย และดนตรีที่ใช้ประกอบพุทธศาสนพิธีของไทย เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นนักดนตรีที่มีศักยภาพด้านดนตรีในระดับมาตรฐานสากล และสามารถนำความรู้มาพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 6 คน ผู้ศึกษาจะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 140หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2546)

❖ มหาวิทยาลัยนเรศวร เปิดสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ ในคณะมนุษยศาสตร์ โดยเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2533 แบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาดุริยางคศาสตร์ไทย และสาขาดุริยางคศาสตร์สากล

-การสอนในสาขาดุริยางคศาสตร์ไทย จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี ทักษะ และประวัติดนตรีไทย รวมทั้งดนตรีพื้นบ้านในภูมิภาคต่างๆ รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทักษะดนตรีไทย ประวัติดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรีไทย ทฤษฎีบันทึกโน้ตเพลงไทย คีตลักษณ์วิเคราะห์เพลงไทย การประพันธ์เพลงไทย ดนตรีพื้นเมืองภาคเหนือ ดนตรีพื้นเมืองภาคอีสาน ดนตรีพื้นเมืองภาคใต้ การใช้คอมพิวเตอร์ในงานดนตรี การเก็บซ่อมและรักษาเครื่องดนตรีไทย ดนตรีบำบัด

ดนตรีสำหรับเด็ก ประวัติและผลงานคีตกวีไทยที่สำคัญ ปี่พาทย์ดีกดำบรรพ์ ดนตรีเพื่อการสื่อสารมวลชน ดนตรีพม่า ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี และการสอดทำนองดนตรีไทย เป็นต้น

-การสอนในสาขาศรียางคศาสตร์สากล จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีสากล ประวัติและวรรณคดีดนตรีสากลในยุคต่างๆ และทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีสากล การวิจัยดนตรี รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ดนตรียุคยุคเรเนสซองส์และยุคบาโรก ดนตรียุคนิยมในสังคมไทย ประวัติและผลงานของนักดนตรีสากล นักร้องหรือ วงดนตรีสมัยนิยม ประวัติและผลงานคีตกวีเฉพาะบุคคลที่สำคัญ ดนตรีสำหรับเด็กและเยาวชน การสอนดนตรีสากล รูปแบบและการวิเคราะห์ดนตรีสากล การเรียบเรียงเสียงประสาน ดนตรีกับสุนทรียศาสตร์ กฎหมายทางธุรกิจ ดนตรี หลักการจัดการงานดนตรี การวิจัยทางดนตรี และสัมมนาดนตรีสากล เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นนักดนตรี เพื่อให้มีนิสัยมีความรู้ ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถบรรเลงเครื่องมือเอก เข้าใจในสุนทรียศาสตร์ทางดนตรี อย่างลึกซึ้งสามารถประพันธ์เพลง ศึกษาค้นคว้าวิจัยในสาขาดนตรี รวมทั้งสามารถพัฒนาศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องจนถึงระดับนานาชาติได้ ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์ ซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องดนตรีให้เหมาะสมกับท้องถิ่นได้ ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 6 คน ผู้ศึกษาในสาขาศรียางคศาสตร์ไทย และดุริยางคศาสตร์สากลต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 138 และ 130 หน่วยกิต ตามลำดับ (มหาวิทยาลัยนเรศวร, คณะมนุษยศาสตร์, 2547)

❖ มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาดุริยางคศาสตร์ ในปีพ.ศ.2541 โดยแบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาศรียางคศาสตร์ไทย และสาขาศรียางคศาสตร์สากล

-การสอนในสาขาศรียางคศาสตร์ จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและทักษะดนตรีไทยและดนตรีสากล รวมทั้งประวัติและวรรณคดีดนตรี และการขับร้องประสานเสียง รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ประวัติดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีสากล ประวัติดนตรีไทย ขับร้องประสานเสียง ทฤษฎีการประสานเสียง ดนตรีและโสตทัศนอุปกรณ์ การบริหารดนตรีและการแสดง ธุรกิจการดนตรี คอมพิวเตอร์ดนตรี การบันทึกโน้ตเพลงไทย คีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย พื้นฐานมานุษยวิทยาดนตรี ประวัติดนตรีตะวันตก คีตลักษณะและการวิเคราะห์ดนตรีตะวันตก การบำรุงรักษาเครื่องดนตรีตะวันตก ดนตรีบำบัด สังคีตนิยม และดุริยนิพนธ์ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตนักดนตรี เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิจาร์ณ มีความคิดสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้ในสาขาดุริยางคศาสตร์ และในด้านต่างๆ รวมทั้งเห็นคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 6 คน ผู้ศึกษาใน 2 สาขาดังกล่าว ต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยบูรพา, คณะศิลปกรรมศาสตร์, 2545)

❖ มหาวิทยาลัยพายัพ

มหาวิทยาลัยพายัพเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดุริยศิลป์ในคณะมนุษยศาสตร์ในปี พ.ศ. 2517

-การสอนในสาขาดุริยศิลป์ จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี และทักษะดนตรีดนตรีไทยและดนตรีสากล วิธีการสอนดนตรี การขับร้องและการบรรเลงดนตรีในศาสนาคริสต์ รายวิชาที่เปิดสอน เช่น เพลงไทยนมัสการ มาดริกาล แอคูสติคเบื้องต้นสำหรับนักดนตรี วรรณกรรมพื้นเมือง ดนตรีศึกษา วาทยการเบื้องต้น การสอนวงโยธวาทิต ประวัติดนตรีไทย เพลงสำหรับเด็ก การแปลเพลงนมัสการ การประพันธ์เพลงศาสนา และการใช้ดนตรีในการบำบัดเบื้องต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตครูสอนดนตรี และนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทัศนคติที่ดี และมีค่านิยมด้านดนตรีที่ถูกต้อง ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 13 คน และผู้ศึกษาต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยพายัพ, 2544)

❖ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เปิดหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ในปี พ.ศ. 2539 แบ่งเป็น 4 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ไทย แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันตก แขนงวิชาดุริยางคศิลป์ตะวันออก และแขนงวิชาดุริยางคศิลป์พื้นบ้าน และมีโครงการจะเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทหลักสูตรดุริยางคศิลป์มหาบัณฑิต โครงการจัดตั้งวิทยาลัยการดนตรี และโครงการอุตสาหกรรมดนตรีขึ้นในอนาคต

-การสอนในสาขาดุริยางคศิลป์ จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและทักษะดนตรีไทย ดนตรีตะวันตก ดนตรีพื้นบ้าน และดนตรีตะวันออก การใช้คอมพิวเตอร์ในงานดนตรี และการวิจัยดนตรี รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ประวัติศาสตร์ดุริยางคศิลป์ ทักษะดุริยางคศิลป์ ปรัชญา

สุนทรียศาสตร์ คอมพิวเตอร์สำหรับดุริยางคศิลป์ ฤทธิจิตดุริยางคศิลป์ การวิจัยดุริยางคศิลป์ งานโครงการดุริยางคศิลป์ การประพันธ์เพลง ดุริยางคศิลป์พื้นบ้านดุริยางคศิลป์ไทย ดุริยางคศิลป์ ตะวันตก ทักษะดุริยางคศิลป์ ทฤษฎีและการเรียบเรียงประสาน ดุริยางคศิลป์ตะวันออก คีตลักษณ์ และการวิเคราะห์ และอุโฆษวิทยา เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถ ด้านดุริยางคศาสตร์เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพทางดุริยางคศิลป์ได้ มีความเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีต่อศิลปินและบุคคลทั่วไปทางดุริยางคศิลป์ ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 4 คน ผู้ศึกษาในสาขาดุริยางคศาสตร์ต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 141 หน่วยกิต (หลักสูตรการศึกษา, 2547)

❖ มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดการสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ ในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ โดยเปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก สำหรับในระดับปริญญาตรี เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตในสาขาวิชาดนตรี ในปี พ.ศ. 2542 โดยแบ่งเป็น 4 แขนงวิชา ได้แก่ แขนงวิชาดนตรีคลาสสิก แขนงวิชาแจ๊ส แขนงวิชาดนตรีไทยและดนตรีตะวันออก และแขนงวิชาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีดนตรี ส่วนในระดับปริญญาโทเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี ใน 3 แขนงวิชาคือ แขนงวิชาดนตรีวิทยา แขนงวิชาดนตรีศึกษา และแขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ และในระดับปริญญาเอกเปิดหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตใน 2 สาขา คือ สาขาดนตรีวิทยา และสาขาดนตรีศึกษา

-การสอนในสาขาวิชาดนตรี จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎีและทักษะดนตรี วิธีการสอนดนตรี ประวัติและวรรณคดีดนตรีของศิลปินในสมัยต่างๆทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล ดนตรีตะวันออก รวมทั้งเนื้อหาอื่น ๆ ที่นำมาใช้ในสาขาดนตรี เช่น การบริหารจัดการ กฎหมาย และหลักเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ฟังก์ชัน ประวัติ ดนตรีตะวันตก ประวัติดนตรีไทย ดุริยวรรณกรรมสำหรับเครื่องกระทบ การสอนเครื่องดนตรีปฏิบัติ การสอนเปียโน การประพันธ์ดนตรีแจ๊ส สำนักดนตรีไทย ดนตรีไทยในปัจจุบัน อุตสาหกรรมดนตรี กฎหมายทางธุรกิจดนตรี ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ การซ่อมเครื่องและบำรุงดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ การประพันธ์ดนตรีประกอบภาพยนตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับนักดนตรี การวางแผนและควบคุมการผลิตทางอุตสาหกรรมดนตรี และการวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรมดนตรี เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นนักดนตรี และครูสอนดนตรีที่มีความรู้ ความสามารถทั้งทางทฤษฎี และปฏิบัติ ในสาขาดนตรี ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 27 คน ผู้ศึกษาต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 128 หน่วยกิต

ส่วนการสอนในระดับปริญญาโท ทั้ง 3 แขนงวิชา ได้แก่

1) แขนงวิชาดนตรีวิทยาจะเป็นการสอนเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีดนตรีทั้งทางด้านดนตรีไทย ดนตรีในเอเชีย และดนตรีตะวันตก รายวิชาที่เปิดสอน เช่น รูปแบบและหน้าที่ของดนตรีวิทยา สัมมนาดนตรีวิทยา และดุริยางคศาสตร์ชาติพันธุ์ภาคสนาม เป็นต้น โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งผลิตนักวิชาการดนตรี

2) แขนงวิชาดนตรีศึกษา เป็นการสอนเกี่ยวกับแนวคิดและทักษะในการศึกษา วิจัยทางดนตรีศึกษา การวางแผนและประเมินผลการเรียนการสอน และการสร้างและพัฒนาหลักสูตรด้านดนตรีในระดับต่าง ๆ ของการศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกโรงเรียน และการวิจัยทางดนตรีศึกษา รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ปรัชญาและหลักสูตรดนตรีศึกษา ทฤษฎีและกระบวนการการเรียนวิชาดนตรี การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี สัมมนาดนตรีศึกษา สถิติสำหรับการวิจัยทางดนตรี และสื่อและนวัตกรรมสำหรับดนตรีศึกษา เป็นต้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งผลิตนักการศึกษาด้านดนตรี และนักวิชาการดนตรี

3) แขนงวิชาดนตรีปฏิบัติ เป็นการสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีและขับร้องในระดับมาตรฐานทั้งของไทยและสากล รายวิชาที่เปิดสอน เช่น เปียโน เครื่องสายสากล เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง เครื่องกระทบ ปฏิบัติรวมวง มหาวิทยาลัยมหิดลอร์เคสตรา ขับร้องไทย และขับร้องสากล เป็นต้น วัตถุประสงค์ของหลักสูตรจะมุ่งผลิตนักดนตรี (มหาวิทยาลัยมหิดล, วิทยาลัยดุริยางคศิลป์, 2542)

❖ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดสอนดุริยางคศาสตร์ในคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยเปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท กล่าวคือ ระดับปริญญาตรีเปิดการสอนใน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2518 โดยแบ่งเป็น 2 สาขาวิชาได้แก่ สาขาดุริยางคศาสตร์ไทยซึ่งเปิดทั้งหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตและหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต และสาขาดุริยางคศาสตร์สากลซึ่งเปิดเฉพาะหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต ส่วนในระดับปริญญาโทเปิดสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา

-การสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดุริยางคศาสตร์ (ไทย) จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี และทักษะดนตรีไทย ประวัติและวรรณคดีดนตรีในศิลปแขนงต่าง ๆ และการขับร้องเพลงไทย รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีการบันทึกโน้ตเพลงไทย การขับร้องเพลงไทย วรรณคดีดนตรีที่ใช้ในการละคร วรรณคดีเกี่ยวกับขอน ดนตรีพื้นบ้านไทย การจัดการวงดนตรี อุโฆษวิทยาทางดนตรี และดนตรีที่ประกอบพุทธศาสนาพิธีของไทย เป็นต้น

-การสอนในหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดุริยางคศาสตร์(ไทย/สากล) จะเน้นการสอนเกี่ยวกับวิธีการสอนดนตรีตามหลักสูตรในระดับต่าง ๆ และการสร้างสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอนดนตรี เช่น รายวิชาทักษะดนตรี ทฤษฎีโน้ตสากล ประวัติการดนตรีตะวันตก คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงไทย คีตลักษณ์และการวิเคราะห์เพลงสากล การอำนวยเพลง หลักสูตรและการสอน หลักการประพันธ์เพลงไทย ทฤษฎีดนตรีปัจจุบันประยุกต์ และการบรรเลงร่วมวงดนตรีสากล เป็นต้น

ในขณะที่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกดุริยางคศาสตร์ (ไทย) มุ่งเน้นผลิตนักดนตรี หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิตวิชาเอกดุริยางคศาสตร์(ไทย/สากล) จะมุ่งเน้นผลิตครูสอนดนตรี เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความสามารถทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติในสาขาดุริยางคศาสตร์ในระดับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีสมรรถภาพทางความคิด และพฤติกรรมที่ดีและมีประสิทธิภาพเพื่อช่วยพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้ ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 13 คน และผู้ศึกษาในแต่ละหลักสูตรต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536)

❖ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดสอนดุริยางคศาสตร์ใน 2 คณะ คือ คณะอักษรศาสตร์และคณะดุริยางคศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาภาษาไทย ได้เปิดหลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิต ในปี พ.ศ. 2511 โดยแบ่งเป็นหลักสูตรวิชาเอกสาขาวิชาสังคีตศิลป์ไทย และวิชาโทสาขาวิชาสังคีตศิลป์

เนื่องจากหลักสูตรอักษรศาสตรบัณฑิตเน้นการผลิตนักวิชาการทางสังคีตศิลป์ กล่าวคือ เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้พื้นฐานด้านดนตรีจนสามารถวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งนำความรู้มาปรับใช้ในการประกอบอาชีพ และมีประสบการณ์ในการแสดงดนตรีและจัดการแสดงดนตรีไทยในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ดังนั้นรายวิชาที่เปิดสอนจึงมุ่งการสร้างเสริมด้านสังคีตศิลป์ รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ลักษณะและประวัติดนตรีไทย ปฏิบัติการบรรเลงดนตรี ดนตรีกับคอมพิวเตอร์ ทฤษฎีทาง

ดนตรีวิทยา ทฤษฎีดนตรีวิทยาเผ่าพันธุ์ วาทยากร พื้นฐานการวิจัยทางดนตรีวิทยาเผ่าพันธุ์ และ
สุนทรียศาสตร์ เป็นต้น

ปัจจุบันภาควิชามีอาจารย์ประจำด้านสังคีตศิลป์ 2 คน ผู้ศึกษาต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต (ข้อมูลการศึกษา, 2547)

คณะดุริยางคศาสตร์ คณะดุริยางคศาสตร์เปิดสอนหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต ในปี พ.ศ. 2542 โดยแบ่งเป็น 2 สาขา ได้แก่ สาขาวิชาดนตรีคลาสสิก และสาขาวิชาดนตรีแจ๊ส นอกจากนี้ในปีการศึกษา 2547 คณะดุริยางคศาสตร์มีโครงการจะเปิดหลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต (ภาคพิเศษ) และในปีการศึกษา 2548 จะเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการควบคุมวงดนตรี สำหรับ 2 สาขาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ได้แก่

-การสอนในสาขาดนตรีคลาสสิก จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี ทักษะประวัติและวรรณกรรมดนตรีคลาสสิก รวมทั้งหลักการบรรเลงรวมวงและการประพันธ์ดนตรีเพื่อใช้ในวงดนตรีรูปแบบต่างๆ เทคโนโลยีและการดำเนินธุรกิจทางดนตรี รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีดนตรี ฟีกโซด ประวัติดนตรีตะวันตก ออร์เคสเตรชัน เปียโนพื้นฐาน การประพันธ์ดนตรี ดนตรีสมัยคลาสสิก หลักการอำนวยเพลง บทประพันธ์สำหรับดนตรีแชมเบอร์ การประพันธ์ดนตรีประกอบภาพยนตร์ และการผลิตงานทางดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นต้น

-การสอนในสาขาดนตรีแจ๊ส จะเป็นการสอนเกี่ยวกับทฤษฎี และทักษะการรวมวงดนตรีแจ๊ส การประพันธ์ดนตรีแจ๊ส รวมทั้งประวัติและวรรณกรรมดนตรีแจ๊สและแนวเพลงอื่นๆ เช่น ดนตรีป๊อป และร็อก เป็นต้น รายวิชาที่เปิดสอน เช่น ทฤษฎีดนตรีแจ๊ส ฟีกโซดแจ๊ส ประวัติดนตรีแจ๊ส การประพันธ์ดนตรีแบบแจ๊ส การใช้เครื่องมือสมัยใหม่ในการประพันธ์เพลง การประพันธ์เพลงโฆษณา ธุรกิจดนตรี การผลิตดนตรีและการควบคุมการบันทึกเสียง การศึกษา การประพันธ์เพลงแจ๊สระดับสูง ธุรกิจดนตรีและการจัดการ การใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการผลิตสื่อทางดนตรี และการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการตัดต่อสื่อทางดนตรี เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้ง 2 สาขา จะมุ่งเน้นผลิตนักวิชาการทางด้านดนตรี นักดนตรี นักแต่งเพลง ผู้เรียบเรียงเสียงประสานวงดนตรี และครูสอนดนตรี เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจดนตรีอย่างลึกซึ้ง มีความสามารถในการเล่นดนตรี เผยแพร่ความรู้ ร่วมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วิจารณ์ดนตรีได้ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ และมีมาตรฐานสากล ปัจจุบันมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 7 คน ผู้ศึกษาในสาขาดนตรีคลาสสิกจะต้องศึกษารายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต ส่วนในสาขาดนตรีแจ๊สต้องศึกษา

รายวิชาต่าง ๆ ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 131 หน่วยกิต (มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะดุริยางคศาสตร์, 2541; 2543)

สารนิเทศสาขาดุริยางคศาสตร์

รูปแบบของสารนิเทศ

การจำแนกรูปแบบของสารนิเทศสามารถทำได้หลายลักษณะ โดยทั่วไปมักจำแนกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ สื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1. สื่อตีพิมพ์

สื่อตีพิมพ์ หมายถึง ทรัพยากรสารนิเทศที่บันทึกข้อมูลและสื่อความหมายในรูปของตัวพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษร ผลิตขึ้นและรวบรวมเป็นเล่มโดยการตีพิมพ์จากเครื่องพิมพ์ (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ, 2540: 9) สื่อตีพิมพ์จำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ, 2540: 9-12; ปรีชา ช่างขวัญยืน, 2542: 26-27; สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า, 2543: 13; การค้นคว้าและการเขียนรายงาน, 2545: 18 – 19)

1.1 หนังสือวิชาการ หมายถึง หนังสือที่มีเนื้อหาเป็นความรู้ทางวิชาการทั่วไป หรือความรู้เฉพาะสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งมีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบเป็นแบบแผน

1.2 ตำรา เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ในเชิงทฤษฎี โดยมีเนื้อหาละเอียด ลึกซึ้ง อาจเป็นสิ่งพิมพ์ที่มาจากการแปล การเรียบเรียง การค้นคว้า และการเขียนเนื้อหาขึ้นมาใหม่เป็นต้น ตำราสามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภทโดยจำแนกตามเนื้อหา คือ ตำราพื้นฐาน บทอ่าน ตำราเฉพาะด้านหรือเฉพาะเรื่อง ตำราเชื่อมโยงระหว่างสาขา ตำราประยุกต์ และตำราปฏิบัติการ ตัวอย่างตำราด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น ประวัติดนตรีไทย เครื่องดนตรีไทย สังคีตนิยม และ Western History of Classical Music เป็นต้น

1.3 วารสาร เป็นสิ่งพิมพ์ที่ให้ข้อมูลเนื้อหาที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีการจัดพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และมีกำหนดออกตามวาระที่กำหนด เช่น รายเดือน หรือรายปักษ์ เป็นต้น ตัวอย่างวารสารด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น ถนนวนดนตรี วารสารเพลงดนตรี Clavier, Journal of Music Teacher Education, Journal of Research in Music Education, Music Educators Journal, Music Talks และ Overdrive เป็นต้น

1.4 นิตยสาร เป็นสื่อตีพิมพ์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับวารสาร แต่มุ่งเน้นการให้ความเพลิดเพลินและความบันเทิง ตัวอย่างนิตยสารที่ให้ข้อมูลด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น Commusic Magazine, Electronic Magazine, Hi-fi stereo และ Instrumentalist เป็นต้น

1.5 หนังสือพิมพ์ เป็นสื่อตีพิมพ์ที่เสนอข่าว ความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ บทความ บทวิจารณ์ และสาระความรู้ต่าง ๆ โดยมีกำหนดออกเป็นรายวัน ราย 3 วัน และรายสัปดาห์ ตัวอย่างข่าวสารด้านดนตรีที่น่าเสนอในหนังสือพิมพ์ เช่น ข่าวการแสดงดนตรีแนวเพลงต่าง ๆ ของศิลปิน ส่วนคอลัมน์ที่ให้ข้อมูลด้านดนตรีในหนังสือพิมพ์ ตัวอย่างเช่น คอลัมน์ Outlook (radio) ในหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ที่ให้ข้อมูลดนตรีของรายการเพลงคลาสสิกในสถานีวิทยุจุฬา FM 101.5 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการเพลงป๊อป เช่น FM 95.5 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายการเพลง Easy Listening เช่น FM 105 เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์แมกกาซีน สไตล์ และเทรนด์ ในหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ คอลัมน์City Events ในหนังสือพิมพ์เดอะเนชั่น และคอลัมน์ปฏิทินกิจกรรม (ละครเวที/การแสดง/คอนเสิร์ต) ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ เป็นต้นที่ให้ข้อมูลด้านดนตรีเช่นกัน

1.6 รายงานการประชุมวิชาการ/รายงานการสัมมนา เป็นสื่อตีพิมพ์ที่ผลิตขึ้นภายหลังจากการจัดประชุมวิชาการหรือการสัมมนา เพื่อรายงานผลการประชุมหรือการสัมมนาซึ่งมีการจำกัดจำนวนการพิมพ์เผยแพร่ให้แก่เฉพาะผู้เกี่ยวข้อง จัดเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่ออาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในการติดตามความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวในแวดวงทางดนตรี

1.7 พจนานุกรม เป็นสื่อตีพิมพ์ที่รวบรวมและให้ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ในด้านต่าง ๆ เช่น ความหมาย คำจำกัดความ คำที่มีความหมายเหมือนกัน เป็นต้น ตัวอย่างพจนานุกรมทางด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น พจนานุกรมดนตรี พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ The New Grove Dictionary of Music and Musicians และ The Concise Oxford Dictionary of Music เป็นต้น

1.8 สารานุกรม เป็นสื่อตีพิมพ์ที่รวบรวมความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามขอบเขตที่กำหนด อาจนำเสนอเป็นเล่มเดี่ยวหรือหลายเล่มเป็นชุด สารานุกรมทางด้านดนตรี อาจจะให้คำอธิบายเรื่องราวอย่างละเอียดกว้างขวาง หรือให้ข้อเท็จจริงสั้น ๆ เกี่ยวกับชื่อของบุคคลในสาขาดนตรีที่มีชื่อเสียง ซึ่งเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาดุริยางคศาสตร์ และจัดเรียงตามลำดับอักษรของหัวเรื่อง ตัวอย่างสารานุกรมในสาขาดุริยางคศาสตร์ เช่น สารานุกรมเพลงไทย สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา Collins Classical Music Encyclopedia และ The Encyclopedia of Classical Music เป็นต้น

1.9 หนังสือรายปี เป็นหนังสือที่มักจัดพิมพ์เป็นรายปี หนังสือรายปีด้านดุริยางคศาสตร์จะให้ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ บุคคลสำคัญและความก้าวหน้าของสาขาดุริยางคศาสตร์ในรอบปีที่ผ่านมา ตัวอย่างของหนังสือรายปีในสาขาดุริยางคศาสตร์ เช่น 2002

Yearbook for Traditional Music, British Music Yearbook และ The Music Yearbook เป็นต้น

1.10 นามานุกรม เป็นหนังสือที่รวบรวมรายชื่อบุคคลหรือองค์กร โดยมีการจัดเรียงอย่างมีระบบ เช่น จัดเรียงตามลำดับอักษร หรือตามหมวดหมู่ โดยหากเป็นบุคคลจะให้ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ตำแหน่งหน้าที่การงาน หมายเลขโทรศัพท์ หากเป็นองค์กร หรือสถาบันจะให้ชื่อ ที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์ หน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากร และอื่น ๆ ตัวอย่างนามานุกรมที่ให้ข้อมูลด้านดนตรี เช่น นามานุกรมดนตรีไทย นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย The Music Guide to Austria and German และ The Musicians' Directory เป็นต้น

1.11 รายงานการวิจัย เป็นสื่อตีพิมพ์ที่เผยแพร่การค้นคว้าวิจัยซึ่งช่วยในการติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้

1.12 วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ เป็นสื่อตีพิมพ์ซึ่งนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาเรียบเรียงขึ้นเพื่อเป็นส่วนประกอบในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1.13 หนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพ เป็นสิ่งพิมพ์ที่ผลิตขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพ หนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพที่ให้ข้อมูลด้านดนตรีมักจะเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเป็นที่ระลึกในงานฌาปนกิจศพของผู้ที่เป็นนักดนตรีหรือมีความเชี่ยวชาญ/สนใจด้านดนตรี ดังนั้นเนื้อหามักจะกล่าวถึงชีวประวัติผู้เสียชีวิตซึ่งเป็นนักดนตรี นอกจากนั้นจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ประวัติเพลงไทย หรือรายชื่อผลงานเพลงที่นักดนตรีได้เคยแต่งไว้ จึงเป็นสารนิเทศที่มีเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาทางด้านประวัติดนตรีไทย

1.14 โน้ตเพลง (Score) หมายถึง กระดาษโน้ตเพลงที่มีสัญลักษณ์ดนตรีบันทึกบนกระดาษสำหรับนักร้อง นักดนตรี หรือผู้อำนวยเพลง โน้ตเพลงจะมีทั้งในลักษณะที่เป็นแผ่นและเป็นเล่ม โดยทั่วไปห้องสมุดที่ให้บริการสื่อตีพิมพ์ประเภทนี้มักจัดเก็บและให้บริการโน้ตเพลงไว้เป็นคอลเลคชันหนึ่งโดยเฉพาะเพื่อให้ผู้ใช้สามารถนำมาใช้ได้สะดวกมากขึ้น โน้ตเพลงสามารถแบ่งได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่

-โน้ตเพลงฉบับเต็ม หรือ โน้ตเพลงวงดุริยางค์ (Full Score / Orchestral Score) หมายถึง โน้ตเพลงที่แสดงแนวบรรเลงเครื่องดนตรีครบทุกแนวไว้บนหน้าเดียวกัน โดยเป็นโน้ตเพลงฉบับที่ผู้อำนวยเพลงใช้ในการฝึกซ้อมและการแสดง

-โน้ตเพลงฉบับย่อลงมาก (Miniature Score) หมายถึง โน้ตเพลงที่เหมือนกับโน้ตเพลงฉบับเต็มแต่ย่อขนาดของโน้ตเพลงให้เล็กลงเพื่อใช้ฝึกซ้อม แต่ช่วยให้ศึกษาดนตรีได้สะดวกยิ่งขึ้น

-โน้ตเพลงเพื่อใช้ศึกษา (Study Score) เป็นคำศัพท์ที่ยังมีความหมายคลุมเครือโดยบางครั้งมีความหมายที่เหมือนกับโน้ตเพลงฉบับย่อลงมาก และบางครั้งมีความหมายที่หมายถึงโน้ตเพลงที่มีขนาดระหว่างโน้ตเพลงฉบับเต็มและโน้ตเพลงฉบับย่อลงมา

-โน้ตเพลงฉบับย่อ (Short Score) หมายถึง โน้ตเพลงที่นักแต่งเพลงร่างไว้คร่าวๆ เพื่อแต่งรายละเอียดให้สมบูรณ์ต่อไป โน้ตเพลงฉบับย่อนี้จะสมบูรณ์ก่อนการเริ่มการกำหนดเครื่องดนตรีของแต่ละแนวบรรเลงในวงดนตรี

-โน้ตเพลงร้อง (Vocal Score) หมายถึง โน้ตเพลงที่บันทึกแนวร้องทุกแนวทั้งเพลงร้องประสานเสียงและการเดี่ยวประสานกับวงดนตรี โดยโน้ตเพลงนั้นบันทึกไว้บนบรรทัดห้าเส้น โดยแยก 1 แนวต่อ 1 บรรทัด ห้าเส้น โน้ตเพลงร้องนี้เป็นโน้ตเพลงฉบับที่นักร้องใช้

-โน้ตเพลงเรียบเรียงสำหรับเปียโน (Piano Score / Piano Reduction) หมายถึง โน้ตเพลงที่ถูกเรียบเรียงใหม่จากโน้ตเพลงสำหรับวงดนตรีเพื่อให้เปียโนบรรเลง โดยยังคงมีแนวเพลงของเครื่องดนตรีชิ้นอื่น ๆ แสดงให้เห็นอยู่ (Sheet music 2004; ฌ็อง-ฌัก โสคติยานุรักษ์, 2543)

1.15 จุลสาร เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก มีความยาวตั้งแต่ 5 –48 หน้า รูปเล่มไม่ถาวร มีปกอ่อน หรือเป็นแผ่นพับ เนื้อหากล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวและจบภายในเล่ม ใช้ภาษาเข้าใจง่าย และให้ข้อมูลที่ทันสมัย มักจัดพิมพ์โดยหน่วยงานราชการ องค์กร หรือสถาบันต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป เนื้อหาที่ดีพิมพ์อาจเป็นบทความวิชาการ สุนทรพจน์ของบุคคลสำคัญ หรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

1.16 สูจิบัตร (Program) คือ เอกสารที่เย็บเล่มสำหรับแจกหรือจำหน่ายในการแสดงดนตรีมีรายละเอียดเกี่ยวกับรายการเพลงซึ่งประกอบด้วยชื่อเพลงและผู้แต่ง รายชื่อผู้แสดง ประวัติเพลง และประวัติผู้แสดงที่สำคัญ เช่น ผู้อำนวยการแสดง ผู้แสดงเดี่ยว โดยอาจมีเนื้อร้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผู้อุปถัมภ์ (ฌ็อง-ฌัก โสคติยานุรักษ์, 2543) ห้องสมุดที่จัดเก็บและให้บริการสูจิบัตรมักจัดเก็บสูจิบัตรที่ได้รับมาแยกจากสื่อตีพิมพ์ประเภทอื่น ๆ

2. สื่อโสตทัศน

สื่อโสตทัศนประเภทต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลทางด้านดุริยางคศาสตร์ที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้ (วัลลภ สวัสดิวัตน์ และคณะ, 2540:9-15.; กิดานันท์ มลิทอง, 2541: 40; สายทอง มโนมัยอุดม, 2541 :28-31; ไพบูลย์ เปียศิริ, 2545: 2-3 ,)

2.1 แผ่นซีดี เป็นสื่อโสตทัศนที่ทำด้วยแผ่นพลาสติก บันทึกข้อมูลด้วยรหัสดิจิทัล และอ่านข้อมูลด้วยแสงเลเซอร์ แผ่นซีดีส่วนใหญ่บันทึกเสียงเพลงเพื่อให้ใช้ฟังได้เท่านั้น การใช้แผ่นซีดีต้องใช้กับเครื่องอ่านซีดี หรือคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และเครื่องเล่นซีดี

แบบพกพา แผ่นซีดีเป็นสื่อโสตทัศนที่ได้รับความนิยมเนื่องจากมีขนาดกะทัดรัด จึงทำให้พกพาได้สะดวก และมีคุณภาพเสียงที่ดี ซึ่งต่างกับแผ่นเสียงที่มีขนาดใหญ่กว่าและคุณภาพเสียงยังไม่ดีมากนัก สารนิเทศในแผ่นซีดีมักให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทเพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งดนตรีไทย ดนตรีสากล หรือ เพลงบรรเลงต่าง ๆ ตัวอย่างแผ่นซีดีที่ให้ข้อมูลด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น แผ่นซีดีชุดสยามสังคีตดนตรีไทยฉบับบรมครู หรือแผ่นซีดีเพลงของ Johannes Brahms เป็นต้น

2.2 แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc) คือ แผ่นบันทึกสารนิเทศในรูปของสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ในระบบดิจิทัลซึ่งสามารถบันทึกได้ทั้งสัญญาณภาพและเสียง มีความจุ 4.3 กิกะไบต์ ต่อหน้า สามารถจัดเก็บข้อมูลเป็น 2 ชั้น และบันทึกข้อมูลได้ 2 หน้า จึงสามารถบันทึกข้อมูลได้รวม 17 กิกะไบต์ต่อแผ่น สารนิเทศในแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัลมักให้ข้อมูลเกี่ยวกับภาพการแสดงดนตรีของวงดนตรี การใช้แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัลจะใช้กับเครื่องอ่านซีดีระบบดิจิทัล และคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล ปัจจุบันแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัลเป็นที่นิยมมากขึ้นเนื่องจากเสียงและภาพมีคุณภาพดีมาก และสามารถหาซื้อได้ง่าย

2.3 วีดิโอซีดี คือ วัสดุที่บันทึกภาพเคลื่อนไหวและเสียงลงในแผ่นซีดีด้วยระบบดิจิทัลใช้การบีบอัดแบบMPEG-1เพื่อให้สามารถใช้กับคอมพิวเตอร์และเครื่องเล่นวีดิโอซีดีได้ มีความคมชัด 360x240จุดภาพลงในแผ่น สารนิเทศในวีดิโอซีดีมักเกี่ยวกับการแสดงดนตรีของวงดนตรี ปัจจุบันวีดิโอซีดีได้รับความนิยมมากขึ้นเนื่องจาก มีขนาดเล็ก มีความทนทานสูง ภาพและเสียงมีคุณภาพกว่าวีดิทัศน์ และราคาไม่แพง เช่น แผ่นวีดิโอซีดีบันทึกการแสดงรายการทิพย์สังคีต หรือบันทึกการบรรเลงระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ เป็นต้น โดยลักษณะของสารนิเทศที่บันทึกอยู่ในวีดิโอซีดี จะอยู่ในรูปข้อความ เสียง และภาพ

2.4 แถบบันทึกเสียง คือ วัสดุที่บันทึกเสียงลงบนเทปแม่เหล็กและบรรจุในตลับ ใช้ประโยชน์มากในการศึกษาด้วยตนเอง สารนิเทศในแถบบันทึกเสียงมักเกี่ยวกับบทเพลงบรรเลงเครื่องดนตรีหรือคำร้อง ตัวอย่างเช่น เทปบันทึกเสียงการบรรเลงดนตรีชุดสืบสานอาจารย์ประสิทธิ์ม้วน 1-94 หรือเพลงกล่อมลูก เป็นต้น

2.5 วีดิทัศน์ คือ วัสดุที่บันทึกภาพและเสียงลงในเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ การใช้วีดิทัศน์ต้องใช้กับเครื่องเล่นวีดิทัศน์ สามารถลบภาพและเสียงที่บันทึกไว้ออกแล้วบันทึกซ้ำได้หลายครั้ง สารนิเทศในวีดิทัศน์มักเกี่ยวกับการบรรเลงเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ ตัวอย่างวีดิทัศน์ที่ให้ข้อมูลด้านดนตรี เช่น วีดิทัศน์บันทึกการบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีไทย หรือGuitar Basic Training V.1-2 เป็นต้น

2.6 แผ่นเสียง เป็นแผ่นทรงกลมทำด้วยครีหรือพลาสติก แผ่นเสียงสามารถบันทึกได้เฉพาะเสียงเท่านั้นโดยบันทึกลงในร่องเสียง การใช้แผ่นเสียงต้องใช้กับเครื่อง

เล่นแผ่นเสียงโดยเอาหัวเข็มวางในร่องเพื่อเล่นแผ่นเสียง สารนิเทศที่บันทึกลงในแผ่นเสียง ส่วนใหญ่จะเป็นบทเพลง ปัจจุบันแผ่นเสียงไม่เป็นที่นิยมใช้มากนัก เนื่องจากคุณภาพของเสียงไม่ดีเท่ากับแผ่นวีดีทัศน์ระบบดิจิทัล เป็นต้น ปัจจุบันห้องสมุดส่วนใหญ่ยังคงมีแผ่นเสียงให้บริการแต่ไม่มีเครื่องเล่นแผ่นเสียง

2.7 โปสเตอร์ เป็นวัสดุกราฟิกที่จัดทำขึ้นเพื่อสื่อสารข้อมูลโดยใช้ภาพ สี และคำหรือข้อความประกอบเข้าด้วยกัน และมีการออกแบบอย่างดี เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้พบเห็น และเพื่อจูงใจให้มีความเห็นคล้อยตาม (พรรณพิมล กุลบุญ, 2523: 11) ข้อมูลด้านดนตรีที่ปรากฏในโปสเตอร์ เช่น วัน เวลา สถานที่เกี่ยวกับการแสดง นักดนตรีที่แสดงเดี่ยวหรือกลุ่มนักดนตรี และชื่อผู้อำนวยการเพลง เป็นต้น สารนิเทศที่บันทึกลงในโปสเตอร์ส่วนใหญ่จะเป็นข่าว ประกาศต่าง ๆ เช่น ข่าวงานแสดงดนตรีของวงดนตรี หรือประกาศข่าวทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่จัดเก็บข้อมูลด้านดนตรีมีหลายประเภท ได้แก่

3.1 ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ซีดีรอม คือ วัสดุในลักษณะจานโพลีคาร์บอเนต การค้นข้อมูลจากแผ่นซีดีรอมต้องใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องอ่านซีดีรอม อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์นิยมใช้ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีเพื่อเขียน และบรรเลงโน้ตดนตรี เช่น ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี Finale และซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี Encore เป็นต้น

-ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี Finale เป็นโปรแกรมเขียนโน้ตเพลง บันทึก และบรรเลงเสียงหนัก-เบาได้ นอกจากนั้นยังมีระบบป้องกันการคัดลอกข้อมูล และระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง โปรแกรมนี้สามารถใช้ได้กับทั้งคอมพิวเตอร์ระบบMacintosh และระบบWindow ยิ่งกว่านั้นยังเป็นโปรแกรมเดียวที่สามารถตั้งอัตราความเร็วของการบรรเลงให้แตกต่างกันตามวรรคตอนที่ต้องการได้ แต่เนื่องจากโปรแกรมนี้มีลักษณะการใช้งานที่ซับซ้อน จึงไม่เหมาะกับผู้ต้องการใช้งานขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นยังเป็นโปรแกรมที่มีราคาสูงมาก

-ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี Encore เป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพการใช้งานใกล้เคียงกับโปรแกรมFinale และมีระบบการบรรเลงย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพสูง อีกทั้งมีระบบป้อนตัวโน้ตด้วยเครื่องดนตรีที่มีระบบ MIDI ซึ่งสะดวกและเร็วกว่าโปรแกรมFinale นอกจากนั้นยังสามารถใช้กับคอมพิวเตอร์ระบบ Macintosh และระบบ Window เช่นกัน และมีราคาถูกกว่าโปรแกรมFinale มาก แต่โปรแกรมนี้มีข้อจำกัด คือ โปรแกรม

ไม่สามารถเปลี่ยนหรือตั้งอัตราจังหวะซับซ้อนได้ การป้อนตัวโน้ตด้วยแป้นพิมพ์ไม่สามารถพิมพ์ได้เร็วมากนัก อีกทั้งโปรแกรมไม่สามารถเขียนตัวโน้ตที่ซับซ้อนซึ่งมีอยู่ในบทเพลงสมัยใหม่ได้ และไม่สามารถตั้งอัตราซ้ำเร็วเพื่อบรรเลงเพลงได้เหมือนโปรแกรมFinale (วีรชาติ เปรมมานนท์ และ ธงสรวง อิศรางกูร ณ อยุธยา 2542)

3.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ เป็นระบบฐานข้อมูลที่บริษัทเอกชนและองค์กรต่างๆ ทำขึ้น เพื่อใช้ในการติดต่อแลกเปลี่ยนสารสนเทศระหว่างผู้ให้บริการ คอมพิวเตอร์ศูนย์กลางกับผู้ให้บริการซึ่งจะเป็นผู้ใช้เครื่องปลายทาง โดยผู้ใช้จะได้รับสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น ดรรชนีสาระสังเขป ตัวเลข สถิติ บรรณานุกรม และผู้ใช้สามารถเลือกสืบค้นสารสนเทศได้ทั้งฐานข้อมูลอ้างอิง ฐานข้อมูลต้นแหล่ง และฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูป (วัลลภ สวัสดิวัตลภ และคณะ 2540) ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ เช่น ฐานข้อมูลArts & Humanities Search, Arts & Humanities Citation Index, Humanities Abstracts, Humanities Abstracts Fulltext และRILM Abstracts of Music Literature เป็นต้น

-ฐานข้อมูลArts & Humanities Search และArts & Humanities Citation Index เป็นฐานข้อมูลดรรชนีที่รวบรวมสารสนเทศที่อยู่ในรูปบทความวารสาร บรรณานุกรม บทบรรณาธิการ และบทปริทรรศน์วรรณกรรม ในด้านอักษรศาสตร์และมนุษยศาสตร์

-ฐานข้อมูลRILM Abstracts of Music Literature เป็นฐานข้อมูลที่ให้เนื้อหาด้านดนตรีและสาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติดนตรี ดนตรีชาติพันธุ์ เครื่องดนตรีและการร้อง และดนตรีบำบัด รวมทั้งเนื้อหาเกี่ยวกับวรรณกรรม มานุษยวิทยา สังคมศาสตร์ ปรัชญา และฟิสิกส์ โดยอยู่ในรูปของรายการบรรณานุกรมและสาระสังเขปจากบทความ หนังสือ แคตตาล็อก วิทยานิพนธ์ ภาพยนตร์และวีดิโอ รายงานการประชุม ปริทัศน์คอนเสิร์ต และคู่มือหลักสูตร เป็นต้น

3.3 ฐานข้อมูลซีดีรอม เป็นฐานข้อมูลที่เก็บข้อมูลลงบนแผ่นโลหะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 ซม. หนา 2 มม.การสืบค้นสารสนเทศโดยใช้ฐานข้อมูลซีดีรอมนั้นเร็วกว่าสืบค้นผ่านฐานข้อมูลออนไลน์ สามารถค้นซ้ำได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สามารถสืบค้นได้ทั้งบรรณานุกรมและสาระสังเขปเหมือนฐานข้อมูลออนไลน์ จึงทำให้เป็นที่นิยมใช้ ฐานข้อมูลซีดีรอมที่ให้สารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้อง ที่ห้องสมุดหลายแห่งให้บริการแก่ผู้ใช้ เช่น

-ฐานข้อมูลDAO เป็นฐานข้อมูลเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกในสหรัฐอเมริกา แคนาดา และบางประเทศในยุโรป โดยให้บรรณานุกรมและสาระสังเขปของวิทยานิพนธ์แต่ละรายการ

-ฐานข้อมูลERIC เป็นฐานข้อมูลสาขาการศึกษา สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ในฐานข้อมูลจะแบ่งเป็นหัวข้อย่อยที่เกี่ยวกับการศึกษา และสารนิเทศที่ได้รับอยู่ในรูปแบบบรรณานุกรมสาระสังเขป (วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ 2540)

-ฐานข้อมูลสารานุกรมดนตรี เช่น Encyclopedia of British Columbia, Complete Classical Music ซึ่งประกอบด้วย 5 แผ่น ได้แก่ Hutchinson Encyclopedia of Music, Mozart –Prince of Harmony, Vivaldi the four Season, Live with Chopin และClassical Note

3.4 วารสารอิเล็กทรอนิกส์ คือ สิ่งพิมพ์ที่อยู่ในรูปดิจิทัล ซึ่งอาจจะ เป็นวารสารทางวิชาการ หรือนิตยสาร จัดเป็นทรัพยากรสารนิเทศหลักของห้องสมุดดิจิทัล โดยบทความจากวารสารจะถูกจัดเก็บบันทึกไว้ในรูปของแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่มีรูปแบบ หลากหลาย และมีกลไกการจัดส่งโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลัก (Barber1996: 624) ตัวอย่างวารสารอิเล็กทรอนิกส์ด้านดุริยางคศาสตร์ เช่น Computer Music Journal, Critical Musicology Journal, Echo, Enculturation, Ethnomusicology Online (EOL), Journal of New music Research (JNMR), Journal of Seventeenth-Century Music (JSCM), Journal of The American Musicological SocietyและJournal of The Royal Musical Association เป็นต้น

แหล่งสารนิเทศ

แหล่งสารนิเทศทางด้านดนตรีมีหลายลักษณะ เช่น แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล เป็นต้น ตัวอย่างแหล่งสารนิเทศทางด้านดนตรีประเภทสถาบันทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย มีดังนี้

- แหล่งสารนิเทศสถาบันภายในมหาวิทยาลัย

-ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นอาคาร 2 ชั้น ตั้งอยู่ภายในคณะครุศาสตร์ เปิดให้บริการแก่อาจารย์นิสิต และบุคคลทั่วไป บริการและทรัพยากรสารนิเทศด้านดนตรีที่ให้บริการได้แก่ ห้องหนังสืออ้างอิงซึ่งรวบรวมหนังสืออ้างอิงต่างๆ ด้านดนตรี เช่น The Oxford Companion to Music และ The New Grove Dictionary of Music and Musician เป็นต้น

-วารสาร เช่น ศิลปวัฒนธรรม สารคดี Journal of Research in Music Education, Music and Teacher, Music Educators Journal - Teaching Music และ Music Research Forum Psychology of Music เป็นต้น

-จุลสาร เช่น Music of The Masters เป็นจุลสารของรายการดนตรีคลาสสิก ของสถานีวิทยุจุฬา เป็นต้น

-บริการสื่อประสม และสื่อโสตทัศน เช่น แผ่นซีดี วีดิโอซีดี แอบบันทีกเสียง และวีดิทัศน์ทางด้านดนตรี ตัวอย่างเช่น

-แผ่นซีดี เช่น ดนตรีพิธีกรรม เพลงดำเนินทราย Greatest Hits Mozart, Greatest Hits Baroque และ J.S.Bach Brandenburg Concertos. เป็นต้น

-วีดิโอซีดี เช่น ระนาดเอกและฆ้องวงใหญ่ ซอด้วง ซออู้ ซอสามสาย จะเข้ และรายการทิพย์สังคีต เป็นต้น

-แอบบันทีกเสียง เช่น แอบบันทีกชุดสี่ประสานอาจารย์ประสิทธิ์ ม้วนที่ 1-94 เป็นต้น ในส่วนของวีดิทัศน์นั้นมีให้บริการเช่นกัน ตัวอย่างเช่น แนะนำเครื่องดนตรี บรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรีไทย และ Guitar Basic Training ตลับที่ 1-2 เป็นต้น

ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาเปิดให้บริการวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00 น.-16.00 น ส่วนในวันเสาร์ ให้บริการตั้งแต่เวลา 10.00 น.- 18.00 น. และวันอาทิตย์ เวลา 08.00 น.-16.00 น โทร 02-2182417 (สมบูรณชัย ชูสระน้อย, **สัมภาษณ์**)

-**ศูนย์ศิลปวิทยบริการ** คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรตั้งอยู่บนชั้น 12 ของอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดให้บริการแก่อาจารย์ นิสิต ทรัพยากรสารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ให้บริการ เช่น

-ปริญญาบัตรของนิสิตปริญญาตรีชั้นปีสุดท้าย

-วารสาร เช่น The Music เป็นต้น

-สตูดิโอ เช่น สตูดิโอในงานต่าง ๆ ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ เป็นต้น

ศูนย์ศิลปวิทยบริการ คณะศิลปกรรมศาสตร์เปิดให้บริการตั้งแต่วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 09.00-17.00 น โทร 02-2600123 ต่อ 5101 (เจ้าหน้าที่ศูนย์ศิลปวิทยบริการ, **สัมภาษณ์**)

- **ศูนย์สารสนเทศทางดนตรี** สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ตั้งอยู่บนชั้น 4 ของอาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นห้องสมุดของภาควิชาดุริยางค

ศิลป์ ภายในห้องสมุดจัดที่นั่งอ่านหนังสือจำนวน 8 ที่ ศูนย์สารสนเทศทางดนตรีนี้เป็นห้องสมุดที่ได้รับอภิธานนาการจากผศ.ดร.เจริญชัย ชลไพโรจน์ ซึ่งริเริ่มจัดห้องสมุดของภาควิชาขึ้น โดยมอบตำรา หนังสือวิชาการ รวมทั้งเอกสารต่างๆที่เป็นของส่วนตัวให้แก่ศูนย์สารสนเทศทางดนตรีแห่งนี้ หลังจากนั้นห้องสมุดได้จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพิ่มเติมเรื่อยมา สำหรับบริการและทรัพยากรสารสนเทศทางด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ห้องสมุดแห่งนี้ให้บริการ เช่น หนังสือวิชาการ ตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และนิตยสาร เช่น Commusic Magazine นอกจากนี้ยังมีสตูดิโอ และจุลสารซึ่งห้องสมุดจัดหาหรือได้รับมาโดยจะจัดแยกไว้ในตู้เก็บเฉพาะ สำหรับโน้ตเพลง จะเก็บไว้ในตู้เฉพาะโดยใส่ซองแยกส่วนเป็นแต่ละรายการและกำหนดหมายเลขเรียกแต่ละรายการ ห้องสมุดให้บริการสื่อโสตทัศนด้วย เช่น แผ่นซีดี แถบบันทึกเสียง และวีดิทัศน์ เป็นต้น ศูนย์สารสนเทศทางดนตรี สาขาวิชาดุริยางคศิลป์เปิดให้บริการเฉพาะวันจันทร์ – วันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น . โทร 043-754321 (เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศทางดนตรี,สัมภาษณ์)

-ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดขนาดเล็ก ทรัพยากรสารสนเทศด้านดนตรีและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ให้บริการ เช่น ตำรา หนังสือวิชาการ วารสาร นิตยสาร พจนานุกรม หนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพ โน้ตเพลง จุลสาร สตูดิโอ วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัย เป็นต้น ตัวอย่างทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ที่ให้บริการ ได้แก่

-วารสาร เช่น เพลงดนตรี ศิลปกรรม สารคดี ศิลปวัฒนธรรม Pantip Guide เป็นต้น

-นิตยสาร เช่น Symphony Magazine เป็นต้น

-พจนานุกรม เช่น The New Grove Dictionary of Music and Musicians เป็นต้น

-โน้ตเพลงห้องสมุดได้จัดเก็บแยกจากหนังสือทั่วไป เช่น ผลงานประพันธ์เพลงของ Tchaikovsky เป็นต้น

-แผ่นซีดี เช่น แผ่นซีดีสยามสังคีตดนตรีไทยฉบับบรมครู ชุดที่ 1-35

-วีดิโอซีดี เช่น การบรรเลงปี่พาทย์ไม้แข็ง (ครุรวม พรหมบุรี) โดย วงศิษย์ครุรวม พรหมบุรี และดนตรีไทยพร้อมคาราโอเกะชุดต่างๆ เช่น วงเครื่องสายเครื่องคู่ Brahms: Violin Concerto in D.op 77.และ Beethoven Sonatas เป็นต้น

-แถบบันทึกเสียง เช่น การบรรเลงเครื่องสายปี่มอญ-ชวา การบรรเลงวงมหาดุริยางค์ และการบรรเลงเครื่องสายผสมออร์แกน - ซิม เป็นต้น

ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์เปิดให้บริการเฉพาะวันจันทร์-วันศุกร์ตั้งแต่เวลา 08.00 น.- 17.00 น โทร 02-2527899

-ห้องสมุดดนตรี คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตตลิ่งชัน ตั้งอยู่บนชั้น 3 ภายในอาคารคณะดุริยางคศาสตร์ ซึ่งอยู่หลังอาคารสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตตลิ่งชัน ห้องสมุดมีขนาด 8x4 ตารางเมตร ให้บริการแก่อาจารย์ นิสิต และบุคคลทั่วไป บริการและทรัพยากรสารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ห้องสมุดจัดให้บริการ เช่น

- วารสาร เช่น Music Time และSoundmag เป็นต้น
  - โน้ตเพลง จัดเก็บโดยแยกตามประเภทเครื่องดนตรี
  - สตูดิโอ ห้องสมุดได้จัดเก็บในแฟ้มแยกไว้ให้บริการ
  - จุลสาร มีการจัดเก็บไว้ให้บริการในแฟ้ม
  - สื่อโสตทัศน ได้แก่ แผ่นซีดี วีดิโอซีดี และแผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล
- เป็นต้น ที่เน้นทางด้านดนตรีคลาสสิก และดนตรีแจ๊ส

ห้องสมุดดนตรี คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตตลิ่งชันเปิดให้บริการวันจันทร์-วันศุกร์ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น.วันเสาร์-วันอาทิตย์ ปิดบริการ โทร 02-8807374 ต่อ 2304 (สุพัต ทองฉวี, **สัมภาษณ์**)

- ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นห้องสมุดภายในอาคารของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เปิดให้บริการแก่อาจารย์ นิสิต และบุคคลทั่วไป สำหรับบริการและทรัพยากรสารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ห้องสมุดดนตรีให้บริการ ได้แก่ หนังสือวิชาการ ตำราพจนานุกรม สารานุกรม หนังสือพิมพ์ วิทยานิพนธ์ และ วารสาร ตัวอย่างวารสารด้านดนตรีที่ให้บริการ เช่น ถนนดนตรี เพลงดนตรี ศิลปวัฒนธรรม Instrumentalist, Music Educators Journal, Journal of Research in Music Education, Journal of Music Teacher Education, General Music Today, Applications of Research in Music Education และ Teaching Music เป็นต้น ส่วนโน้ตเพลง จุลสาร และสตูดิโอห้องสมุดจัดแยกเป็นคอลเลกชันพิเศษแยกจากหนังสือทั่วไป สำหรับสื่อโสตทัศนที่ห้องสมุดได้จัดหาเพื่อบริการผู้ใช้ เช่น แผ่นซีดี แอบบันทีกเสียง วีดิทัศน์ และวีดิโอซีดี เป็นต้น

ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เปิดบริการตั้งแต่วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00-17.00 น.โทร 02-8002525-34 (กิตติมา ธาราธิรภาพ, **สัมภาษณ์**)

-ห้องอ่านหนังสือ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (HUSO Reading Room) ตั้งอยู่บนชั้น 3 ของอาคารคณะมนุษยศาสตร์ (ห้องมนศ 6306) โดยมีขนาดห้องประมาณ 10 x 15 ตารางเมตร ห้องอ่านหนังสือแห่งนี้เปิดให้บริการแก่อาจารย์ นิสิต และบุคคลทั่วไป โดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อตีพิมพ์เท่านั้น ทรัพยากรสารสนเทศด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องและบริการที่จัดให้บริการ เช่น หนังสือวิชาการ ตำราจัดอยู่ในหมวด Art and Design รายงานการวิจัยและปริญญาานิพนธ์ ส่วนโน้ตเพลงที่บริการเป็นโน้ตดนตรีสากล โดยจัดแยกจากสื่อตีพิมพ์อื่นๆ

ห้องอ่านหนังสือเปิดบริการตั้งแต่วันจันทร์ – วันอาทิตย์ เวลา 08.30-16.30 โดยปิดบริการในช่วงเวลาตั้งแต่ 12.00-13.00น. โทร 055-261000-4 (เจ้าหน้าที่ห้องอ่านหนังสือ คณะมนุษยศาสตร์, **สัมภาษณ์**)

● แหล่งสารสนเทศสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย

-กรมศิลปากร เป็นหน่วยงานหนึ่งที่สำคัญในการให้ข้อมูลด้านดุริยางคศาสตร์ โดยมีสำนักการสังคีตทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมองค์ความรู้ศิลปวัฒนธรรมด้านดุริยางคศาสตร์ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อนุรักษ์ สืบทอดศิลปวัฒนธรรมในพระราชพิธี รัฐพิธี และพิธีการต่าง ๆ รวมทั้งทำหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ฟื้นฟู สร้างสรรค์ เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมของชาติ และท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ตลอดจนทำหน้าที่แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศส่งเสริม สนับสนุนให้บริการ และฝึกอบรมแก่หน่วยงานอื่น ๆ หน่วยงานภายในสำนักการสังคีต กรมศิลปากร ที่เกี่ยวข้องกับสาขาดุริยางคศาสตร์มี 2 หน่วยงาน ได้แก่

1) กลุ่มดุริยางคศาสตร์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์เพลงไทยเดิม เผยแพร่เกี่ยวกับดนตรีไทย และบรรเลงดนตรีในพระราชพิธี รัฐพิธี และในพิธีของกระทรวงต่าง ๆ ปัจจุบันมีคุณไพฑูริย์ เฉยเจริญ เป็นหัวหน้ากลุ่ม กลุ่มดุริยางคศาสตร์ไทย ตั้งอยู่บนชั้น 3 ของอาคารส่วนงานบริหารใกล้โรงละครแห่งชาติ โทร 02-2241379 ต่อ 301 (ไพฑูริย์ เฉยเจริญ, **สัมภาษณ์**)

2) กลุ่มดุริยางคศาสตร์สากล มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ผดุงรักษา ศิลปะการดนตรี และบรรเลงดนตรีในพระราชพิธี และรัฐพิธีต่าง ๆ โดยจัดตั้งวงซิมโฟนีขึ้นเพื่อใช้แสดงดนตรีในโอกาสต่าง เช่น งานเลี้ยงต้อนรับบุคคลสำคัญของประเทศ เป็นต้น ปัจจุบันมีคุณศิลป์ ตราเมธ เป็นหัวหน้ากลุ่มดุริยางคศาสตร์สากลคนปัจจุบัน กลุ่มดุริยางคศาสตร์สากลตั้งอยู่บนชั้น 5 ของอาคารส่วนงานบริหาร โทร 02-2241379 ต่อ 502 (ศิลป์ ตราเมธ, **สัมภาษณ์**)

-ศูนย์สังคีตศิลป์ จัดตั้งโดยธนาคารกรุงเทพซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ รวมถึงทางด้านดนตรีด้วย เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับประชาชนชนในปัจจุบันและเยาวชนรุ่นหลัง ศูนย์สังคีตศิลป์ได้จัดงานแสดงและนิทรรศการทางวัฒนธรรมให้แก่ประชาชนทั่วไป ศูนย์สังคีตศิลป์ได้จัดบริการและทรัพยากรสารสนเทศไว้มากมาย เช่น ห้องสมุดและโสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งได้จัดเก็บและให้บริการหนังสือเกี่ยวกับดนตรี และวัฒนธรรมของไทย ส่วนโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น วีดีโอบันทึกการแสดงต่าง ๆ โดยผู้ใช้บริการสามารถขอยืมไปทำสำเนาได้ และได้จัดตั้งสโมสรดนตรีไทย เพื่อให้เป็นที่สำหรับให้นักดนตรีและบุคคลทั่วไปมาสอน หรือฝึกซ้อมเล่นเครื่องดนตรีไทย เช่น ปี่พาทย์ ระนาด ซอ และซอ เป็นต้น ที่อยู่ 333 ถ.สีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพฯ 10500 โทร 02-6264065-6 (ศูนย์สังคีตศิลป์, 2547)

-สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย (ในพระบรมราชูปถัมภ์)

มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน ช่วยเหลือนักร้อง นักดนตรี นักแต่งเพลง ซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคม สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยได้จัดพิมพ์วารสารสมาคมดนตรีขึ้นเพื่อรายงานความเคลื่อนไหว กิจกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่ข่าวสารเพื่อให้สมาชิกได้รับทราบ นอกจากนี้สมาคมดนตรียังได้เปิดกิจกรรมต่าง ๆ ให้บุคคลทั่วไป เช่น การสอนร้องเพลง และการสอนเล่นเครื่องดนตรี เป็นต้น และได้จัดงานพระพิฆเนศทองคำพระราชทาน การประกวดร้องเพลง และคอนเสิร์ตเป็นประจำทุกปี ปัจจุบันนายสมจิตร์ (โลว์) ฐรวานิต เป็นนายกสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย (ในพระบรมราชูปถัมภ์) คนปัจจุบัน ที่อยู่ สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย 95/3 ซ.ประชาราษฎร์ แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800 เปิดทำการในวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 09.00-17.00 และในวันเสาร์ เวลา 09.00-14.00 น.โทร 02-5870331 02-9124310 (ทวีศักดิ์ สุวรรณจิตต์, สัมภาษณ์)

-ห้องสมุดดนตรีทุนกระหม่อมบริพัตร ในอดีตห้องสมุดดนตรีทุนกระหม่อมบริพัตรตั้งอยู่ชั้น 3 ของอาคารหอสมุดแห่งชาติ ปัจจุบันห้องสมุดแห่งนี้กลายเป็นส่วนหนึ่งภายในห้องสมุดดนตรีทุกกระหม่อมสิรินธร ซึ่งเป็นห้องสมุดในสังกัดหอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดดนตรีทุกกระหม่อมสิรินธรจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 3 รอบ เพื่ออนุรักษ์ต้นฉบับเพลงไทยและเพลงสากล ไว้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งนับเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญทางด้านดนตรี รวมทั้งเพื่อประโยชน์แก่ประชาชน และเยาวชนได้ค้นคว้าเรื่องดนตรีไทยและดนตรีสากล และเพื่อเชื่อมโยงกับห้องสมุดดนตรีที่มีอยู่และที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการมีมากมาย เช่น หนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรี รวมทั้ง

สื่อโสตทัศนฯ เช่น แผ่นเสียงตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ถึงปัจจุบัน แถบบันทึกเสียงเพลงทุกประเภท แถบบันทึกเสียงวีล บันทึกเพลงและเรื่องราวในอดีต วิดีทัศน์เกี่ยวกับดนตรี รูปภาพนักดนตรี และแผ่นซีดี เป็นต้น สำหรับบริการที่จัดให้ เช่น บริการถ่ายเอกสาร บริการถ่ายเทปจากแผ่นเสียงลงใน แถบบันทึกเสียง และบริการฟังเพลงจากแถบบันทึกเสียงภายในห้องสมุด เป็นต้น ภายในห้องสมุด ดนตรีทูลกระหม่อมสิรินธร จัดแบ่งห้องต่าง ๆ ภายในอาคารดังนี้

- ห้องทำงานผู้หญิงพวงร้อย อภัยวงศ์ จัดแสดงประวัติและผลงาน ของใช้ส่วนตัว และของที่ระลึกต่าง ๆ
- ห้องดนตรีทูลกระหม่อมบริพัตร ให้บริการฟังเพลงและดูวีดิทัศน์
- ห้องพระเจนดุริยางค์ ให้บริการประวัติและผลงาน ของใช้ส่วนตัว ของที่ระลึกต่างๆ เช่น หนังสือ และโน้ตเพลง
- ห้องมนตรี ตราโมท ให้บริการหนังสือ วารสาร โน้ตเพลง รูปภาพ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ห้องหลวงวิจิตรวาทการ ให้บริการประวัติและผลงานต่างๆ ของ หลวงวิจิตรวาทการ และบริการฟังเพลง ดูวีดิทัศน์ และโน้ตเพลงของหลวงวิจิตรวาทการ
- ห้องอนุรักษ์เพลงไทย เป็นห้องที่สร้างขึ้นเพื่อการอนุรักษ์แผ่นเสียง ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 – ปัจจุบัน อนุรักษ์โน้ตเพลงไทยต้นฉบับของกรมศิลปากร และหนังสือ ต้นฉบับที่เกี่ยวกับเพลงในอดีต
- ห้องปฏิบัติการ เป็นห้องสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานถ่ายทำวีดิทัศน์ และตัดต่อวีดิทัศน์ บันทึกเสียงและทำสำเนา ห้องสมุดดนตรีทูลกระหม่อมสิรินธร เปิดบริการ วันจันทร์-วันเสาร์ เวลา 09.00-16.30น โทร 02-2815212 02-2815313 ต่อ 409 (ชุดีมา สัจจามันท์ 2524:1-10; ห้องสมุดดนตรีทูลกระหม่อมสิรินธร คู่มือการให้บริการ)

-ห้องสมุดดนตรีสยามกลการมิวสิคฟาวเดชั่น เป็นหน่วยงาน หนึ่งในบริษัทสยามกลการ เป็นห้องสมุดชั้นเดียว โดยแบ่งเป็นส่วนๆ คือ ห้องหนังสือ ห้องแผ่นเสียง และห้องวารสาร ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการเน้นด้านดนตรีสากล ซึ่งมีหลายประเภท ได้แก่ หนังสือ วารสารดนตรีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เอกสารประกอบการสอนที่อาจารย์สอน ดนตรีของโรงเรียนสยามกลการผลิต โน้ตเพลงสากลและเพลงไทยเดิมที่มีคุณค่า เช่น เพลง ประวัติศาสตร์นารถ ถาวรบุตร โน้ตเพลง ม.ล.พวงร้อย อภัยวงศ์ ซึ่งจัดเก็บไว้ในแฟ้ม อัลบั้มรวม เพลงโดยนักประพันธ์เพลงที่มีชื่อเสียง เช่น ทวีพงศ์ มณีนิล จงรัก จันทร์คณา พร พิรุณ เป็นต้น โน้ตเพลงไทยเดิมที่มีคุณค่า เช่น โน้ตเพลงไทยของพระประดิษฐไพเราะ (มี ดุริยางค์กูร) เป็นต้น รวมทั้งแถบบันทึกเสียง แผ่นเสียง และวีดิทัศน์ ห้องสมุดให้บริการวันจันทร์-วันศุกร์ 08.30-18.00

และวันเสาร์ 08.00-12.00 โทร 02-2162011-6 (เจ้าหน้าที่ห้องสมุดดนตรีสยามกลการ,
สัมพันธ์)

-ห้องสมุดแผ่นเสียงและแถบเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดส่วนบริหารการดนตรี กรมประชาสัมพันธ์ ปัจจุบันห้องสมุดแผ่นเสียงได้เปลี่ยนชื่อเป็น ฝ่ายประสานการผลิตสื่อดนตรีและคลังเพลง บริการและทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดให้แก่ผู้ใช้ เช่น บริการบันทึกเพลงประเภทต่าง ๆ ทั้งเพลงไทย เพลงสากล เพลงพื้นบ้าน เพลงปลุกใจ และเพลงสำหรับเด็ก บริการสื่อทัศนรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง เทปรีด และแผ่นซีดี เป็นต้น ฝ่ายประสานการผลิตสื่อดนตรีและคลังเพลง สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (หลังใหม่) ตั้งอยู่ที่ ซอยอารีย์สัมพันธ์ ถนนพระราม 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร 02-6182300-9 02-6182323 02-2771134 (สนธยา ศรีเสียงวัช 2541: 38)

ลักษณะของสารนิเทศ

สารนิเทศที่ปรากฏในสื่อรูปแบบต่าง ๆ มีหลายลักษณะ เช่น สารนิเทศเชิงทฤษฎี สารนิเทศเชิงประวัติ สารนิเทศเชิงพรรณนา และสารนิเทศเชิงสถิติหรือทางคณิตศาสตร์ เป็นต้น สำหรับสารนิเทศที่นักวิชาการใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสารนิเทศในลักษณะเชิงประวัติ เชิงทฤษฎี และข้อเท็จจริง (Nicolas, 1996: 20)

สารนิเทศเชิงประวัติ มักเป็นสารนิเทศที่มีการนำเสนอในรูปของการลำดับเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์ เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการของเหตุการณ์ เช่น ประวัติดนตรีไทย ซึ่งกล่าวถึง สภาพของวงการดนตรีไทยในยุคสมัยต่างๆ เริ่มตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ หรือประวัติและผลงานของศิลปินในยุคสมัยต่าง ๆ เป็นต้น

สารนิเทศเชิงทฤษฎี เป็นสารนิเทศที่มีการนำเสนอออกมาในลักษณะเนื้อหาเชิงทฤษฎีต่างๆของผู้ที่สร้างทฤษฎี ตัวอย่างเช่น ทฤษฎีว่าด้วยเทคนิคการสอน ซึ่งกล่าวถึง ทฤษฎีการสอนของนักทฤษฎีแต่ละท่าน เช่น ทฤษฎีของโคคาย ทฤษฎีของดาลโครซ และทฤษฎีของออร์ฟ เป็นต้น

ข้อเท็จจริง เป็นสารนิเทศลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญเช่นกัน ข้อเท็จจริงที่ได้รับอยู่ในหลายรูปแบบ เช่น ข่าวสาร ประกาศ โฆษณา เรื่องบอกเล่า หรือ รายงานข้อมูลต่าง ๆ สารนิเทศด้านดนตรีในลักษณะข้อเท็จจริง เช่น ข่าวการแสดงคอนเสิร์ตของวงดนตรี เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการสำรวจงานวิจัยในประเทศไทยที่เกี่ยวกับการใช้สารนิเทศและการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะพบว่า มีจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

จุฑามาศ ถึงนาค (2539) ได้ศึกษาเรื่อง การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการแสวงหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศที่ใช้ ความพึงพอใจต่อแหล่งสารนิเทศ และการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยของรัฐ การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากอาจารย์จำนวนทั้งสิ้น 269 คน ในมหาวิทยาลัย 6 แห่ง ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่แสวงหาสารนิเทศโดยวิธีใช้หนังสือเอกสารส่วนตัว แสวงหาสารนิเทศจากร้านขายหนังสือ และพึงพอใจแหล่งสารนิเทศประเภทหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยที่สังกัดมากที่สุด ด้านการใช้สารนิเทศพบว่าอาจารย์ใช้หนังสือ ตำรา หนังสือภาพ ของจริง เช่น ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ผลงานศิลปะและการออกแบบ สไลด์ ภาพ และหนังสืออ้างอิงในระดับมาก ใช้สารนิเทศสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับปานกลาง ความทันสมัยของสารนิเทศที่ใช้ในระดับมาก คือ สารนิเทศที่ผลิตภายใน 1 ปี และสารนิเทศที่มีอายุ 1-3 ปี

ณัฐวิ ตั้งดาเจริญ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบเนื้อหาวิชา แหล่งโสตทัศนวัสดุ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงบริการโสตทัศนวัสดุ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์สาขาศิลปะส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้โสตทัศนวัสดุเพื่อประกอบการสอน เพื่อศึกษาหาความรู้และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ในระดับมากที่สุด คือ สไลด์ แหล่งโสตทัศนวัสดุที่ใช้ในระดับมาก คือ แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัว ส่วนปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุที่อาจารย์ประสบในระดับมากที่สุด คือ ปัญหาด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุและปัญหาอื่นๆ

งานวิจัยในต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารนิเทศของนักวิจัยดุษฎีบัณฑิตกศึกษาในโรงเรียนดนตรี และอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ พบว่า มีจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

Baker (1978) ได้ศึกษาลักษณะวรรณกรรมที่ใช้โดยนักวิจัยดนตรีชาวอังกฤษ โดยการวิเคราะห์การอ้างถึงจากเชิงอรรถในบทความจำนวน 7,433 รายการ ที่ตีพิมพ์ในวารสาร 3 ชื่อ คือ Music and Letter, Music Review และ Proceeding of The Royal Musical Association โดยจำกัดเฉพาะวารสารที่ตีพิมพ์ในช่วงระหว่างปีค.ศ. 1965 – 1974 ผลการวิจัยพบว่าเป็นการอ้างถึงสิ่งพิมพ์ที่มีการเผยแพร่ 6,289 รายการ (ร้อยละ 84.61) และอ้างถึงต้นฉบับตัวเขียน 1,144 รายการ (ร้อยละ 15.39) ในด้านเนื้อหาพบว่าผู้เขียนใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีร้อยละ 71.23 และสารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่น ๆ ร้อยละ 28.77 สำหรับสารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีนั้นผู้เขียนใช้สิ่งพิมพ์ในรูปแบบหนังสือจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 41.81 รองลงมาคือ วารสาร ร้อยละ 20.96 ส่วนเนื้อหาด้านอื่น ๆ ใช้สิ่งพิมพ์ในรูปแบบหนังสือมากที่สุดเช่นกันคือ ร้อยละ 31.15 รองลงมาคือ ต้นฉบับตัวเขียน ร้อยละ 17.50

Gottlieb (1994) ได้ศึกษาการให้บริการอ้างอิงและช่วยการค้นคว้าแก่นักศึกษาในโรงเรียนดนตรี โดยแบ่งประเภทของคำถามด้านดนตรีที่นักศึกษาถามเป็น 3 ด้าน คือ 1) ในด้านการเข้าถึงทรัพยากรสารนิเทศผ่านรายการทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด (Library catalog) หรือเครื่องมือช่วยค้นอื่น ๆ 2) ในด้านงานวิจัยที่ใช้ทรัพยากรสารนิเทศเกี่ยวกับดนตรี เช่น งานวิพากษ์ดนตรี ต้นฉบับตัวเขียน ฉบับพิมพ์ซ้ำ และ 3) ในด้านงานวิจัยที่ใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับดนตรี เช่น หนังสืออ้างอิง หนังสือเฉพาะด้าน และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่าในการเข้าถึงทรัพยากรสารนิเทศในห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้วิธีเดินดูที่ชั้นหนังสือมากกว่าใช้รายการทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด และพบว่าอุปสรรคด้านภาษานั้นเป็นปัญหาอย่างมากในการเข้าใช้ทรัพยากรสารนิเทศในห้องสมุดของนักศึกษาต่างชาติที่เรียนในสาขาดุริยางคศาสตร์

Reed และ Tanner (2001) ได้ศึกษาการใช้แหล่งสารนิเทศ ทรัพยากรสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุด และกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ Texas Tech University โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์จำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 38.1 และจำนวนมากที่สุดร้อยละ 33.3 ใช้ห้องสมุด ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวอยู่เสมอและใช้สารนิเทศเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์ผลงาน ในด้านทรัพยากรสารนิเทศพบว่าอาจารย์ในสาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดร้อยละ 66.7 ใช้หนังสือ รองลงมาร้อยละ 61.9 ใช้สื่อบันทึกเสียง (Recording) และร้อยละ 52.4 ใช้โน้ตเพลงเพื่อการแสดง (Performance Score) และร้อยละ 28.6 ใช้วารสาร และในด้านกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนา

วิชาที่พบว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 81.0 เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ รองลงมาร้อยละ 76.2 เป็นผู้ตัดสินการประกวด และร้อยละ 71.4 จัดการแสดง

Brown (2002) ศึกษาการใช้สารสนเทศในกระบวนการวิจัยชั้นต่าง ๆ ของอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 171 คนซึ่งเป็นอาจารย์ในสาขาศึกษาศาสตร์จากมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ในรัฐออนตาริโอของสหรัฐอเมริกา และในรัฐควิเบคของแคนาดาที่กำลังจะทำวิจัยเสร็จ ข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป กิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นตอนการวิจัย แหล่งสารสนเทศ ทักษะคิดและการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มสนทนา ผลการวิจัยพบว่า 1) ในด้านข้อมูลทั่วไปซึ่งสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการและความเชี่ยวชาญ พบว่า ตำแหน่งทางวิชาการอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวนมากที่สุด 81 คน (ร้อยละ 47) มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ ในด้านความเชี่ยวชาญ พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 50 คน (ร้อยละ 30.3) เชี่ยวชาญในด้านประวัติศาสตร์ 2) ในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นตอนการวิจัยซึ่งแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการริเริ่มความคิด การศึกษาถึงประสิทธิภาพการทำงาน การเตรียมและการจัดการกับสารสนเทศ การวิเคราะห์ การเขียนการทบทวน และขั้นตอนสุดท้าย คือ การสาธิตหรือนำเสนอผลงาน พบว่าในขั้นตอนการริเริ่มความคิด อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่ผ่านมาหรือการอ่านวรรณกรรมเฉพาะสาขาเป็นอันดับแรก รองลงมาจะทำการพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน และในขั้นตอนนี้อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวนร้อยละ 33.1 ไม่ใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มสนทนา ในขั้นตอนการศึกษาถึงประสิทธิภาพการทำงาน โดยศึกษาถึงแหล่งสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ และเนื้อหาของสารสนเทศที่ใช้ ปรากฏว่าในด้านแหล่งสารสนเทศ อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้สารสนเทศส่วนบุคคล รองลงมาใช้ห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัย และห้องสมุดภายนอกมหาวิทยาลัย ในด้านทรัพยากรสารสนเทศพบว่าทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ใช้โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทรัพยากรสารสนเทศปฐมภูมิรูปแบบต่างๆ ($\bar{X}=3.79$) รองลงมาใช้บทความวารสาร ($\bar{X}=3.51$) และใช้วัสดุบันทึกเสียง และเอกสารต้นฉบับ เท่ากัน ($\bar{X}=2.92$) ในด้านการสืบค้นพบว่าอาจารย์ใช้การสำรวจชั้นหนังสือของห้องสมุดในมหาวิทยาลัย รองลงมาใช้ผ่านระบบสืบค้นสารสนเทศด้วยออนไลน์ และใช้การสืบค้นด้วยเว็บไซต์ต่าง ๆ นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่า การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์นั้นเกิดขึ้นในทุกช่วงกิจกรรมของการวิจัย และวิธีที่ใช้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดตามความเคลื่อนไหวจากวารสารฉบับล่าสุด ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ การเข้าร่วมการประชุม ($\bar{X}=3.41$) การพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}=2.90$) การสำรวจชั้นหนังสือ

ใหม่ ๆ ในชั้นหนังสือ หรือการตรวจสอบจากรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด ($\bar{X} = 2.71$) การสำรวจรายชื่อบรรณานุกรมใหม่ ($\bar{X} = 2.61$)

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

ผลวิจัยของ Reed and Tanner (2001) พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ ในขณะที่ Brown (2002) พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุดมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์

2. วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

ผลการวิจัยของ ณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่ใช้สื่อโสตทัศนวัสดุเพื่อประกอบการสอน เพื่อศึกษาหาความรู้ และติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ส่วน Reed and Tanner (2001) พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้สารนิเทศเพื่อการสอน การวิจัย และการสร้างสรรค์ผลงาน

3. รูปแบบของสารนิเทศที่ใช้

ผลการวิจัยของ จุฑามาศ ถึงนาค (2539) พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือ ตำรา หนังสือภาพ ของจริง เช่น ธรรมชาติ สภาพแวดล้อม ผลงานศิลปะและการออกแบบ สไลด์ ภาพ และหนังสืออ้างอิงในระดับมาก Baker (1978) พบว่านักวิจัยดนตรีที่เขียนบทความในวารสารด้านดนตรีใช้สารนิเทศด้านดนตรีในรูปแบบหนังสือจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 41.81 รองลงมาคือวารสาร ร้อยละ 20.96 ส่วนเนื้อหาด้านอื่นๆ ใช้สิ่งพิมพ์ในรูปแบบหนังสือมากที่สุดเช่นกันคือ ร้อยละ 31.15 รองลงมาคือ ต้นฉบับตัวเขียน ร้อยละ 17.50 Reed and Tanner (2001) พบว่าอาจารย์ในสาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดร้อยละ 66.7 ใช้หนังสือ รองลงมา ร้อยละ 61.9 ใช้สื่อบันทึกเสียง และร้อยละ 52.4 ใช้โน้ตเพลงเพื่อการแสดง และร้อยละ 28.6 ใช้วารสาร ส่วน Brown (2002) พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดการใช้สูงสุด คือ ทรัพยากรสารนิเทศปฐมภูมิ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมา คือ บทความวารสาร ($\bar{X} = 3.51$) และใช้วัสดุบันทึกเสียง และเอกสารต้นฉบับ เท่ากัน ($\bar{X} = 2.92$)

4. เนื้อหาของสารนิเทศ

Baker (1978) พบว่านักวิจัยดนตรีที่เขียนบทความวารสารด้านดนตรีส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีร้อยละ 71.23 และสารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่น ๆ ร้อยละ 28.77

5.อายุของสารนิเทศ

ผลการวิจัยของ จุฑามาศ ถึงนาค (2539) พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะ และการออกแบบในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศที่ผลิตภายใน 1 ปี และสารนิเทศที่มีอายุ 1-3 ปี ในระดับมาก

6.แหล่งสารนิเทศ

ผลการวิจัยของ จุฑามาศ ถึงนาค (2539) พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่แสวงหาสารนิเทศโดยวิธีใช้หนังสือเอกสารส่วนตัว แสวงหาสารนิเทศจากร้านขายหนังสือ และพึงพอใจแหล่งสารนิเทศประเภทหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย ที่สังกัดในระดับมากที่สุด ณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัวในระดับมาก Reed และ Tanner (2001) พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดร้อยละ 33.3 ใช้ห้องสมุด และใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวอยู่เสมอ ส่วนBrown (2002) พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้แหล่งทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล รองลงมาใช้ห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัย และห้องสมุดภายนอกมหาวิทยาลัย

7.การสืบค้นสารนิเทศ

Gottlieb (1994) พบว่า นักศึกษาในโรงเรียนดนตรีสืบค้นสารนิเทศโดยใช้วิธีเดินดูที่ชั้นหนังสือมากกว่าใช้รายการทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด และเช่นเดียวกันBrown (2002) พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้การสำรวจชั้นหนังสือของห้องสมุดในมหาวิทยาลัย รองลงมาใช้ผ่านระบบสืบค้นสารนิเทศด้วยออนไลน์ และใช้การสืบค้นด้วยเว็บไซต์ ต่าง ๆ

8.ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัยของรัฐ ประสบปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุด้านแหล่งโสตทัศนวัสดุและปัญหาอื่นๆ ในระดับมากที่สุด และ Gottlieb (1994) พบว่า อุปสรรคด้านภาษานั้นเป็นปัญหาอย่างมากในการเข้าใช้ทรัพยากรสารนิเทศในห้องสมุดของนักศึกษาต่างชาติที่เรียนในสาขาดุริยางคศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ประจำสาขาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 123 คน โดยเป็นอาจารย์ที่สอนในด้านดนตรีไทยจำนวน 51 คน ดนตรีสากลจำนวน 65 คน และดนตรีศึกษาจำนวน 7 คน ทั้งนี้ ไม่รวมอาจารย์ชาวต่างประเทศหรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาต่อ หรือช่วยราชการ (ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 1)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัยและสาขาที่สอน

มหาวิทยาลัย/คณะ	คนไทย	คนต่างชาติ	คนตรีศึกษา	รวม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย				20
ศิลปกรรมศาสตร์	6	8	-	14
ครุศาสตร์	1	3	2	6
ม.เกษตรศาสตร์				13
มนุษยศาสตร์	7	6	-	13
ม.ขอนแก่น				6
ศิลปกรรมศาสตร์	3	3	-	6
ม.ทักษิณ				6
มนุษยศาสตร์และสังคมฯ	2	4	-	6
ม.นเรศวร				6
มนุษยศาสตร์	5	1	-	6
ม.บูรพา				6
ศิลปกรรมศาสตร์	4	2	-	6
ม.พายัพ				13
มนุษยศาสตร์	4	8	1	13
ม.มหาสารคาม				4
ศิลปกรรมศาสตร์	3	1	-	4
ม.มหิดล				27
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	9	15	3	27
ม.ศรีนครินทรวิโรฒ				13
ศิลปกรรมศาสตร์	5	7	1	13
ม.ศิลปากร				9
อักษรศาสตร์	2	-	-	2
ดุริยางคศาสตร์	-	7	-	7
11 แห่ง/13คณะ	51	65	7	123

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า หนังสือ บทความวารสาร และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งสารนิเทศทางด้านดุริยางคศาสตร์ การเรียนการสอนด้านดุริยางคศาสตร์ การใช้สารนิเทศ และปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ศึกษา แบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วย ข้อมูล 3 ตอน (ปรากฏรายละเอียดในภาคผนวก ก) ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ สาขาวิชาที่สอน ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การทำงาน คำถามในตอนนี้มีลักษณะเป็นแบบเลือกคำตอบ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศซึ่งมีจำนวน 12 ข้อ คำถามในตอนนี้เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า และแบบเลือกคำตอบ สำหรับคำถามแบบมาตราประมาณค่าได้กำหนดเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง มีการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการใช้สารนิเทศอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามไม่ใช้ ไม่นำมาคิดค่าคะแนน

สำหรับการกำหนดเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ ผู้วิจัยได้จำแนกกลุ่มเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วนคือ เนื้อหาด้านดนตรีสากล เนื้อหาด้านดนตรีไทย เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ โดยได้ศึกษาและประมวลเนื้อหาจากหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาดุริยางคศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (ปัจจุบัน คือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) ศีรษะระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมของดิวิอี และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ในสาขาดนตรีสากล ดนตรีไทย และสาขาดนตรีศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจำแนกดังนี้

ส่วนที่ 1 เนื้อหาด้านดนตรีสากล กำหนดเนื้อหาในแบบสอบถาม เป็น 13 กลุ่ม ได้แก่ เทคโนโลยีทางดนตรี ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ประวัติและวรรณคดีตะวันตก ในยุคต่าง ๆ ทฤษฎีดนตรี ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ การเรียบเรียงเสียงประสาน การประพันธ์เพลงและเทคนิคการแสดง การฝึกโสตประสาท การอำนวยเพลง โครงสร้างของเพลงสมัยต่าง ๆ ดนตรีนานาชาติ และการบรรเลงรวมวง

ส่วนที่ 2 เนื้อหาด้านดนตรีไทย กำหนดเนื้อหาเป็น 19 กลุ่ม ได้แก่ ศิลปะกับเทคโนโลยี ประวัติเครื่องดนตรีไทย หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี สัมมนาดุริยางคศิลป์ไทย ดนตรีเปรียบเทียบ ประวัติดนตรีไทย ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย ทฤษฎีดนตรีไทย สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย การประพันธ์เพลง การปรับวง ทฤษฎีดุริยางค์และโสตทักษะ ทักษะดุริยางคศิลป์ เพลงสำหรับการแสดง เพลงระบำ ดนตรีตะวันออก ดนตรีเผ่าพันธุ์ การขับร้องเพลงไทย และการซ่อมและรักษาเครื่องดนตรีไทย

ส่วนที่ 3 เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา กำหนดเนื้อหาเป็น 16 กลุ่ม ได้แก่ สื่อดนตรีศึกษา หลักสูตรและการสอน การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนดนตรี พฤติกรรมการสอน การสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก ดนตรีในปฐมวัยศึกษา ดนตรีในประถมศึกษา ดนตรีในมัธยมศึกษา ดนตรีในอุดมศึกษา การวิจัยทางดนตรีศึกษา จิตวิทยาการสอนดนตรี สุนทรียศาสตร์กับดนตรีศึกษา ประวัติและปรัชญาดนตรีศึกษา ดนตรีศึกษาชั้นนำ และระบบการบริหารดนตรีศึกษา

ส่วนที่ 4 เนื้อหาด้านอื่นๆ เป็นเนื้อหาที่นอกเหนือจาก 3 ส่วนดังกล่าวข้างต้น จำแนกออกเป็น 10 กลุ่มตามระบบการจัดหมวดหมู่ทศนิยมของดิวี่

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขา ดุริยางคศาสตร์และข้อเสนอแนะ จำนวน 2 ข้อ

คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ จำนวน 1 ข้อ ครอบคลุมปัญหาทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ลักษณะของสารนิเทศ เนื้อหาของสารนิเทศ ภาษา อายุ แหล่งสารนิเทศ การสืบค้นสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่นๆ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า โดยกำหนดระดับปัญหาออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับคะแนน = 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน
ประเด็นนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน = 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน
ประเด็นนั้นอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน = 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน
ประเด็นนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน = 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน
ประเด็นนั้นอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน = 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน
ประเด็นนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในกรณีที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ประสบปัญหาไม่นำมาคิดคะแนน

ส่วนข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศนั้น คำถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด
ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงข้อเสนอแนะในด้านรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง
การสืบค้นสารนิเทศ และอื่น ๆ

การทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับอาจารย์สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
และสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้
ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติในด้านดนตรีสากล ดนตรีไทย และดนตรีศึกษา จำนวน 16 คนโดยเป็น
อาจารย์ที่สอนในโปรแกรมวิชาดนตรีไทยจำนวน 8 คน และดนตรีสากลจำนวน 8 คน

จากการทดสอบแบบสอบถามปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีข้อสงสัยใด ๆ
เกี่ยวกับแบบสอบถาม และสามารถตอบแบบสอบถามได้ทุกข้อ ผู้วิจัยจึงได้นำแบบสอบถามไปใช้
กับประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 123 ชุด ในเดือนพฤศจิกายน 2545 โดยส่งทางไปรษณีย์ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และนำส่งด้วยตนเอง จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร กำหนดวันส่งแบบสอบถามกลับคืน ภายในวันที่ 2 ธันวาคม 2545 เมื่อครบกำหนดผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 52 ชุด คิดเป็น 42.27% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จึงติดตามทวงถามทางโทรศัพท์และกำหนด วันส่งแบบสอบถามกลับคืนครั้งที่ 2 ในวันที่ 17 มีนาคม 2546 ผลปรากฏว่าได้รับแบบสอบถาม กลับคืนเพิ่มอีกจำนวน 34 ชุด รวมทั้งสองครั้งได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 86 ชุด คิดเป็น 69.91 % ผู้วิจัยจึงจึงได้ติดตามทวงถามทางโทรศัพท์เป็นครั้งที่ 3 โดยกำหนดวันส่ง แบบสอบถามกลับคืนในวันที่ 30 พฤษภาคม 2546 และจากการรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนใน ครั้งที่ 3 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนอีกจำนวน 15 ชุด รวมทั้งสามครั้ง ปรากฏว่าได้รับ แบบสอบถามกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 101 ชุด คิดเป็น 82.11 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด หลังจากตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 100 ชุด คิดเป็น 81.30 %

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สาขาวิชาที่สอน ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การทำงาน ใช้วิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ คำตอบในข้อ 6 ข้อ 7 ข้อ 14 และข้อ 15 ซึ่งเป็นคำถามที่กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบนำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่านำมาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ สำหรับคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้านรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่

การกำหนดความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ย ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีดังนี้

4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ส่วนข้อมูลที่มีผู้ตอบว่า ไม่ใช่ และไม่มีปัญหาจะมีค่าเท่ากับ 0 และจะไม่นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปแบบตารางและคำบรรยายประกอบตารางในบทที่ 4 และสรุปและอภิปรายผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ นำเสนอในบทที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตารางที่ 2 – 4)
- ตอนที่ 2 การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ (ตารางที่ 5 –34)
- ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ในด้านรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ (ตารางที่ 35 –46)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ตอน ผู้วิจัยได้จำแนกอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์เป็น 3 กลุ่ม ตามสาขาวิชาที่สอน คือ สาขาดนตรีไทย ดนตรีสากล และดนตรีศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การนำเสนอข้อมูลในตอนี่ 1 ประกอบด้วย จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม สาขาวิชาที่สอน ตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์การทำงาน

1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรซึ่งเป็นอาจารย์สาขา ดุริยางคศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนจำนวน 11 แห่ง 13 คณะ จำนวน 123 ชุด ปรากฏว่าได้รับคืนจำนวน 101 ชุด คิดเป็น 82.11%ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด เป็น แบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 100 ชุด คิดเป็น 81.30%ทั้งนี้มีสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 6 แห่ง ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ทุกคนตอบแบบสอบถาม ได้แก่

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 1 ชุด) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากร

สำหรับแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ที่นำมาวิเคราะห์สามารถจำแนกตามมหาวิทยาลัยที่สังกัดได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุด 20 คน (20.00%) เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหิดล รองลงมา เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 13 คน เท่ากัน (13.00%) ส่วนจำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 คน (3.00%)

เมื่อพิจารณาตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุด 50 คน (50.00%) สอนในสาขาดนตรีสากล รองลงมาจำนวน 45 คน (45.00%) สอนในสาขาดนตรีไทย และน้อยที่สุดจำนวน 5 คน (5.00%) สอนในสาขาดนตรีศึกษา (ดังรายละเอียดในตารางที่ 2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยจำแนกตามสถาบันอุดมศึกษาและสาขาที่สอน

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับ	แบบสอบถามที่สมบูรณ์			รวม	
			สาขาดนตรีไทย	สาขาดนตรีสากล	สาขาดนตรีศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	20	9	3	5	1	9	9.00
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	13	13	7	6		13	13.00
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	6	5	3	2		5	5.00
มหาวิทยาลัยนเรศวร	6	6	5	1		6	6.00
มหาวิทยาลัยบูรพา	6	6	4	2		6	6.00
มหาวิทยาลัยพายัพ	13	11	3	8		11	11.00
มหาวิทยาลัยทักษิณ	6	5	2	3		5	5.00
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	4	4	2	1		3	3.00
มหาวิทยาลัยมหิดล	27	20	7	10	3	20	20.00
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	13	13	7	5	1	13	13.00
มหาวิทยาลัยศิลปากร	9	9	2	7		9	9.00
รวม	123	101	45	50	5	100	100.00

1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน (ตารางที่ 3) พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 71 คน (71.00%) มีตำแหน่งอาจารย์ รองลงมาจำนวน 19 คน (19.00%) มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และจำนวน 9 คน (9.00%) มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ส่วนจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 คน (1.00%) มีตำแหน่งศาสตราจารย์

เมื่อพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า

อาจารย์จำนวนมากที่สุดจาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและดนตรีสากล มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์สาขาดนตรีไทย จำนวน 30 คน (66.66%) และอาจารย์สาขาดนตรีสากล จำนวน 39 คน (78.00%) รองลงมามีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ คือ สาขาดนตรีไทย จำนวน 9 คน (20.00%) และ สาขาดนตรีสากล จำนวน 7 คน (14.00%) และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ คือ สาขาดนตรีไทย จำนวน 5 คน (11.11%) และสาขาดนตรีสากล จำนวน 4 คน (8.00%)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนสูงสุดมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 3 คน (60.00%) และรองลงมามีตำแหน่งอาจารย์จำนวน 2 คน (40.00%)

ตารางที่ 3 ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งทางวิชาการ	N =45		N =50		N =5		N =100	
ศาสตราจารย์	1	2.22	-	-	-	-	1	1.00
รองศาสตราจารย์	5	11.11	4	8.00	-	-	9	9.00
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	9	20.00	7	14.00	3	60.00	19	19.00
อาจารย์	30	66.66	39	78.00	2	40.00	71	71.00

1.3 ประสบการณ์การทำงาน

สำหรับประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน (ตารางที่4) พบว่าจำนวนมากที่สุด 26 คน (26.00%) มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาจำนวน 24 คน (24.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปีและจำนวน 22 คน (22.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป และจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (8.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 21 – 25 ปี

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 13 คน (28.88%) มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป รองลงมาจำนวน 9 คนเท่ากัน (20.00%) มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี และ 6 – 10 ปี

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 17 คน (34.00%) มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาอาจารย์จำนวน 14 คน (28.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี และ จำนวน 7 คน (14.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปี ขึ้นไป

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 2 คน (40.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป รองลงมาอาจารย์จำนวนรองลงมาจำนวน 1 คนเท่ากัน (20.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี 11 – 15 ปี และ 21 – 25 ปี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ไทย		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์สากล		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประสพการณ์การทำงาน	N =45	100.00	N =50	100.00	N =5	100.00	N =100	100.00
ต่ำกว่า 5 ปี	9	20.00	17	34.00	-	-	26	26.00
6 – 10 ปี	9	20.00	14	28.00	1	20.00	24	24.00
11 – 15 ปี	4	8.88	6	12.00	1	20.00	11	11.00
16 – 20 ปี	6	13.33	3	6.00	-	-	9	9.00
21 – 25 ปี	4	8.88	3	6.00	1	20.00	8	8.00
26 ปี ขึ้นไป	13	28.88	7	14.00	2	40.00	22	22.00

ตอนที่ 2 การใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

การนำเสนอข้อมูลในตอนที่ 2 ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในด้าน วัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารสนเทศ

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ โดยจำแนกวัตถุประสงค์ออกเป็น 8 รายการ คือ การสอน การผลิตผลงานทางวิชาการ การแสดงดนตรี การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ การวิจัย การประพันธ์เพลง การสัมมนา/การประชุมปฏิบัติการทางด้านดนตรี และการสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ (ตารางที่ 5) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์แต่ละด้านมีจำนวน ตั้งแต่ 85 – 100 คน โดยวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวน มากที่สุด (100 คน) คือ การสอน ส่วนวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ตอบจำนวนน้อยที่สุด (85 คน) คือ การประพันธ์เพลง

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารสนเทศเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับ ปานกลาง โดยระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การสอน ($\bar{X}=4.11$) การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.69$) และการผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}=3.64$) วัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับปานกลางมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้แก่ การวิจัย ($\bar{X}=3.48$) การแสดงดนตรี ($\bar{X}=3.40$) และ การสัมมนา/การประชุมปฏิบัติการทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.28$)

เมื่อจำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล มี วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยวัตถุประสงค์ที่ อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การสอน ($\bar{X}=4.07$) การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.86$) การวิจัย ($\bar{X}=3.81$) และการ

ผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}=3.79$) วัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับปานกลางมี 4 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การสัมมนา / การประชุมปฏิบัติการทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.47$) การแสดงดนตรี ($\bar{X}=3.44$) และการสั่งซื้อข้อวิทยากรสารนิเทศ ($\bar{X}=2.85$)

ส่วนวัตถุประสงค์ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การสอน ($\bar{X}=4.18$) การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.60$) และการผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}=3.52$) และวัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับปานกลางมี 5 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การแสดงดนตรี ($\bar{X}=3.45$) การวิจัย ($\bar{X}=3.18$) และการประพันธ์เพลง ($\bar{X}=3.13$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยวัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การสอน ($\bar{X}=3.80$) และการผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}=3.60$) วัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับปานกลางมี 5 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การวิจัย ($\bar{X}=3.40$) การสัมมนา/การประชุมปฏิบัติการทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.20$) และการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.00$) และวัตถุประสงค์ที่ใช้ในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ การประพันธ์เพลง ($\bar{X}=2.40$)

ตารางที่ 5 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

วัตถุประสงค์	สาขาที่สอน		สาขาคณะตรีไทย N=45		สาขาคณะตรีสากล N=50		สาขาคณะตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
การสอน (N=100)	4.07 (ม)	0.86	4.18 (ม)	0.87	3.80 (ม)	1.10	4.11 (ม)	0.87		
การผลิตผลงานทางวิชาการ(N=97)	3.79 (ม)	0.98	3.52 (ม)	1.03	3.60 (ม)	1.14	3.64 (ม)	1.01		
การแสดงดนตรี (N=93)	3.44 (ป)	1.00	3.45 (ป)	1.12	2.60 (ป)	0.89	3.40 (ป)	1.06		
การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ(N=99)	3.86 (ม)	0.88	3.60 (ม)	0.93	3.00 (ป)	1.41	3.69 (ม)	0.94		
การวิจัย(N=92)	3.81 (ม)	0.99	3.18 (ป)	1.11	3.40 (ป)	1.52	3.48 (ป)	1.11		
การประพันธ์เพลง (N=85)	2.78 (ป)	1.10	3.13 (ป)	1.20	2.40 (น)	1.52	2.92 (ป)	1.18		
การสัมมนา/การประชุมปฏิบัติการทางด้านดนตรี(N=98)	3.47 (ป)	1.06	3.10 (ป)	0.97	3.20 (ป)	0.84	3.28 (ป)	1.01		
การสั่งซื้อทรัพยากรสารสนเทศ (N=92)	2.85 (ป)	1.00	2.96 (ป)	1.12	2.60 (ป)	1.34	2.89 (ป)	1.07		

2.2 รูปแบบของสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับรูปแบบของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกทรัพยากรสารนิเทศออกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ 6) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศแต่ละรูปแบบมีจำนวนตั้งแต่ 91 – 100 คน โดยรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (100 คน) คือ สื่อตีพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์ ส่วนรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (91 คน) คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศทั้ง 3 รูปแบบ คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับปานกลางเหมือนกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สื่อโสตทัศน์ ($\bar{X}=3.47$) สื่อตีพิมพ์ ($\bar{X}=3.35$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.26$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 รูปแบบ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สื่อโสตทัศน์ ($\bar{X}=3.49$) สื่อตีพิมพ์ ($\bar{X}=3.46$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.15$)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ สื่อโสตทัศน์ ($\bar{X}=3.57$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.36$) และสื่อตีพิมพ์ ($\bar{X}=3.26$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สื่อตีพิมพ์ ($\bar{X}=3.15$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.11$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ สื่อโสตทัศน์ ($\bar{X}=2.49$)

ตารางที่ 6 รูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาคุรุศึกษาศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคณะครุศึกษาไทย		สาขาคณะครุศึกษาสากล		สาขาคณะครุศึกษาศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
รูปแบบของสารนิเทศ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สื่อตีพิมพ์ (N=100)	3.46(ป)	1.02	3.26(ป)	1.23	3.15(ป)	1.26	3.35(ป)	1.14
สื่อโสตทัศน (N=100)	3.49(ป)	1.13	3.57(ม)	1.26	2.49(น)	1.23	3.47(ป)	1.23
สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (N=91)	3.15(ป)	1.17	3.36(ป)	1.19	3.11(ป)	1.69	3.26(ป)	1.20

เมื่อพิจารณารูปแบบย่อยของสื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศนและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลดังนี้

สื่อตีพิมพ์

สื่อตีพิมพ์จำแนกย่อยออกเป็น 16 ประเภท คือ หนังสือวิชาการ ตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ รายงานการประชุมวิชาการ/รายงานการสัมมนา พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี นามานุกรม รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ หนังสือที่ระลึก งานสถาปนิกกิจศพ โน้ตเพลง จุลสาร และสูจิบัตร (ตารางที่ 7) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน ที่ใช้สารนิเทศรูปแบบสื่อตีพิมพ์ ระบุว่าใช้สารนิเทศจากสื่อตีพิมพ์แต่ละประเภทจำนวนตั้งแต่ 82-100 คน โดยประเภทของสื่อตีพิมพ์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบทุกคน (100 คน) มี 1 ประเภท คือ โน้ตเพลง ส่วนประเภทของสื่อตีพิมพ์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (82 คน) คือ หนังสือที่ระลึกงานสถาปนิกกิจศพ

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ โน้ตเพลง ($\bar{X}=4.32$) ตำรา ($\bar{X}=4.24$) หนังสือวิชาการ ($\bar{X}=4.15$) พจนานุกรม ($\bar{X}=3.63$) และวารสาร ($\bar{X}=3.61$) และระดับปานกลางมี 11 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สารานุกรม ($\bar{X}=3.43$) วิทยานิพนธ์ / ปริญญาานิพนธ์ ($\bar{X}=3.22$) และรายงานการวิจัย ($\bar{X}=3.21$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ หนังสือวิชาการ ($\bar{X}=4.19$) ตำรา ($\bar{X}=4.05$) โน้ตเพลง ($\bar{X}=4.00$) วารสาร ($\bar{X}=3.74$) วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ ($\bar{X}=3.65$) รายงานการวิจัย ($\bar{X}=3.60$) และรายงานการประชุม/รายงานการสัมมนา ($\bar{X}=3.57$) และในระดับปานกลางมี 9 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สารานุกรม ($\bar{X}=3.50$) หนังสือที่ระลึกงานสถาปนิกกิจศพ ($\bar{X}=3.42$) และพจนานุกรม ($\bar{X}=3.36$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 4 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ

โน้ตเพลง ($\bar{X}=4.62$) ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ตำรา ($\bar{X}=4.42$) หนังสือวิชาการ ($\bar{X}=4.12$) ในระดับปานกลางมี 10 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ พจนานุกรม ($\bar{X}=3.92$) วารสาร ($\bar{X}=3.48$) และสารานุกรม ($\bar{X}=3.41$) และในระดับน้อยมี 3 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรก ได้แก่ หนังสือรายปี ($\bar{X}=2.44$) และนามานุกรม ($\bar{X}=2.36$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารสนเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ หนังสือวิชาการ ตำราและโน้ตเพลง เท่ากัน ($\bar{X}=4.20$) และวารสาร ($\bar{X}=4.00$) และในระดับปานกลางมี 10 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ รายงานการวิจัย ($\bar{X}=3.40$) นิตยสาร ($\bar{X}=3.25$) และวิทยานิพนธ์ / ปริญญาานิพนธ์ ($\bar{X}=3.20$) และในระดับน้อย มี 2 รายการ ดังนี้ หนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพ ($\bar{X}=2.20$) และหนังสือรายปี ($\bar{X}=1.75$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 รูปแบบสื่อตีพิมพ์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สื่อตีพิมพ์	สาขาที่สอน		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ไทย		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์สากล		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ศึกษา		รวม	
			N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
หนังสือวิชาการ (N=98)	4.19(ม)	0.82	4.12(ม)	0.80	4.20(ม)	1.10	4.15(ม)	0.82		
ตำรา (N=99)	4.05(ม)	0.94	4.42(ม)	0.67	4.20(ม)	1.10	4.24(ม)	0.83		
วารสาร (N=96)	3.74(ม)	0.91	3.48(ป)	0.95	4.00(ม)	0.82	3.61(ม)	0.93		
นิตยสาร (N=94)	3.14(ป)	0.93	3.19(ป)	1.04	3.25(ป)	0.96	3.17(ป)	0.98		
หนังสือพิมพ์ (N=92)	3.05(ป)	0.75	2.91(ป)	1.02	2.75(ป)	0.96	2.97(ป)	0.90		
รายงานการประชุม / รายงานการสัมมนา (N=97)	3.57(ม)	0.87	2.69(ป)	1.07	2.80(ป)	1.30	3.09(ป)	1.08		
พจนานุกรม (N=99)	3.36(ป)	1.12	3.92(ป)	0.92	3.00(ป)	1.58	3.63(ม)	1.08		
สารานุกรม (N=98)	3.50(ป)	1.02	3.41(ป)	1.14	3.00(ป)	1.22	3.43(ป)	1.08		
หนังสือรายปี (N=89)	2.90(ป)	0.78	2.44(น)	0.92	1.75(น)	0.96	2.62(ป)	0.90		
นามานุกรม (N=84)	3.07(ป)	1.03	2.36(น)	0.99	2.75(ป)	0.96	2.73(ป)	1.06		
รายงานการวิจัย (N=95)	3.60(ม)	1.18	2.83(ป)	1.13	3.40(ป)	1.52	3.21(ป)	1.22		
วิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์(N=94)	3.65(ม)	1.04	2.83(ป)	1.22	3.20(ป)	1.48	3.22(ป)	1.21		
หนังสือที่ระลึกงานสถาปนา 100 ปี (N=82)	3.42(ป)	1.06	2.28(น)	1.14	2.20(น)	1.10	2.90(ป)	1.22		
โน้ตเพลง (N=100)	4.00(ม)	0.98	4.62(มส)	0.70	4.20(ม)	0.45	4.32(ม)	0.87		
จุลสาร (N=90)	2.95(ป)	0.74	2.77(ป)	1.08	2.60(ป)	1.14	2.84(ป)	0.94		
สูจิบัตร (N=84)	3.07(ป)	0.91	3.03(ป)	1.37	2.75(ป)	1.26	3.04(ป)	1.15		

สื่อโสตทัศน

สื่อโสตทัศนจำแนกย่อยออกเป็น 8 ประเภท คือ แผ่นซีดี แผ่นวีดิทัศน์ ระบบดิจิทัล วิดีโอซีดี แถบบันทึกเสียง วีดิทัศน์ แผ่นเสียง โปสเตอร์ และรูปภาพ (ตารางที่ 8) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศรีวิทยาการศึกษาศาสตร์จำนวน 100 คน ที่ใช้สารนิเทศจากสื่อโสตทัศนระบุว่าใช้สารนิเทศจากสื่อโสตทัศนแต่ละประเภทจำนวนตั้งแต่ 68 – 97 คน โดยประเภทของสื่อโสตทัศนที่อาจารย์สาขาศรีวิทยาการศึกษาศาสตร์ตอบมากที่สุด (97คน) คือ แถบบันทึกเสียง ส่วนประเภทของสื่อโสตทัศนที่อาจารย์สาขาศรีวิทยาการศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (68 คน) คือ แผ่นเสียง

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศนพบว่า อาจารย์สาขาศรีวิทยาการศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แผ่นซีดี ($\bar{X}=4.34$) แถบบันทึกเสียง ($\bar{X}=3.92$) วิดีโอซีดี ($\bar{X}=3.79$) และวีดิทัศน์ ($\bar{X}=3.73$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ รูปภาพ ($\bar{X}=3.25$) แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล ($\bar{X}=3.11$) และโปสเตอร์ ($\bar{X}=2.62$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศนตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาคณะศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แถบบันทึกเสียง ($\bar{X}=4.25$) แผ่นซีดี ($\bar{X}=4.05$) วีดิทัศน์ ($\bar{X}=3.83$) และวิดีโอซีดี ($\bar{X}=3.79$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้แก่ รูปภาพ ($\bar{X}=3.49$) แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล ($\bar{X}=2.79$) และแผ่นเสียง ($\bar{X}=2.76$)

ส่วนอาจารย์สาขาคณะศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ แผ่นซีดี ($\bar{X}=4.72$) ในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ วิดีโอซีดี ($\bar{X}=3.89$) วีดิทัศน์ ($\bar{X}=3.72$) และแถบบันทึกเสียง ($\bar{X}=3.69$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก คือ แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล ($\bar{X}=3.49$) รูปภาพ ($\bar{X}=3.11$) และโปสเตอร์ ($\bar{X}=2.78$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ แถบบันทึกเสียง ($\bar{X}=3.20$) แผ่นซีดีและวีดิทัศน์เท่ากัน ($\bar{X}=3.00$) และวีดิโอซีดี ($\bar{X}=2.80$) ในระดับน้อยมี 2 รายการ คือ แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล ($\bar{X}=2.50$) และแผ่นเสียง ($\bar{X}=1.60$)และในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ โปสเตอร์ ($\bar{X}=1.20$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 รูปแบบสื่อสื่อดิจิทัลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
แผ่นซีดี (N=96)	4.05(ม)	0.97	4.72(มส)	0.67	3.00(ป)	1.58	4.34(ม)	0.97
แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล (N=82)	2.79(ป)	0.95	3.49(ป)	1.27	2.50(น)	1.00	3.11(ป)	1.17
วีดิโอซีดี (N=89)	3.79(ม)	0.86	3.89(ม)	1.11	2.80(ป)	0.84	3.79(ม)	1.02
แถบบันทึกเสียง (N=97)	4.25(ม)	0.87	3.69(ม)	1.21	3.20(ป)	0.84	3.92(ม)	1.09
วีดิทัศน์ (N=96)	3.83(ม)	1.02	3.72(ม)	1.03	3.00(ป)	1.58	3.73(ม)	1.06
แผ่นเสียง (N=68)	2.76(ป)	1.10	2.59(ป)	1.18	1.60(น)	0.55	2.60(ป)	1.13
โปสเตอร์ (N=81)	2.64(ป)	1.10	2.78(ป)	1.14	1.20(นส)	0.45	2.62(ป)	1.15
รูปภาพ(N=95)	3.49(ป)	0.96	3.11(ป)	1.22	2.60(ป)	1.52	3.25(ป)	1.14

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกย่อยออกเป็น 4 ประเภท คือ ซีดีรอมโปรแกรม การเขียนโน้ตดนตรี ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลซีดีรอม และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ 9) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 91 คน ที่ใช้สารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระบุว่าใช้ สารนิเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์แต่ละประเภทจำนวนตั้งแต่ 71 - 78 คน โดยประเภทของสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (78 คน) คือ ซีดีรอมโปรแกรมการ เขียนโน้ตดนตรี ส่วนประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อย ที่สุด (71 คน) คือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และ ระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X}=3.57$) และในระดับ ปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.34$) และ ฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X}=3.19$) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=2.90$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามสาขาที่ อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับ ปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ ซีดีรอมโปรแกรมการ เขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X}=3.46$) ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=3.18$) และฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X}=3.11$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ระดับ คือ ระดับมากและปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X}=3.70$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ฐานข้อมูล ออนไลน์ ($\bar{X}=3.41$) ฐานข้อมูลซีดีรอม ($\bar{X}=3.26$) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=2.98$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3 ระดับคือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X}=4.50$) ในระดับปานกลางมี 2 รายการ ได้แก่ ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีและฐานข้อมูล ออนไลน์เท่ากัน ($\bar{X}=3.00$)

ตารางที่ 9 รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี(N=78)	3.46(ป)	1.12	3.70(ม)	1.32	3.00(ป)	1.73	3.57(ม)	1.24
ฐานข้อมูลออนไลน์ (N=77)	3.18(ป)	1.23	3.41(ป)	1.15	4.50(ม)	0.71	3.34(ป)	1.18
ฐานข้อมูลซีดีรอม (N=77)	3.11(ป)	1.15	3.26(ป)	1.09	3.00(ป)	2.83	3.19(ป)	1.14
วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (N=71)	2.86(ป)	1.16	2.98(ป)	1.08	2.00(น)	1.41	2.90(ป)	1.12

รายชื่อสารนิเทศรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นประจำ

ในการเลือกรายชื่อสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สำรวจรายชื่อสิ่งพิมพ์ด้านดนตรีจากรายการออนไลน์ในห้องสมุด และสอบถามจากบรรณารักษ์ห้องสมุด หลังจากนั้นได้ขอให้อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ทั้ง 3 สาขาช่วยตรวจสอบเพื่อให้รายชื่อครอบคลุมสิ่งพิมพ์ทั้ง 3 สาขาที่อาจารย์ใช้

ตำรา

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบตำราจำนวน 99 คน เมื่อพิจารณารายชื่อตำราที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 98 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 57 คน (58.16%) ใช้ สังคีตนิยาม รองลงมาจำนวน 52 คน (53.06%) ใช้ สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ และจำนวน 41 คน (41.84%) ใช้ Western History of Classical Music ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 12 คน เท่ากัน (12.24%) ใช้ Music for Band และ The Well-Tempered Keyboard Teacher (ตารางที่ 10)

เมื่อพิจารณารายชื่อตำราด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 34 คน (77.27%) ใช้ประวัติดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 31 คน (70.45%) ใช้ เครื่องดนตรีไทย และจำนวน 29 คน (65.91%) ใช้ ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย สำหรับรายชื่อตำราอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 6 คน (13.64%) ใช้ ได้แก่ ทางเข้าสู่ดนตรีไทย 2 คน ดนตรีเอเชียตะวันออก 1 คน ดนตรีอินเดีย 1 คน สังคีตนิยามว่าด้วยดนตรีไทย 1 คน ดนตรีและวัฒนธรรมดนตรี 1 คน วิชาสุนทรีศาสตร์ 1 คน การศึกษาศิลปะแห่งวรรณศิลป์ 1 คน ประวัติครูดนตรีไทย 1 คน และตำรามหิรพีพาทย์ 1 คน

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 30 คน (61.22%) ใช้ Western History of Classical Music รองลงมาจำนวน 28 คน (57.14%) ใช้ สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ และจำนวน 27 คน (55.10%) ใช้ สังคีตนิยาม และสำหรับรายชื่อตำราอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 10 คน (20.41%) ใช้ ได้แก่ ทฤษฎีดนตรี 2 คน ปฐมบททางดนตรีสากล 1 คน บันไดเสียงโมดอล 1 คน Counterpoint 1 คน Fundamental of Music Theory 1 คน Ethnomusicology 1 คน Symphony Orchestra Score 1 คน Jazz Piano Book 1 คน Music an Appreciation 1 คน Anthology of Western 1 คน และ Music Theory 1 คน

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 4 คน เท่ากัน (80.00%)
ใช้เครื่องดนตรีไทย และ หลักวิชาการดนตรีและขับร้อง รองลงมาจำนวน 3 คน เท่ากัน (60.00%)
ใช้ ประวัติดนตรีไทย และสังคีตนิยม และจำนวน 2 คน เท่ากัน (40.00%)ใช้ การบรรเลงรวมวง
ตำราการเรียบเรียงเสียงประสาน ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย ประวัติการดนตรีไทย และสังคีต
ลักษณะและการวิเคราะห์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 รายชื่อตำราด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำรา	N=44	100.00	N=49	100.00	N=5	100.00	N=98	100.00
การบรรเลงรวมวง	25	56.82	-	-	2	40.00	27	27.55
เครื่องดนตรีไทย	31	70.45	3	6.12	4	80.00	38	38.78
ตำราการเรียบเรียงเสียงประสาน	4	9.09	21	42.86	2	40.00	27	27.55
ทฤษฎีและปฏิบัติดนตรีไทย	29	65.91	4	8.16	2	40.00	35	35.71
ประวัติศาสตร์ดนตรีไทย	18	40.91	4	8.16	2	40.00	24	24.49
ประวัติดนตรีไทย	34	77.27	2	4.08	3	60.00	39	39.80
สังคีตนิยม	27	61.36	27	55.10	3	60.00	57	58.16
สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์	22	50.00	28	57.14	2	40.00	52	53.06
หลักวิชาการดนตรีและขับร้อง	14	31.82	9	18.37	4	80.00	27	27.55
Music Computer	5	11.36	18	36.73	-	-	23	23.47
Music for Band	1	2.27	11	22.45	-	-	12	12.24
Music for Piano	1	2.27	12	24.49	1	20.00	14	14.29
The Well-Tempered Keyboard Teacher	3	6.82	9	18.37	-	-	12	12.24
Western History of Classical Music	10	22.73	30	61.22	1	20.00	41	41.84
อื่นๆ	6	13.64	10	20.41	-	-	16	16.33

วารสาร

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบวารสารจำนวน 96 คน เมื่อพิจารณารายชื่อวารสารที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 85 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 57 คน (67.06%) ใช้ ศิลปวัฒนธรรม รองลงมาจำนวน 54 คน (63.53%) ใช้ วารสารเพลงดนตรี และจำนวน 45 คน (52.94%) ใช้ ถนนดนตรี ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (5.88%) ใช้ General Music Today (ตารางที่ 11)

เมื่อพิจารณารายชื่อวารสารด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 37 คน (90.24%) ใช้ ศิลปวัฒนธรรม รองลงมาจำนวน 27 คน (65.85%) ใช้ วารสารเพลงดนตรี และจำนวน 26 คน (63.41%) ใช้ ถนนดนตรี ส่วนวารสารอื่นๆที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 3 คน (7.32%) ใช้ ได้แก่วารสารคำดนตรี 1 คน Asian Music Journal 1 คน Society for Ethnomusicology 1 คน และ Journal of Ethnomusicology 1 คน

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 24 คน (61.54%) ใช้วารสารเพลงดนตรี รองลงมาอาจารย์จำนวน 17 คน (43.59%) และจำนวน 16 คน (41.03%) ใช้ ศิลปวัฒนธรรม และ ถนนดนตรี ตามลำดับ สำหรับวารสารอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 8 คน (20.51%) ใช้คือ Ethnomusicology Journal 2 คน ศิลปกรรม 1 คน Stsad 1 คน The Pianist 1 คน Classical Guitar 1 คน Guitar Player 1 คน Keyboard 1 คน Instrumental 1 คน Archiv Fur Musik Wissenschaft 1 คน Early Music 1 คน Acta Musicologia 1 คน และ Musik Forschung 1 คน

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 3 คนเท่ากัน (60.00%) ใช้ วารสารเพลงดนตรี ถนนดนตรี และศิลปวัฒนธรรม รองลงมาจำนวน 2 คน เท่ากัน (40.00%) ใช้ Journal of Music Teacher Education, Journal of Research in Music Education และ Music Educators Journal

ตารางที่ 11 รายชื่อวารสารด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วารสาร	N=41	100.00	N=39	100.00	N=5	100.00	N=85	100.00
ถนนดนตรี	26	63.41	16	41.03	3	60.00	45	52.94
วารสารเพลงดนตรี	27	65.85	24	61.54	3	60.00	54	63.53
ศิลปวัฒนธรรม	37	90.24	17	43.59	3	60.00	57	67.06
Clavier	1	2.44	9	23.08	-	-	10	11.76
General Music Today	3	7.32	2	5.13	-	-	5	5.88
Journal of Music Teacher Education	2	4.88	9	23.08	2	40.00	13	15.29
Journal of Research in Music Education	7	17.07	7	17.95	2	40.00	16	18.82
Music Educators Journal	4	9.76	11	28.21	2	40.00	17	20.00
Music Talk	2	4.88	7	17.95	1	20.00	10	11.76
Overdrive	4	9.76	9	23.08	1	20.00	14	16.47
Update: Application of Research in Music Education	1	2.44	4	10.26	1	20.00	6	7.06
อื่นๆ	3	7.32	8	20.51	-	-	12	12.94

นิตยสาร

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิตยสารรูปแบบนิตยสารจำนวน 94 คน เมื่อพิจารณารายชื่อนิตยสารที่ใช้ประจำ พบว่า มีอาจารย์จำนวน 48 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (50.00%) ใช้ Instrumentalist รองลงมาจำนวน 17 คน (35.42%) เท่ากัน ใช้ Commusic Magazine และ Hi-Fi Stereo และจำนวน 3 คน (6.25%) ใช้ Electronic Magazine (ตารางที่ 12)

เมื่อพิจารณารายชื่อนิตยสารด้านดนตรีที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 7 คน (53.85%) ใช้ Hi-Fi Stereo รองลงมาจำนวน 6 คน (46.15%) ใช้ Commusic Magazine และจำนวน 4 คน (30.77%) ใช้ Instrumentalist

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 17 คน (54.84%) ใช้ นิตยสารชื่อ Instrumentalist รองลงมาจำนวน 11 คน (35.48%) และ 10 คน (32.26%) ใช้ Commusic Magazine และ Hi-Fi Stereo ส่วนนิตยสารอื่น ๆ จำนวน 1 คน (3.23%) ใช้คือ International Trumpet Guild

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 3 คน (75.00%) ใช้ นิตยสารชื่อ Instrumentalist

ตารางที่ 12 รายชื่อนิตยสารด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นิตยสาร	N=13	100.00	N=31	100.00	N=4	100.00	N=48	100.00
Commusic Magazine	6	46.15	11	35.48	-	-	17	35.42
Electronic Magazine	2	15.38	1	3.23	-	-	3	6.25
Hi-Fi Stereo	7	53.85	10	32.26	-	-	17	35.42
Instrumentalist	4	30.77	17	54.84	3	75.00	24	50.00
อื่นๆ	-	-	1	3.23	-	-	1	2.08

พจนานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบพจนานุกรมจำนวน 99 คน เมื่อพิจารณารายชื่อพจนานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 92 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 48 คน (52.17%) ใช้ พจนานุกรมดนตรี รองลงมาจำนวน 40 คน (43.48%) ใช้ พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ และจำนวน 39 คนเท่ากัน (42.39%) ใช้ ศัพท์สังคีต และ The New Grove Dictionary of Music and Musicians ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 5 คน(5.43%) ใช้ The New College Encyclopedia of Music (ตารางที่ 13)

เมื่อพิจารณารายชื่อพจนานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 32 คน (80.00%) ใช้ศัพท์สังคีต รองลงมาอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 22 คน (55.00%) ใช้ พจนานุกรมดนตรีไทย และจำนวน 21 คน (52.50%) ใช้ พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ สำหรับพจนานุกรมอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีไทย จำนวน 2 คน (5.00%) ใช้ คือ Galand Encyclopedia of World Music 1 คน และ Music Instruments of the World 1 คน

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 27 คน (57.45%) ใช้ The new grove dictionary of music and musicians รองลงมาจำนวน 23 คน (48.94%) ใช้ พจนานุกรมดนตรี และจำนวน 22 คนเท่ากัน (46.81%) ใช้ Harvard concise dictionary of music และ The concise oxford dictionary of music สำหรับพจนานุกรมอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 2คน(4.26%) ใช้ ได้แก่ Harmony 1 คน Counterpoint 1 คน Orchestration 1 คน MGG (Musik geschichte und Gegerman) 1 คน และRiemann-Musiklexikon 1คน

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 4 คน (80.00%) ใช้ ศัพท์สังคีต รองลงมา 3 คนเท่ากัน (60.00%) ใช้ พจนานุกรมดนตรี และพจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ และจำนวน 2 คนเท่ากัน (40.00%) ใช้ The Concise Oxford Dictionary of Music, The Grove Concise Dictionary of Music และThe New College Encyclopedia of Music

ตารางที่ 13 รายชื่อพจนานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พจนานุกรม	N=40	100.00	N=47	100.00	N=5	100.00	N=92	100.00
พจนานุกรมดนตรี	22	55.00	23	48.94	3	60.00	48	52.17
พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์	21	52.50	16	34.04	3	60.00	40	43.48
ศัพท์สังคีต	32	80.00	3	6.38	4	80.00	39	42.39
A New Dictionary of Music	2	5.00	6	12.77	1	20.00	9	9.78
Harvard Concise Dictionary of Music	6	15.00	22	46.81	1	20.00	29	31.52
The Concise Oxford Dictionary of Music	5	12.50	22	46.81	2	40.00	29	31.52
The Complete Dictionary of Opera & Operetta	1	2.50	5	10.64	-	-	6	6.52
The Dictionary of Composers and Their Music	2	5.00	8	17.02	1	20.00	11	11.96
The Grove Concise Dictionary of Music	6	15.00	17	36.17	2	40.00	25	27.17
The New College Encyclopedia of Music	-	-	3	6.38	2	40.00	5	5.43
The New Grove Dictionary of Music and Musicians	11	27.50	27	57.45	1	20.00	39	42.39
The New Grove Dictionary of Opera	-	-	7	14.89	-	-	7	7.61
The New Harvard Dictionary of Music	5	12.50	17	36.17	-	-	22	23.91
The New Oxford Companion Music	7	17.50	7	14.89	1	20.00	15	16.30
The Oxford Dictionary of Music	11	27.50	17	36.17	1	20.00	29	31.52
อื่นๆ	2	5.00	2	4.26	-	-	4	4.35

สารานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบสารานุกรมจำนวน 98 คน เมื่อพิจารณารายชื่อสารานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 75 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 43 คน (57.33%) ใช้ สารานุกรมเพลงไทย รองลงมาจำนวน 39 คน (52.00%) ใช้ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และจำนวน 37 คน (49.33%) ใช้ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (2.67%) ใช้ Collier's Encyclopedia with Bibliography and Index (ตารางที่ 14)

เมื่อพิจารณารายชื่อสารานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 33 คน เท่ากัน(84.62%) ใช้ สารานุกรมเพลงไทย และสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถาด้วย รองลงมาจำนวน 31 คน (79.49%) ใช้ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และจำนวน 18 คน (46.15%) ใช้ สารานุกรมเพลงพื้นบ้านไทย

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 25 คน (78.13%) ใช้ Dictionary of music รองลงมาจำนวน 11 คน (34.38%) ใช้ The encyclopedia of classical music และจำนวน 7คน (21.88%) ใช้ สารานุกรมเพลงไทย

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษา จำนวนมากที่สุด 3 คน เท่ากัน (75.00%) ใช้ สารานุกรมเพลงไทย และสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน รองลงมาจำนวน 2 คน(50.00%) ใช้ สารานุกรมเพลงพื้นบ้านไทย

ตารางที่ 14 รายชื่อสารานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สารานุกรม	N=39	100.00	N=32	100.00	N=4	100.00	N=75	100.00
สารานุกรมเพลงไทย	33	84.62	7	21.88	3	75.00	43	57.33
สารานุกรมเพลงพื้นบ้านไทย	18	46.15	3	9.38	2	50.00	23	30.67
สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย	12	30.77	2	6.25	1	25.00	15	20.00
สารานุกรมวัฒนธรรมไทย	15	38.46	4	12.50	1	25.00	20	26.67
สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน	31	79.49	5	15.63	3	75.00	39	52.00
สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา	33	84.62	3	9.38	1	25.00	37	49.33
Collier's Encyclopedia with Bibliography and Index	1	2.56	1	3.13	-	-	2	2.67
Collin's Classical Music Encyclopedia	-	-	4	12.50	-	-	4	5.33
Dictionary of Music	6	15.38	25	78.13	1	25.00	32	42.67
The Encyclopedia of Classical Music	1	2.56	11	34.38	-	-	12	16.00
The Virgin Illustrated Encyclopedia of Rock	-	-	-	-	-	-	-	-
Larousse Encyclopedia of Music	1	2.56	2	6.25	-	-	3	4.00

หนังสือรายปี

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบหนังสือรายปีจำนวน 89 คน เมื่อพิจารณารายชื่อหนังสือรายปีที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 20 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 12 คน (60.00%) ใช้ The Music Yearbook รองลงมาจำนวน 8 คน (40.00%) ใช้ 2002 Yearbook for Traditional Music และจำนวน 2 คน (10.00%) ใช้ British Music Yearbook (ตารางที่ 15)

เมื่อพิจารณารายชื่อหนังสือรายปีด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 6 คน (60.00%) ใช้ 2002 Yearbook for Traditional Music รองลงมาจำนวน 5 คน (50.00%) ใช้ The Music Yearbook

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 7 คน (70.00%) ใช้ The Music Yearbook รองลงมาจำนวน 2 คนเท่ากัน (20.00%) ใช้ 2002 Yearbook for Traditional Music และ British Music Yearbook ส่วนหนังสือรายปีอื่น ๆ มีอาจารย์จำนวน 1 คน (10.00%) ใช้ คือ RILM

ส่วนสาขาดนตรีศึกษาไม่มีอาจารย์ระบุว่าใช้สื่อตีพิมพ์ประเภทนี้เป็นประจำ

ตารางที่ 15 รายชื่อหนังสือรายปีด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือรายปี	N=10	100.00	N=10	100.00	N=0	100.00	N=20	100.00
2002 Yearbook for Traditional Music	6	60.00	2	20.00	-	-	8	40.00
British Music Yearbook	-	-	2	20.00	-	-	2	10.00
The Music Yearbook	5	50.00	7	70.00	-	-	12	60.00
อื่นๆ	-	-	1	10.00	-	-	1	5.00

นามานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบนามานุกรมจำนวน 84 คน เมื่อพิจารณารายชื่อนามานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 45 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 32 คน (71.11%) ใช้ นามานุกรมดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 21 คน (46.67%) ใช้ นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย และจำนวน 11 คน (24.44%) ใช้ The Musicians' Directory ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 3 คน (6.67%) ใช้ The Music Guide to Austria and Germany (ตารางที่ 16)

เมื่อพิจารณารายชื่อนามานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 30 คน (90.91%) ใช้ นามานุกรมดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 16 คน (48.48%) ใช้ นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย และจำนวน 5 คน (15.15%) ใช้ the Musician's Directory

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 6 คน (60.00%) ใช้ The Musician's Directory รองลงมาจำนวน 3 คน (30.00%) ใช้ นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย และจำนวน 2 คน (20.00%) ใช้ The Music Guide to Austria and Germany

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาทุกคน (100.00%) ใช้ นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 1 คน (50.00%) ใช้ นามานุกรมดนตรีไทย

ตารางที่ 16 รายชื่อนามานุกรมด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นามานุกรม	N=33	100.00	N=10	100.00	N=2	100.00	N=45	100.00
นามานุกรมดนตรีไทย	30	90.91	1	10.00	1	50.00	32	71.11
นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย	16	48.48	3	30.00	2	100.00	21	46.67
The Music Guide to Austria and Germany	1	3.03	2	20.00	-	-	3	6.67
The Musicians' Directory	5	15.15	6	60.00	-	-	11	24.44

รายชื่อสารนิเทศรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นประจำ

ในการเลือกรายชื่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ ผู้วิจัยได้สำรวจรายชื่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านดนตรีจากรายการออนไลน์ในท้องสมุด และสอบถามจากบรรณารักษ์ห้องสมุด หลังจากนั้นได้ขอให้อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ทั้ง 3 สาขาช่วยตรวจสอบเพื่อให้รายชื่อครอบคลุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 3 สาขาที่อาจารย์ใช้

ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีจำนวน 78 คน เมื่อพิจารณารายชื่อซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 71 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 53 คน (74.65%) ใช้โปรแกรมEncore 4.21 รองลงมาจำนวน 37 คน (52.11%) ใช้ โปรแกรมFinale 2000 และจำนวน 27 คน (38.03%) ใช้ โปรแกรมSibelius ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (2.82%) ใช้ โปรแกรมMozart (ตารางที่ 17)

เมื่อพิจารณารายชื่อซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ประจำ จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ อาจารย์สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากล และ สาขาดนตรีศึกษา ใช้ โปรแกรมEncore 4.21 จำนวนมากที่สุด ได้แก่ อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 22 คน (81.48%) อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 29 คน (69.05%) และอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 2 คน (100.00%) รองลงมาอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 11 คน (40.74%) ใช้โปรแกรมCakewalk Score Writer และจำนวน 10 คน (37.04%) ใช้ โปรแกรม Finale 2000 ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนรองลงมา 27 คน(64.29%) ใช้โปรแกรม Finale2000 และจำนวน 22 คน(52.38%) ใช้ โปรแกรมSibelius สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนรองลงมา 1 คน (50.00%) ใช้ โปรแกรมSibelius

สำหรับซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีอื่น ๆ ที่อาจารย์ใช้ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 1 คน (3.70%) ใช้ Sound forge 6.0 และอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 6 คน (14.29%) ที่ใช้ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีอื่น ๆ ได้แก่ จำนวน 3 คน ใช้ Cakewalk Sonar 2.0 จำนวน 2 คน ใช้ Finale 2002, Logic และ จำนวน 1 คน ใช้ Band in a Box, Finale 2001 และMusic Match Jukebox

ตารางที่ 17 รายชื่อซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาคณตรีไทย		สาขาคณตรีสากล		สาขาคณตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี	N=27	100.00	N=42	100.00	N=2	100.00	N=71	100.00
โปรแกรมFinale2000	10	37.04	27	64.29	-	-	37	52.11
โปรแกรมSibelius	4	14.81	22	52.38	1	50.00	27	38.03
โปรแกรมEncore 4.21	22	81.48	29	69.05	2	100.00	53	74.65
โปรแกรมCakewalk Score Writer	11	40.74	10	23.81	-	-	21	29.58
โปรแกรมMagix Notation	-	-	-	-	-	-	-	-
โปรแกรมMozart	1	3.70	1	2.38	-	-	2	2.82
อื่นๆ	1	3.70	6	14.29	-	-	7	9.86

ฐานข้อมูลออนไลน์

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์จำนวน 77 คน เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 26 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 15 คน (57.69%) ใช้ฐานข้อมูล Arts & Humanities Search รองลงมาจำนวน 8 คน (30.77%) ใช้ฐานข้อมูล Arts Abstracts และจำนวน 4 คน (15.38%) ใช้ฐานข้อมูล Humanities Abstracts ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 2 คนเท่ากัน (7.69%) ใช้ฐานข้อมูล 3 ฐาน คือ ฐานข้อมูล Arts & Humanities Citation Index ฐานข้อมูล Groveart.com และฐานข้อมูล RILM Abstracts of Music Literature (ตารางที่ 18)

เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 10 คน (76.92%) ใช้ฐานข้อมูล Arts & Humanities Search รองลงมาอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 3 คน (23.08%) ใช้ฐานข้อมูล Humanities Abstracts และจำนวน 2 คน (15.38%) ใช้ฐานข้อมูล Arts & Humanities Search

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 5 คน เท่ากัน (41.67%) ใช้ฐานข้อมูล Arts & Humanities Search และฐานข้อมูล Arts Abstracts รองลงมา 2 คน (16.67%) ใช้ฐานข้อมูล Groveart.com และจำนวน 1 คนเท่ากัน (8.33%) ใช้ฐานข้อมูล 3 รายการ คือ ฐานข้อมูล Arts & Humanities Citation Index, Humanities Abstracts และ RILM Abstracts of Music Literature สำหรับฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 3 คน (25.00%) ใช้คือ ฐานข้อมูล DAO (2 คน) ERIC (2 คน) และ UMI Research (1 คน)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 1 คน (100.00%) ใช้ฐานข้อมูล Arts Abstracts

ตารางที่ 18 รายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฐานข้อมูลออนไลน์	N=13	100.00	N=12	100.00	N=1	100.00	N=26	100.00
ฐานข้อมูลArts & Humanities Search	10	76.92	5	41.67	-	-	15	57.69
ฐานข้อมูลArts Abstracts	2	15.38	5	41.67	1	100.00	8	30.77
ฐานข้อมูลArts & Humanities Citation Index	1	7.69	1	8.33	-	-	2	7.69
ฐานข้อมูลHumanities Abstracts	3	23.08	1	8.33	-	-	4	15.38
ฐานข้อมูลGroveart.com	-	-	2	16.67	-	-	2	7.69
ฐานข้อมูลHumanities Abstracts Fulltext	-	-	-	-	-	-	-	-
RILM Abstracts of Music Literature	1	7.69	1	8.33	-	-	2	7.69
อื่น ๆ	-	-	3	25.00	-	-	3	11.54

ฐานข้อมูลซีดีรวม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบฐานข้อมูลซีดีรวมจำนวน 77 คน เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลซีดีรวมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 22 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 15 คน (68.18%) ใช้ฐานข้อมูล DAO รองลงมาจำนวน 10 คน (45.45%) ใช้ฐานข้อมูลERIC และส่วนจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (22.73%) ใช้ฐานข้อมูล Education Abstract Fulltext (ตารางที่ 19)

เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลซีดีรวมที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล ใช้ฐานข้อมูลDAOจำนวนมากที่สุด โดยเป็นอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 9 คน (69.23%) และเป็นอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 5 คน (62.50%) และรองลงมาใช้ฐานข้อมูล ERIC โดยเป็นอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 6 คน (46.15%) และเป็นอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนรองลงมา 3 คน (37.50%)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาทุกคน(100.00%)ใช้ฐานข้อมูลDAO และฐานข้อมูลERIC

ตารางที่ 19 รายชื่อฐานข้อมูลซีดีรอมที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย		สาขาคดนตรีสากล		สาขาคดนตรีคีตา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฐานข้อมูลซีดีรอม	N=13	100.00	N=8	100.00	N=1	100.00	N=22	100.00
ฐานข้อมูลDAO (Dissertation Abstract on Disc)	9	69.23	5	62.50	1	100.00	15	68.18
ฐานข้อมูลERIC(Education Resource Information Center)	6	46.15	3	37.50	1	100.00	10	45.45
Education Abstract Fulltext	3	23.08	2	25.00	-	-	5	22.73

2.3 ลักษณะของสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับลักษณะของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกลักษณะของสารนิเทศออกเป็น 3 ลักษณะ คือ สารนิเทศเชิงประวัติ สารนิเทศเชิงทฤษฎี และ ข้อเท็จจริง (ตารางที่ 20) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศเชิงประวัติ และสารนิเทศเชิงทฤษฎีจำนวน 89 คนเท่ากัน และใช้สารนิเทศที่มีลักษณะเป็นข้อเท็จจริง จำนวน 82 คน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศทั้ง 3 ลักษณะ คือ สารนิเทศเชิงประวัติ สารนิเทศเชิงทฤษฎีและ ข้อเท็จจริง ในระดับมากเหมือนกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X}=3.93$) สารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X}=3.74$) และข้อเท็จจริง ($\bar{X}=3.69$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในลักษณะต่างๆตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาคณตรีไทยและสาขาคณตรีศึกษา ใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ ในระดับมากเพียงระดับเดียว โดยลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาคณตรีไทยใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X}=3.93$) ข้อเท็จจริง ($\bar{X}=3.92$) และสารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X}=3.85$) ส่วนลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาคณตรีศึกษาใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ข้อเท็จจริง ($\bar{X}=4.33$) สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X}=4.00$)และ สารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X}=3.80$)

อาจารย์สาขาคณตรีสากลใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X}=3.98$) และสารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X}=3.59$) และระดับปานกลาง คือ ข้อเท็จจริง ($\bar{X}=3.47$)

ตารางที่ 20 ลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ลักษณะของสารนิเทศ								
สารนิเทศเชิงประวัติ (N=89)	3.93(ม)	0.80	3.59(ม)	0.91	3.80(ม)	1.30	3.74(ม)	0.89
สารนิเทศเชิงทฤษฎี (N=89)	3.85(ม)	0.70	3.98(ม)	0.83	4.00(ม)	1.00	3.93(ม)	0.78
ข้อเท็จจริง (N=82)	3.92(ม)	0.83	3.47(ป)	0.91	4.33(ม)	0.58	3.69(ม)	0.89

2.4 เนื้อหาของสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับเนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกเนื้อหาของสารนิเทศออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ เนื้อหาด้านดนตรีสากล เนื้อหาด้านดนตรีไทย เนื้อหาดนตรีศึกษา และเนื้อหาด้านอื่น ๆ (ตารางที่ 21) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศในเนื้อหาแต่ละด้านมีจำนวนตั้งแต่ 81 – 94 คน โดยเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบมากที่สุด (94 คน) คือ เนื้อหาด้านอื่น ๆ ส่วนเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบน้อยที่สุด (81 คน) คือ เนื้อหาด้านดนตรีไทย

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาในด้านต่าง ๆ พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหา ทั้ง 4 ด้าน ในระดับมากเพียงระดับเดียว เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X}=3.43$) เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา ($\bar{X}=3.28$) เนื้อหาด้านดนตรีไทย ($\bar{X}=3.15$) และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.01$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดั้มากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาดนตรีไทย ($\bar{X}=3.54$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาดนตรีศึกษา ($\bar{X}=3.43$) เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X}=3.22$) และเนื้อหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.19$)

ส่วนเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดั้มากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา ($\bar{X}=4.16$) เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X}=3.63$) และเนื้อหาด้านดนตรีไทย ($\bar{X}=3.59$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ เนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X}=3.27$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาต่าง ๆ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X}=3.53$) และส่วนเนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้ในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา ($\bar{X}=3.05$) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X}=2.81$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ เนื้อหาด้านดนตรีไทย ($\bar{X}=2.41$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 เนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
เนื้อหาของสารนิเทศ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เนื้อหาด้านดนตรีสากล (N=93)	3.22(ป)	1.14	3.53(ม)	1.10	3.63(ม)	0.95	3.43(ม)	1.12
เนื้อหาด้านดนตรีไทย (N=81)	3.54(ม)	1.10	2.41(น)	1.07	3.59(ม)	1.10	3.15(ม)	1.21
เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา (N=85)	3.43(ป)	1.06	3.05(ป)	1.11	4.16(ม)	0.61	3.28(ม)	1.10
เนื้อหาด้านอื่น ๆ (N=94)	3.19(ป)	1.03	2.81(ป)	1.15	3.27(ป)	0.90	3.01(ม)	1.10

เมื่อพิจารณาเนื้อหาย่อยของเนื้อหาด้านดนตรีสากล เนื้อหาด้านดนตรีไทย เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เนื้อหาด้านดนตรีสากล

เนื้อหาด้านดนตรีสากลจำแนกย่อยออกเป็น 13 กลุ่ม คือ เทคโนโลยีทางดนตรี ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้น ทฤษฎีดนตรี สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ การเรียบเรียงเสียงประสาน การประพันธ์เพลง และเทคนิคการแสดง การฝึกโสตประสาท การอำนวยเพลง โครงสร้างของเพลงสมัยต่าง ๆ ดนตรีนานาชาติ และการบรรเลงรวมวง (ตารางที่ 22) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากลมีจำนวนตั้งแต่ 48 – 78 คน โดยกลุ่มเนื้อหาด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (78 คน) คือ ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ และทฤษฎีดนตรี ส่วนกลุ่มเนื้อหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (48 คน) คือ ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากล พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X}=4.02$) สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ ($\bar{X}=3.85$) และประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ ($\bar{X}=3.72$) และในระดับปานกลางมี 10 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ($\bar{X}=3.45$) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและโครงสร้างของเพลงสมัยต่าง ๆ เท่ากัน ($\bar{X}=3.42$) และการเรียบเรียงเสียงประสาน ($\bar{X}=3.38$)

สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ในด้านดนตรีสากลซึ่งมีอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 3 คน ใช้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.67$) ได้แก่ เนื้อหาด้านประวัติเครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ (1 คน) Voice (1 คน) และสวนศาสตร์ (1 คน)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากลตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีสากล 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ($\bar{X}=4.00$) สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ ($\bar{X}=3.74$) และ ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X}=3.69$) ในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ ($\bar{X}=3.41$) การบรรเลงรวมวง ($\bar{X}=3.31$) และทฤษฎี ดนตรีสากลเบื้องต้น ($\bar{X}=3.21$) และในระดับน้อยมี 2 รายการ คือ การเรียบเรียงเสียงประสาน ($\bar{X}=2.42$) และการอำนวยเพลง ($\bar{X}=2.40$)

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษา ใช้ เนื้อหาด้านดนตรีสากล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาที่อาจารย์สาขาดนตรี สากลในระดับมากมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X}=4.20$) ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ ($\bar{X}=3.90$) และการเรียบเรียงเสียงประสาน ($\bar{X}=3.88$) และในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เทคโนโลยีทางดนตรี และการฝึกสอดประสานเท่ากัน ($\bar{X}=3.43$) การบรรเลงรวมวง ($\bar{X}=3.28$) และ ดนตรีนานาชาติ ($\bar{X}=3.06$)

ส่วนเนื้อหาด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี และสังคีตลักษณ์และ การวิเคราะห์ เท่ากัน ($\bar{X}=4.50$) ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ประวัติและวรรณคดีดนตรีตะวันตกในยุค ต่าง ๆ และทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น เท่ากัน ($\bar{X}=4.00$) และการบรรเลงรวมวง ($\bar{X}=3.75$) และ ในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เทคโนโลยีทางดนตรี และการฝึกสอดประสาน เท่ากัน ($\bar{X}=3.50$) การเรียบเรียงเสียงประสาน ($\bar{X}=3.25$) และการอำนวย เพลง และดนตรีนานาชาติ เท่ากัน ($\bar{X}=3.00$)

ตารางที่ 22 เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
เนื้อหา	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เทคโนโลยีทางดนตรี (N=74)	3.13(ป)	0.97	3.43(ป)	1.08	3.50(ป)	0.58	3.32(ป)	1.02
ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี (N=70)	4.00(ม)	1.02	3.02(ป)	0.91	4.00(ม)	1.15	3.45(ป)	1.07
ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ (N=78)	3.41(ป)	1.19	3.90(ม)	0.92	4.00(ม)	0.82	3.72(ม)	1.04
ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น (N=48)	3.21(ป)	1.00	3.69(ม)	1.29	4.00(ม)	0.00	3.42(ป)	1.13
ทฤษฎีดนตรี (N=78)	3.69(ม)	1.03	4.20(ม)	0.82	4.50(ม)	0.58	4.02(ม)	0.93
สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์ (N=77)	3.74(ม)	0.96	3.86(ม)	1.02	4.50(ม)	0.58	3.85(ม)	0.99
การเรียบเรียงเสียงประสาน (N=69)	2.42(น)	0.93	3.88(ม)	1.18	3.25(ป)	0.96	3.38(ป)	1.28
การประพันธ์เพลงและเทคนิคการแสดง (N=68)	2.69(ป)	0.93	3.54(ม)	1.24	3.67(ม)	0.58	3.25(ป)	1.19
การฝึกโสตประสาท (N=76)	2.72(ป)	1.07	3.43(ป)	1.10	3.50(ป)	0.58	3.18(ป)	1.11
การอำนวยเพลง (N=66)	2.40(น)	0.82	2.96(ป)	1.07	3.00(ป)	0.00	2.77(ป)	0.99
โครงสร้างของเพลงสมัยต่าง ๆ (N=74)	3.00(ป)	1.05	3.71(ม)	0.89	2.75(ป)	1.26	3.42(ป)	1.02
ดนตรีนานาชาติ (N=77)	3.67(ม)	1.24	3.06(ป)	1.11	3.00(ป)	0.82	3.30(ป)	1.18
การบรรเลงรวมวง (N=73)	3.31(ป)	1.00	3.28(ป)	1.12	3.75(ม)	1.50	3.31(ป)	1.09
อื่น ๆ (N=3)	-	-	4.67(มส)	0.58	-	-	4.67(มส)	0.58

เนื้อหาด้านดนตรีไทย

เนื้อหาด้านดนตรีไทยจำแนกย่อยออกเป็น 19 กลุ่ม คือ ศิลปะกับเทคโนโลยี ประวัติเครื่องดนตรีไทย หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี สัมมนาดุริยางคศิลป์ไทย ดนตรีเปรียบเทียบ ประวัติดนตรีไทย ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย ทฤษฎีดนตรีไทย สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย การประพันธ์เพลง การปรับวง ทฤษฎีดุริยางค์และโสตทักษะ ทักษะดุริยางคศิลป์ เพลงสำหรับการแสดง เพลงระบำ ดนตรีตะวันออก ดนตรีเผ่าพันธุ์ การขับร้องเพลงไทย และการซ่อมและรักษาเครื่องดนตรีไทย (ตารางที่ 23) ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศจากเนื้อหาด้านดนตรีไทยมีจำนวนตั้งแต่ 37 - 57 คน โดยกลุ่มเนื้อหาด้านดนตรีไทยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้ (57 คน) คือ ประวัติดนตรีไทย ส่วนกลุ่มเนื้อหาด้านดนตรีไทยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุดใช้ (37คน) คือ เพลงระบำ

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีไทย พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากเนื้อหาด้านดนตรีไทย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ประวัติเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X}=3.53$) และในระดับปานกลาง มี 18 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ประวัติดนตรีไทย ($\bar{X}=3.45$) ทฤษฎีดนตรีไทย ($\bar{X}=3.44$) และหลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ($\bar{X}=3.39$)

สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ด้านดนตรีไทยซึ่งมีอาจารย์จำนวน 1 คน ใช้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=5.00$) คือ ดนตรีในพิธีกรรม

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีไทยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ประวัติเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X}=4.07$) ทฤษฎีดนตรีไทย ($\bar{X}=4.02$) และประวัติดนตรีไทย ($\bar{X}=3.96$) และในระดับปานกลางมี 11 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เพลงสำหรับการแสดง ($\bar{X}=3.49$) ทักษะดุริยางคศิลป์ ($\bar{X}=3.44$) และการปรับวง ($\bar{X}=3.41$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ดนตรีเฝ้าพันธุ์ ($\bar{X}=2.73$) ดนตรีตะวันออก ($\bar{X}=2.65$) และประวัติดนตรีไทย ($\bar{X}=2.56$) ในระดับน้อยมี 12 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เพลงสำหรับการแสดง ($\bar{X}=2.50$) และดนตรีเปรียบเทียบ ($\bar{X}=2.46$) และในระดับน้อยที่สุดมี 1 รายการ คือ การซ่อมและรักษาเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X}=1.47$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 11 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย และทฤษฎีดุริยางค์และโสตทักษะซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.33$) หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย ($\bar{X}=4.00$) และประวัติเครื่องดนตรีไทย ประวัติดนตรีไทยและทฤษฎีดนตรีไทยซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.75$) ในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ การประพันธ์เพลง และการปรับวง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.50$) เพลงสำหรับการแสดงและการขับร้องเพลงไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.33$) และสัมมนาดุริยางคศิลป์ไทย ทักษะดุริยางคศิลป์ และดนตรีเฝ้าพันธุ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.00$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ เพลงระบำ ($\bar{X}=2.00$)

ตารางที่ 23 เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีไทยที่อาจารย์สาขาศรีวิทยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
เนื้อหาทางด้านดนตรีไทย	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ศิลปะกับเทคโนโลยี (N=43)	3.17(ป)	0.92	2.29(น)	1.00	3.67(ม)	1.15	2.85(ป)	1.05
ประวัติเครื่องดนตรีไทย (N=54)	4.07(ม)	0.93	2.56(ป)	1.04	3.75(ม)	0.96	3.53(ม)	1.19
หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี (N=48)	3.95(ม)	1.01	2.38(น)	0.92	4.00(ม)	1.00	3.39(ป)	1.23
สัมมนาดุริยางคศิลป์ไทย (N=47)	3.40(ป)	1.17	2.09(น)	0.79	3.00(ป)	2.00	2.92(ป)	1.24
ดนตรีเปรียบเทียบ (N=50)	3.40(ป)	1.08	2.46(น)	0.98	3.67(ม)	1.15	3.09(ป)	1.13
ประวัติดนตรีไทย (N=57)	3.96(ม)	1.04	2.56(ป)	1.05	3.75(ม)	0.96	3.45(ป)	1.23
ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย (N=44)	3.67(ม)	1.15	2.52(ป)	1.08	4.00(ม)	1.00	3.30(ป)	1.24
ทฤษฎีดนตรีไทย (N=51)	4.02(ม)	1.03	2.30(น)	0.97	3.75(ม)	0.96	3.44(ป)	1.28
สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย (N=50)	3.81(ม)	1.09	2.25(น)	0.90	4.33(ม)	1.15	3.29(ป)	1.27
การประพันธ์เพลง (N=44)	3.34(ป)	0.94	2.29(น)	0.91	3.50(ป)	1.29	2.95(ป)	1.07
การปรับวง (N=43)	3.41(ป)	1.07	1.95(น)	0.86	3.50(ป)	1.29	2.92(ป)	1.22
ทฤษฎีดุริยางค์และสอดทักษะ (N=42)	3.26(ป)	0.92	2.43(น)	1.04	4.33(ม)	1.15	3.00(ป)	1.08
ทักษะดุริยางคศิลป์ (N=39)	3.44(ป)	1.02	2.52(ป)	0.93	3.00(ป)	2.00	3.09(ป)	1.11
เพลงสำหรับการแสดง (N=43)	3.49(ป)	1.02	2.50(น)	0.89	3.33(ป)	0.58	3.16(ป)	1.06
เพลงระบำ (N=37)	3.19(ป)	1.12	1.78(น)	0.73	2.00(น)	0.00	2.70(ป)	1.19
ดนตรีตะวันออก (N=47)	3.58(ม)	1.17	2.65(ป)	1.37	3.67(ม)	0.58	3.26(ป)	1.29
ดนตรีเฝ้าพันธุ์ (N=42)	3.64(ม)	1.15	2.73(ป)	1.24	3.00(ป)	2.00	3.28(ป)	1.28
การขับร้องเพลงไทย (N=39)	3.11(ป)	1.29	1.94(น)	0.75	3.33(ป)	1.15	2.78(ป)	1.26
การซ่อมและรักษาเครื่องดนตรีไทย (N=38)	3.36(ป)	1.14	1.47(นส)	0.64	3.67(ม)	0.58	2.88(ป)	1.31
อื่น ๆ (N=1)	5.00(มส)	0.00	-	-	-	-	5.00(มส)	0.00

เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา

เนื้อหาด้านดนตรีศึกษาจำแนกย่อยออกเป็น 16 กลุ่ม คือ สื่อดนตรีศึกษา หลักสูตรและการสอน การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอน ดนตรี พฤติกรรมการสอน การสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก ดนตรีในปฐมวัยศึกษา ดนตรีในประถมศึกษา ดนตรีในมัธยมศึกษา ดนตรีในอุดมศึกษา การวิจัยทางดนตรีศึกษา จิตวิทยาการสอน ดนตรี สุนทรียศาสตร์กับดนตรีศึกษา ประวัติและปรัชญาดนตรีศึกษา ดนตรีศึกษาขั้นนำ และระบบการบริหารดนตรีศึกษา (ตารางที่ 24) ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สรวนเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาแต่ละกลุ่มมีจำนวนตั้งแต่ 42 - 65 คน โดยกลุ่มเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (65 คน) คือ ดนตรีในอุดมศึกษา ส่วนกลุ่มเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (42 คน) คือ ระบบการบริหารดนตรีศึกษา

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สรวนเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีศึกษา พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สรวนเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยในระดับมาก มี 5 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ หลักสูตรและการสอน และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 3.63$) ดนตรีในอุดมศึกษา ($\bar{X} = 3.60$) และ สุนทรียศาสตร์กับดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.55$) และในระดับปานกลางมี 11 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้แก่ ประวัติและปรัชญาดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.48$) การวิจัยทางดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.41$) และจิตวิทยาการสอนดนตรี ($\bar{X} = 3.35$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สรวนเทศจากเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมาก มี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ การวิจัยทางดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) หลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 3.85$) และการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี ($\bar{X} = 3.84$) และในระดับปานกลางมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ พฤติกรรมการสอน ($\bar{X} = 3.50$) สื่อดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.45$) และการสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก ($\bar{X} = 3.07$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 15 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ($\bar{X}=3.36$) ดนตรีในอุดมศึกษา ($\bar{X}=3.34$) และการสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก ($\bar{X}=3.32$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ ดนตรีศึกษาขั้นนำ ($\bar{X}=2.47$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ($\bar{X}=4.75$) และในระดับมากมี 15 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ หลักสูตรและการสอน พฤติกรรมการสอน และดนตรีในอุดมศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.50$) รองลงมา คือ ดนตรีศึกษาขั้นนำ และระบบการบริหารดนตรีศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.33$) และการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี ($\bar{X}=4.25$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา	สาขาที่สอน		สาขาคอนตรีไทย		สาขาคอนตรีสากล		สาขาคอนตรีศึกษา		รวม
			N=45		N=50		N=5		N=100
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
สื่อดนตรีศึกษา (N=55)	3.45(ป)	0.97	3.18(ป)	1.04	4.00(ม)	0.82	3.36(ป)	1.01	
หลักสูตรและการสอน (N=55)	3.85(ม)	1.03	3.30(ป)	0.92	4.50(ม)	0.58	3.63(ม)	1.01	
การวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี (N=55)	3.84(ม)	1.07	3.14(ป)	1.09	4.25(ม)	0.50	3.51(ม)	1.11	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนดนตรี (N=58)	3.79(ม)	1.02	3.36(ป)	1.07	4.75(มส)	0.50	3.63(ม)	1.07	
พฤติกรรมกรรมการสอน (N=58)	3.50(ป)	0.92	3.05(ป)	1.20	4.50(ม)	0.58	3.33(ป)	1.11	
การสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก (N=50)	3.07(ป)	0.87	3.32(ป)	0.98	4.00(ม)	0.82	3.26(ป)	0.94	
ดนตรีในปฐมวัยศึกษา (N=47)	2.72(ป)	1.13	2.67(ป)	1.24	4.00(ม)	0.00	2.76(ป)	1.18	
ดนตรีในประถมศึกษา (N=47)	2.79(ป)	1.15	2.69(ป)	1.26	3.75(ม)	0.50	2.81(ป)	1.19	
ดนตรีในมัธยมศึกษา (N=48)	2.77(ป)	1.14	2.79(ป)	1.18	4.00(ม)	0.82	2.86(ป)	1.16	
ดนตรีในอุดมศึกษา (N=65)	3.76(ม)	0.82	3.34(ป)	1.05	4.50(ม)	0.58	3.60(ม)	0.96	
การวิจัยทางดนตรีศึกษา (N=55)	3.90(ม)	0.94	2.94(ป)	1.00	3.75(ม)	0.96	3.41(ป)	1.07	
จิตวิทยาการสอนดนตรี (N=59)	3.58(ม)	0.90	3.08(ป)	1.04	4.00(ม)	0.00	3.35(ป)	0.99	
สุนทรียศาสตร์กับดนตรีศึกษา (N=59)	3.79(ม)	0.93	3.30(ป)	1.10	4.00(ม)	0.00	3.55(ม)	1.02	
ประวัติและปรัชญาดนตรีศึกษา (N=60)	3.68(ม)	1.04	3.24(ป)	1.06	4.00(ม)	0.82	3.48(ป)	1.06	
ดนตรีศึกษาขั้นนำ (N=48)	3.00(ป)	0.82	2.47(น)	1.08	4.33(ม)	0.58	2.79(ป)	1.03	
ระบบการบริหารดนตรีศึกษา (N=42)	2.89(ป)	0.99	2.63(ป)	1.07	4.33(ม)	0.58	2.84(ป)	1.07	

เนื้อหาด้านอื่นๆ

เนื้อหาด้านอื่นๆ จำแนกออกเป็น 10 กลุ่ม คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ปรัชญา ศาสนา สังคมศาสตร์ ภาษา วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลป/วิจิตรศิลป์/มัณฑนศิลป์ วรรณคดี และประวัติศาสตร์/ภูมิศาสตร์ (ตารางที่ 25) ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่นๆ ในแต่ละกลุ่มจำนวนตั้งแต่ 58 - 78 คน โดยกลุ่มเนื้อหาด้านอื่นๆ ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (78 คน) มี 5 รายการ คือ เบ็ดเตล็ด / ความรู้ทั่วไป ปรัชญา สังคมศาสตร์ ภาษา และประวัติ / ภูมิศาสตร์ ส่วนกลุ่มเนื้อหาด้านอื่นๆ ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (58 คน) คือ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่นๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่นๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 8 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X}=3.50$) วรรณคดี ($\bar{X}=3.23$) และ ศิลป/วิจิตรศิลป์/มัณฑนศิลป์ ($\bar{X}=3.21$) และในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ($\bar{X}=2.35$) และวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ($\bar{X}=2.19$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่นๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านอื่นๆ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X}=3.62$) และวรรณคดี ($\bar{X}=3.54$) ในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สังคมศาสตร์ ($\bar{X}=3.50$) ปรัชญา ($\bar{X}=3.43$) และประวัติศาสตร์ / ภูมิศาสตร์ ($\bar{X}=3.32$) และในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ($\bar{X}=2.30$) และ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ($\bar{X}=2.21$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้เนื้อหาด้านอื่นๆ ใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X}=3.40$) ศิลป วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ ($\bar{X}=3.16$) ภาษา ($\bar{X}=3.07$)

และในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าได้ดังนี้ คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ ($\bar{X}=2.33$) และ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ($\bar{X}=2.13$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาอื่น ๆ ในระดับปานกลางทั้ง 10 กลุ่ม โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ภาษา วรรณคดี และ ประวัติศาสตร์/ภูมิศาสตร์ เท่ากัน ($\bar{X}=3.50$) ศิลป/จิตรศิลป์/มณฑนศิลป์ ($\bar{X}=3.33$) และปรัชญา และสังคมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.25$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 เนื้อหาของสารนิเทศทางด้านอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคณะครุศาสตร์ไทย		สาขาคณะครุศาสตร์สากล		สาขาคณะครุศาสตร์ศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
เนื้อหาในด้านอื่น ๆ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป (N=78)	3.62(ม)	0.92	3.40(ป)	0.98	3.50(ป)	1.00	3.50(ป)	0.95
ปรัชญา (N=78)	3.43(ป)	1.01	2.67(ป)	1.20	3.25(ป)	0.96	3.04(ป)	1.16
ศาสนา (N=76)	3.08(ป)	0.95	2.63(ป)	1.30	3.00(ป)	0.82	2.85(ป)	1.15
สังคมศาสตร์ (N=78)	3.50(ป)	0.92	2.67(ป)	1.14	3.25(ป)	0.96	3.07(ป)	1.11
ภาษา (N=78)	3.30(ป)	0.66	3.07(ป)	1.12	3.50(ป)	1.00	3.19(ป)	0.94
วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (N=58)	2.21(น)	0.77	2.13(น)	1.06	2.67(ป)	0.58	2.19(น)	0.91
วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (N=60)	2.30(น)	0.79	2.33(น)	1.11	3.00(ป)	1.00	2.35(น)	0.97
ศิลป วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ (N=70)	3.26(ป)	1.07	3.16(ป)	1.08	3.33(ป)	1.15	3.21(ป)	1.06
วรรณคดี (N=73)	3.54(ม)	1.04	2.89(ป)	1.01	3.50(ป)	1.00	3.23(ป)	1.06
ประวัติศาสตร์ / ภูมิศาสตร์ (N=78)	3.32(ป)	1.08	2.93(ป)	1.03	3.50(ป)	1.29	3.13(ป)	1.07

2.5 ภาษาของสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับ
ภาษาของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกภาษาของสารนิเทศออกเป็น 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย และ
ภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 26) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศภาษาต่าง ๆ
มีจำนวนตั้งแต่ 90 - 92 คน โดยเป็นอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้สารนิเทศภาษาไทยจำนวน 92
คน และเป็นอาจารย์ที่ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษจำนวน 90 คน

สำหรับภาษาอื่น ๆ ที่อาจารย์จำนวน 6 คน ใช้ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศสและ
ภาษาอิตาเลียน 3 คนเท่ากัน ภาษาเยอรมัน และภาษารัสเซีย 2 คนเท่ากัน และภาษาลาว และ
ภาษาสเปน 1 คนเท่ากัน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศภาษาต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ
ภาษาไทย ($\bar{X}=4.30$) และ ภาษาอังกฤษ($\bar{X}=3.68$) ส่วนภาษาอื่น ๆ ใช้ในระดับมากเช่นกัน
($\bar{X}=4.17$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้ภาษาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน
ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$)
และใช้สารนิเทศในภาษาอังกฤษระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$)

ส่วนภาษาอื่น ๆ มีอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 1 คน ใช้ในระดับมาก
($\bar{X}=4.00$) คือ ภาษาลาว

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพียง
ระดับเดียว คือ ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=4.18$)

ส่วนภาษาอื่น ๆ มีอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 5 คน ใช้ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$) ได้แก่ ภาษาอิตาลี 2 คน ภาษาฝรั่งเศส 3 คน เท่ากัน ภาษาเยอรมัน และภาษารัสเซีย 2 คน เท่ากัน และภาษาสเปน 1 คน

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศภาษาไทยในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$) และใช้สารนิเทศในภาษาอังกฤษในระดับน้อย ($\bar{X}=2.50$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย N=45		สาขาดนตรีสากล N=50		สาขาดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ภาษาของสารนิเทศ								
ภาษาไทย (N=92)	4.40(ม)	0.89	4.18(ม)	1.00	4.75(มส)	0.50	4.30(ม)	0.94
ภาษาอังกฤษ (N=90)	3.18(ป)	1.13	4.18(ม)	0.96	2.50(น)	1.73	3.68(ม)	1.19
ภาษาอื่น ๆ (N=6)	4.00(ม)	0.00	4.20(ม)	0.84	-	-	4.17(ม)	0.75

2.6 อายุของสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับ
อายุของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกอายุของสารนิเทศออกเป็น 5 ช่วง ได้แก่ ต่ำกว่า 1 ปี 1 – 3 ปี
4- 6 ปี 7 – 9 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป (ตารางที่ 27) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ระบุว่าใช้
สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ จำนวนตั้งแต่ 87 - 91 คน โดยช่วงอายุที่มีอาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (91 คน) คือ 4- 6 ปี ส่วนช่วงอายุที่มีอาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (87 คน) คือ ต่ำกว่า 1 ปี

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศ ทั้ง 5 ช่วงอายุ คือ ต่ำกว่า 1 ปี 1 – 3 ปี 4- 6 ปี 7 – 9 ปี และ 10 ปี ขึ้นไป
ในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ อายุ 1 – 3 ปี
และอายุ 10 ปี ขึ้นไป เท่ากัน ($\bar{X}=3.37$) อายุ 4- 6 ปี ($\bar{X}=3.33$) และ 7 – 9 ปี ($\bar{X}=3.29$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์
สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรี
ศึกษาใช้สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอายุของ
สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดั้มากมี 1 รายการ คือ อายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X}=3.66$) ส่วน
ในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ อายุ 7 – 9 ปี ($\bar{X}=3.45$)
อายุ 4 – 6 ปี ($\bar{X}=3.27$) และ 1 – 3 ปี ($\bar{X}=3.11$)

ส่วนอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดั้มากมี 1
รายการ คือ อายุ 1- 3 ปี ($\bar{X}=3.58$) ส่วนในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3
ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ อายุต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X}=3.48$) อายุ 4 – 6 ปี ($\bar{X}=3.33$) และอายุ 7 – 9 ปี
($\bar{X}=3.10$)

ส่วนอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดั้มากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ อายุ 4 – 6 ปี เท่ากัน ($\bar{X}=3.80$) และอายุ 10 ปี ขึ้นไป ($\bar{X}=3.60$) ส่วนในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ อายุ 1–3 ปี ($\bar{X}=3.40$) และต่ำกว่า 1 ปี ($\bar{X}=2.60$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 อายุของสภานิติศาสตร์ที่อาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขานิติศาสตร์ไทย		สาขานิติศาสตร์สากล		สาขานิติศาสตร์ศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
อายุของสภานิติศาสตร์	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ต่ำกว่า 1 ปี (N=87)	3.08(ป)	1.14	3.48(ป)	1.01	2.60(ป)	1.67	3.27(ป)	1.12
1 – 3 ปี (N=88)	3.11(ป)	0.98	3.58(ม)	0.90	3.40(ป)	1.14	3.37(ป)	0.96
4 – 6 ปี (N=91)	3.27(ป)	1.03	3.33(ป)	1.00	3.80(ม)	0.45	3.33(ป)	0.99
7 – 9 ปี (N=88)	3.45(ป)	1.06	3.10(ป)	1.08	3.80(ม)	0.84	3.29(ป)	1.07
10 ปีขึ้นไป (N=90)	3.66(ม)	1.32	3.09(ป)	1.33	3.60(ม)	1.67	3.37(ป)	1.36

2.7 แหล่งสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขา
ดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับ
แหล่งสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกแหล่งสารนิเทศออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ แหล่งสารนิเทศประเภท
สถาบัน ประเภทบุคคล และประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล (ตารางที่ 28) ปรากฏว่าอาจารย์
สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้แหล่งสารนิเทศแต่ละประเภทมีจำนวนตั้งแต่ 96 – 99 คน โดยแหล่ง
สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 99 คน ตอบ คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน และ
แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ส่วนแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 96 คนตอบ
คือ แหล่งสารนิเทศประเภทแหล่งทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาระดับการใช้แหล่งสารนิเทศประเภทต่าง ๆ พบว่า อาจารย์
สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดย
แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ทรัพยากร
สารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.76$) และแหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X}=3.55$) และในระดับปานกลางมี 1
รายการ คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=2.83$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้แหล่งสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน
ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากล และ สาขา
ดนตรีศึกษา ใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศที่
อาจารย์ทั้ง 3 สาขาใช้ในระดับมากมี 2 แหล่ง คือ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.73$,3.78
และ3.90 ตามลำดับ) และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.57$,3.52 และ3.61 ตามลำดับ)
ส่วนแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ทั้ง 3 สาขาใช้ในระดับปานกลางมี 1 แหล่ง คือ แหล่งสารนิเทศสถาบัน
($\bar{X}=2.94$, 2.72 และ2.67 ตามลำดับ)

ตารางที่ 28 แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

แหล่งสารนิเทศ	สาขาที่สอน		สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
			N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน (N=99)	2.94 (ป)	1.31	2.72 (ป)	1.23	2.67 (ป)	1.36	2.83 (ป)	1.28		
แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล (N=99)	3.57 (ม)	1.19	3.52 (ม)	1.15	3.61 (ม)	1.10	3.55 (ม)	1.17		
แหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล (N=96)	3.73 (ม)	1.06	3.78 (ม)	1.21	3.90 (ม)	1.20	3.76 (ม)	1.14		

เมื่อพิจารณาประเภทย่อยของแหล่งสารนิเทศทั้ง 3 ประเภท ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ สถาบันภายในมหาวิทยาลัย และสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 29) ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 99 คน ที่ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันระบุว่าใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยจำนวน 96 คน และใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวน 75 คน

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศ ประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$) และใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว ($\bar{X} = 3.32$ และ 2.68 ตามลำดับ)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันซึ่งอาจารย์ทั้ง 2 สาขาใช้ในระดับปานกลาง คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.07$ และ 3.41 ตามลำดับ) ส่วนแหล่งที่ใช้ในระดับน้อย คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 2.24$ และ 2.09 ตามลำดับ)

สำหรับแหล่งสารสนเทศประเภทย่อยของสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สถาบันภายในมหาวิทยาลัย

แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 4 แหล่ง ได้แก่ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง หน่วยโสตทัศนศึกษา ห้องสมุดคณะ และห้องสมุดภาควิชา (ตารางที่ 29) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ระบุว่าใช้แหล่งสารสนเทศต่างๆ จำนวนตั้งแต่ 54 - 89 คน โดยแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (89 คน) คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง ส่วนแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบน้อยที่สุด (54 คน) คือ ห้องสมุดภาควิชา

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทย่อยต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทนี้ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X}=3.53$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}=3.39$) ห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}=3.21$) และหน่วยโสตทัศนศึกษา ($\bar{X}=2.62$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศประเภทย่อยของสถาบันภายในมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยแหล่งสารสนเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X}=3.86$) และใช้ในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}=3.25$) ห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}=3.13$) และหน่วยโสตทัศนศึกษา ($\bar{X}=2.86$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้แหล่งสารสนเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยแหล่งสารสนเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}=3.47$) หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุด

กลาง ($\bar{X}=3.28$) และห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}=3.13$) ส่วนในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ หน่วยโสตทัศนศึกษา ($\bar{X}=2.38$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศต่าง 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากที่สุด คือ ห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}=4.67$) ในระดับมาก คือ ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}=3.60$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X}=3.00$) และหน่วยโสตทัศนศึกษา ($\bar{X}=2.75$)

สถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 7 แหล่ง ได้แก่ ห้องสมุดดนตรีสยามกลการมิวสิคฟาวเดชั่น ห้องสมุดดนตรีหุ้ลกระท่อมมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดแผ่นเสียงและแถบเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ศูนย์สังคีตศิลป์ ศูนย์ข้อมูลสถานีโทรทัศน์ สยามคมดนตรีแห่งประเทศไทย และกรมศิลปากร (ตารางที่ 29) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ระบุที่ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทย่อยต่าง ๆ ที่เป็นสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยมีจำนวนตั้งแต่ 9 - 41 คน โดยแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (41 คน) คือ ห้องสมุดดนตรีหุ้ลกระท่อมมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบน้อยที่สุด (9 คน) คือ สยามคมดนตรีแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศต่าง ๆ พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}=2.83$) ห้องสมุดดนตรีหุ้ลกระท่อมมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X}=2.71$) และกรมศิลปากร ($\bar{X}=2.64$) และในระดับน้อยมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 ลำดับแรก คือ ศูนย์ข้อมูลสถานีวิทยุโทรทัศน์ ($\bar{X}=2.40$) และห้องสมุดแผ่นเสียงและแถบเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ($\bar{X}=2.21$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน
ภายนอกมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับ
ปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก
คือ ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}=3.08$) ห้องสมุดดนตรีหุฎลกระหม่อมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X}=3.00$)
และกรมศิลปากร ($\bar{X}=2.84$) และในระดับน้อยมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรก
ได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดแผ่นเสียงและแถบเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ($\bar{X}=2.33$)
และสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ($\bar{X}=2.25$)

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันอื่น ๆ ภายนอกมหาวิทยาลัยที่
อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับน้อย จำนวน 2 คน ($\bar{X}=2.00$) คือ ห้องสมุดสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ (2 คน) และมูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ (1 คน)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ในระดับน้อยทั้ง 7
รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ ห้องสมุดดนตรีหุฎลกระหม่อมบริพัตร
หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X}=2.46$) ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}=2.23$) และกรมศิลปากร ($\bar{X}=2.20$)

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันอื่น ๆ ภายนอกมหาวิทยาลัยมี
อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับปานกลาง จำนวน 1 คน ($\bar{X}=3.00$) คือ มหาวิทยาลัยมหิดล
(1 คน)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 3 ระดับ คือ ระดับ
ปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด ในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย
คือ กรมศิลปากร ($\bar{X}=2.67$) และศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}=2.60$) ในระดับน้อยมี 3 รายการ เรียง
ตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรกได้ดังนี้ ศูนย์ข้อมูลสถานีวิทยุโทรทัศน์ ($\bar{X}=2.50$) และห้องสมุด
ดนตรีสยามกลการมิวสิคฟาวเดชั่นและห้องสมุดดนตรีหุฎลกระหม่อมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ เท่ากัน
($\bar{X}=2.00$) และในระดับน้อยที่สุด มี 1 รายการ คือ สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ($\bar{X}=1.00$)

ตารางที่ 29 แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
แหล่งสารสนเทศสถาบัน	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สถาบันภายในมหาวิทยาลัย (N=96)	3.32(ป)	1.27	3.07(ป)	1.26	3.41 (ป)	1.46	3.20 (ป)	1.28
หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง (N=89)	3.86 (ม)	1.12	3.28 (ป)	1.33	3.00 (ป)	1.41	3.53(ม)	1.26
หน่วยโสตทัศนศึกษา (N=70)	2.86 (ป)	1.14	2.38 (น)	0.92	2.75 (ป)	0.96	2.62 (ป)	1.05
ห้องสมุดคณะ (N=63)	3.25 (ป)	1.29	3.47 (ป)	1.24	3.60 (ม)	1.95	3.39(ป)	1.30
ห้องสมุดภาควิชา (N=54)	3.13 (ป)	1.39	3.13 (ป)	1.24	4.67(มส)	0.58	3.21(ป)	1.31
สถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย(N=75)	2.68(ป)	1.28	2.24(น)	1.01	2.09 (น)	0.97	2.49 (น)	1.20
ห้องสมุดดนตรีสยามกลการมิวสิคฟาวเดชั่น (N=12)	1.93 (น)	1.16	2.13 (น)	1.06	2.00 (น)	1.41	2.03 (น)	1.09
ห้องสมุดดนตรีหุ่ลกระท่อมมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ (N=41)	3.00 (ป)	1.28	2.46 (น)	1.14	2.00 (น)	1.00	2.71(ป)	1.24
ห้องสมุดแผ่นเสียงและแถบเสียงสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (N=17)	2.33 (น)	1.09	2.13 (น)	1.09	1.50(นส)	0.71	2.21(น)	1.07
ศูนย์สังคีตศิลป์ (N=29)	3.08 (ป)	1.32	2.23 (น)	1.17	2.60 (ป)	0.89	2.83 (ป)	1.28
ศูนย์ข้อมูลสถานีวิทยุโทรทัศน์ (N=10)	2.52 (ป)	1.29	2.17 (น)	1.11	2.50 (น)	0.71	2.40 (น)	1.19
สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย (N=9)	2.25 (น)	1.02	2.18 (น)	0.75	1.00(นส)	0.00	2.12(น)	0.95
กรมศิลปากร (N=25)	2.84 (ป)	1.37	2.20 (น)	0.68	2.67(ป)	1.15	2.64 (ป)	1.21
อื่น ๆ (N=4)	2.00 (น)	1.73	3.00 (ป)	-	-	-	2.25 (น)	1.50

แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล

แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ บุคคลภายในมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 30) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำนวน 99 คน และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวน 90 คน

เมื่อพิจารณาระดับของการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.61$) และระดับปานกลาง คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.46$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาใช้ในระดับมากเหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.65$ และ 3.57 ตามลำดับ) ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาใช้ในระดับปานกลางเหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.46$ และ 3.44 ตามลำดับ)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลเพียงระดับเดียว คือ ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.65$) และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยใน ($\bar{X}=3.55$)

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทย่อยของบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และ บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

บุคคลภายในมหาวิทยาลัย

บุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 4 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี และบรรณารักษ์ห้องสมุด (ตารางที่ 30) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำนวน 99 คน ระบุว่าใช้บุคคลภายในมหาวิทยาลัยแต่ละแหล่งจำนวนตั้งแต่ 78 - 96 คน โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (96 คน) คือ อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (78 คน) คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.94$) อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ($\bar{X}=3.87$) และเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ($\bar{X}=3.79$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.68$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทที่อาจารย์สาขาดนตรีไทย และดนตรีสากลใช้ในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ อาจารย์สาขาดนตรีไทย ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=4.02$) เพื่อนร่วมงาน/วิชาชีพ ($\bar{X}=3.93$) และอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ($\bar{X}=3.91$) ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.81$) อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ($\bar{X}=3.77$) และเพื่อนร่วมงาน/วิชาชีพ ($\bar{X}=3.74$) ส่วนในระดับปานกลางมี 1 รายการเช่นเดียวกัน ได้แก่ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.59, 2.78$ ตามลำดับ)

ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดั
 มากมี 2 รายการ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ เท่ากัน ($\bar{X}=4.50$)และ
 ใช้ในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ
 ($\bar{X}=3.00$) และบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.75$)

บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 3 แหล่ง ได้แก่
 ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี นักดนตรี และบรรณารักษ์ห้องสมุด (ตารางที่ 30) ปรากฏว่าอาจารย์สาขา
 ดุริยางคศาสตร์จำนวน 90 คน ระบุว่าใช้บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยแต่ละแหล่งมีจำนวนตั้งแต่
 57 - 80 คน โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์
 ตอบจำนวนมากที่สุด (80 คน) คือ นักดนตรี ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอก
 มหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (57 คน) คือ บรรณารักษ์
 ห้องสมุด

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภท
 บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2
 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้
 ดังนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.87$) และนักดนตรี ($\bar{X}=3.84$) ส่วนในระดับน้อยมี 1 รายการ
 คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.39$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภท
 บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลใช้
 แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับน้อย โดย
 แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดั
 มากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.93$) และนักดนตรี
 ($\bar{X}=3.81$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.39$)

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ นักดนตรี ($\bar{X}=3.91$) และผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.79$) และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับน้อย คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.32$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=4.00$) และในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ นักดนตรี ($\bar{X}=3.50$) และบรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=3.00$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

แหล่งสารสนเทศบุคคล	สาขาที่สอน		สาขาดนตรีไทย		สาขาดนตรีสากล		สาขาดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
บุคคลภายในมหาวิทยาลัย (N=99)	3.65(ม)	1.13	3.57(ม)	1.08	3.65(ม)	1.32	3.61(ม)	1.12		
เพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ (N=95)	3.93 (ม)	0.97	3.74 (ม)	1.03	3.00 (ป)	1.58	3.79 (ม)	1.05		
อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ (N=96)	3.91 (ม)	0.97	3.77 (ม)	1.06	4.50 (ม)	0.58	3.87 (ม)	1.01		
ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี (N=94)	4.02 (ม)	0.98	3.81 (ม)	1.01	4.50 (ม)	0.58	3.94 (ม)	0.99		
บรรณารักษ์ห้องสมุด (N=78)	2.59 (ป)	1.02	2.78 (ป)	0.93	2.75 (ป)	1.26	2.68 (ป)	0.98		
บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย(N=90)	3.46(ป)	1.27	3.44(ป)	1.24	3.55(ม)	0.69	3.46(ป)	1.23		
ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี (N=79)	3.93 (ม)	1.16	3.79 (ม)	1.02	4.00 (ม)	0.82	3.87 (ม)	1.08		
นักดนตรี (N=80)	3.81 (ม)	1.10	3.91 (ม)	1.11	3.50 (ป)	0.58	3.84 (ม)	1.08		
บรรณารักษ์ห้องสมุด (N=57)	2.39 (น)	1.00	2.32 (น)	0.98	3.00 (ป)	0.00	2.39 (น)	0.97		

แหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล

ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่ง ได้แก่ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว และทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ (ตารางที่ 31) ปกติว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลจำนวน 96 คน ระบุว่าใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว จำนวน 92 คน และใช้ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ จำนวน 87 คน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภท ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจาก ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว ($\bar{X} = 4.29$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ($\bar{X} = 3.21$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภท ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาคณตรีไทย สาขาคณตรีสากล และสาขาคณิตศึกษา ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์ทั้ง 3 สาขาใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, 4.40$ และ 4.40 ตามลำดับ) และใช้ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29, 3.11$ และ 3.40 ตามลำดับ)

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 แหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคณะตรีไทย		สาขาคณะตรีสากล		สาขาคณะตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
แหล่งสารนิเทศทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล								
ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว (N=92)	4.16 (ม)	0.95	4.40 (ม)	0.84	4.40 (ม)	0.55	4.29 (ม)	0.88
ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ (N=87)	3.29 (ป)	0.99	3.11 (ป)	1.20	3.40 (ป)	1.52	3.21(ป)	1.12

2.8 การสืบค้นสารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกวิธีการสืบค้นสารนิเทศออกเป็น 11 วิธีการ ได้แก่ สืบค้นจากชั้นหนังสือ สืบค้นจากรายการออนไลน์ สืบค้นจากบัตรบรรณานุกรมวารสาร สืบค้นจากดรรชนีและสาระสังเขปในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สืบค้นจากดรรชนีการอ้างอิง สืบค้นจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิง ทำยบบทความ / หนังสือ / เอกสาร สืบค้นจากตัวเล่มวารสารข้อใดข้อหนึ่งย้อนหลัง สืบค้นจากรายชื่อทรัพยากรสารนิเทศใหม่ สืบค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ (ตารางที่ 32)

ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ตอบว่าใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศวิธีต่าง ๆ มีจำนวนตั้งแต่ 66 – 91 คน โดยวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (91 คน) คือ สืบค้นจากชั้นหนังสือ ส่วนวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบน้อยที่สุด (66 คน) คือ สืบค้นจากดรรชนีการอ้างอิง

เมื่อพิจารณาระดับการใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}=3.82$) สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา ($\bar{X}=3.75$) และสืบค้นจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}=3.60$) และในระดับปานกลางมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากรายการออนไลน์ ($\bar{X}=3.30$) สืบค้นจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงทำยบบทความ / หนังสือ / เอกสาร ($\bar{X}=3.29$) และสืบค้นจากตัวเล่มวารสารข้อใดข้อหนึ่งย้อนหลัง ($\bar{X}=2.84$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}=3.55$) และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}=3.53$) และในระดับปานกลางมี 9 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิง

ท้ายบทความ / หนังสือ / เอกสาร ($\bar{X}=3.47$) สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา ($\bar{X}=3.44$) และสืบค้นจากรายการออนไลน์ ($\bar{X}=3.21$)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมาก มี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}=4.10$) สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา ($\bar{X}=4.02$) และสำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}=3.57$) ในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากรายการออนไลน์ ($\bar{X}=3.38$) สำรวจจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงท้ายบทความ / หนังสือ / เอกสาร ($\bar{X}=3.13$) และสืบค้นจากตัวเล่มวารสารชื่อใดชื่อหนึ่งย้อนหลัง ($\bar{X}=2.83$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ สืบค้นจากดรรชนีและสารระสังเขปในรูปสิ่งพิมพ์ ($\bar{X}=2.49$)

สำหรับวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับระดับมาก มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}=4.20$) และสืบค้นจากตัวเล่มวารสารชื่อใดชื่อหนึ่งย้อนหลัง ($\bar{X}=3.67$) ในระดับปานกลางมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สำรวจจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงท้ายบทความ / หนังสือ / เอกสาร และสำรวจจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ เท่ากัน ($\bar{X}=3.50$) สืบค้นจากรายการออนไลน์ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ เท่ากัน ($\bar{X}=3.33$) สืบค้นจากบัตรดรรชนีวารสารและสืบค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มเท่ากัน ($\bar{X}=3.00$) และในระดับน้อย มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สำรวจจากดรรชนีการอ้างอิง ($\bar{X}=2.50$) และสืบค้นจากดรรชนีและสารระสังเขปในรูปสิ่งพิมพ์ ($\bar{X}=2.00$)

ตารางที่ 32 วิธีการที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศ

สาขาที่สอน	สาขาคอนตรีไทย		สาขาคอนตรีสากล		สาขาคอนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
วิธีการสืบค้นสารนิเทศ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
สำรวจจากชั้นหนังสือ (N=91)	3.55(ม)	0.97	3.57(ม)	1.12	4.20(ม)	1.10	3.60(ม)	1.05
สำรวจจากรายการออนไลน์ (N= 76)	3.21(ป)	1.34	3.38(ป)	1.29	3.33(ป)	2.08	3.30(ป)	1.33
สืบค้นจากบัตรบรรณานุกรมวารสาร (N= 76)	2.94(ป)	1.16	2.67(ป)	1.06	3.00(ป)	1.00	2.81(ป)	1.10
สืบค้นจากบรรณานุกรมและสาระสังเขปในรูปแบบสิ่งพิมพ์ (N= 71)	2.63(ป)	1.00	2.49(น)	0.96	2.00(น)	1.41	2.54(ป)	0.98
สำรวจจากบรรณานุกรมการอ้างอิง (N= 66)	2.58(ป)	1.09	2.56(ป)	1.11	2.50(น)	0.71	2.57(ป)	1.08
สำรวจจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงทำยบทความ/หนังสือ/เอกสาร (N= 87)	3.47(ป)	1.18	3.13(ป)	1.00	3.50(ป)	1.29	3.29(ป)	1.09
สืบค้นจากตัวเล่มวารสารข้อใดข้อหนึ่งย้อนหลัง (N= 76)	2.76(ป)	1.07	2.83(ป)	0.91	3.67(ม)	0.58	2.84(ป)	0.98
สำรวจจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ (N= 77)	2.77(ป)	1.03	2.71(ป)	1.01	3.50(ป)	0.58	2.78(ป)	1.01
สืบค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม (N= 74)	2.88(ป)	0.95	2.54(ป)	1.05	3.00(ป)	0.82	2.71(ป)	1.00
สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engine) (N= 77)	3.44(ป)	1.28	4.02(ม)	1.10	3.33(ป)	2.08	3.75(ม)	1.24
สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ (N= 75)	3.53(ม)	1.33	4.10(ม)	1.09	3.33(ป)	2.08	3.82(ม)	1.26

รายชื่อโปรแกรมค้นหาสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

โปรแกรมค้นหา

จากจำนวนอาจารย์ 77 คนที่ใช้วิธีการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา เมื่อพิจารณารายชื่อโปรแกรมที่อาจารย์ใช้ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 75 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 60 คน (80.00%) ใช้ www.yahoo.com รองลงมาจำนวน 47 คน (62.67%) ใช้ www.sanook.com และจำนวน 35 คน (46.67%) ใช้ www.google.com ส่วนจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 3 คน (4.00%) ใช้ www.siamguru.com (ตารางที่ 33)

เมื่อพิจารณารายชื่อโปรแกรมค้นหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 26 คน (81.25%) ใช้ www.yahoo.com รองลงมาจำนวน 24 คน (75.00%) ใช้ www.sanook.com และจำนวน 9 คน (28.13%) ใช้ www.google.com ส่วนโปรแกรมอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 1 คน (3.13%) ใช้ คือ www.thaiwebhunter.com

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 34 คน (82.93%) ใช้ www.yahoo.com รองลงมาจำนวน 26 คน (63.41%) ใช้ www.google.com และจำนวน 23 คน (56.10%) ใช้ www.sanook.com และส่วนโปรแกรมอื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 2 คน (9.76%) ใช้ คือ www.msn.com

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาทุกคน (100.00%) ใช้ www.google.com และ www.yahoo.com รองลงมาจำนวน 1 คน (50.00%) ใช้ www.sanook.com

ตารางที่ 33 รายชื่อโปรแกรมค้นหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคณตรีไทย		สาขาคณตรีสากล		สาขาคณตรีศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โปรแกรมค้นหา	N=32	100.00	N=41	100.00	N=2	100.00	N=75	100.00
www.alltheweb.com	-	-	-	-	-	-	-	-
www.altavista.com	5	15.63	5	12.20	-	-	10	13.33
www.google.com	9	28.13	26	63.41	2	100.00	35	46.67
www.lycos.com	2	6.25	3	7.32	-	-	5	6.67
www.sanook.com	24	75.00	23	56.10	1	50.00	47	62.67
www.siamguru.com	2	6.25	1	2.44	-	-	3	4.00
www.thaiseek.com	3	9.38	1	2.44	-	-	4	5.33
www.yahoo.com	26	81.25	34	82.93	2	100.00	60	80.00
อื่น ๆ	1	3.13	2	9.76	-	-	3	4.00

รายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เพื่อค้นหาสารนิเทศเนื้อหาดนตรี

เว็บไซต์

จากจำนวนอาจารย์ 75 คน ที่ใช้วิธีการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ เมื่อพิจารณารายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์ใช้ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 58 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 29 คน (50.00%) ใช้ www.thaikids.com รองลงมาจำนวน 22 คน (37.93%) ใช้ www.dontrithai.com และจำนวน 15 คน (25.86%) ใช้ www.musicdatabase.com ส่วนจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 คน (1.72%) ใช้ www.millaonline.net/music www.patid.com และ www.rilm.org (ตารางที่ 34)

เมื่อพิจารณารายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้จำแนกตามสาขาที่สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 25 คน (89.29%) ใช้ www.thaikids.com รองลงมาจำนวน 15 คน (53.57%) ใช้ www.dontrithai.com และจำนวน 5 คน (17.86%) ใช้ www.musicdatabase.com ส่วนรายชื่อเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 2 คน (10.71%) ใช้ www.classicathai.com (1 คน) และ www.mp3.com (1 คน)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 11 คน เท่ากัน (39.29%) ใช้ www.sheetmusicplus.com และ www.sibeliusmusic.com รองลงมาจำนวน 10 คน (35.71%) ใช้ www.musicdatabase.com และจำนวน 7 คน (25.00%) ใช้ www.dontrithai.com ส่วนรายชื่อเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 9 คน (21.43%) ใช้ คือ) www.freescor.es.com (2 คน) www.midi.com (1 คน) www.ymm.co.jp (1 คน) www.hotsquad.com (1 คน) www.gsp.com (1 คน) www.gfa.com (1 คน) www.8notes.com (1 คน) www.wholenote.com (1 คน) www.classical.net (1 คน) และ www.sfb.at (1 คน)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 1 คน (50.00%) ใช้ www.dontrithai.com www.musicdatabase.com www.musicrobot.com และ www.thaikids.com ส่วนรายชื่อเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษา จำนวน 2 คน (50.00%) ใช้ คือ www.hunsa.com (1 คน) www.menc.org (1 คน) และ www.nysed.org (1 คน)

ตารางที่ 34 รายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้

สาขาที่สอน	สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ไทย		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์สากล		สาขาคณะดุริยางคศาสตร์ศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เว็บไซต์	N=28	100.00	N=28	100.00	N=2	100.00	N=58	100.00
www.audiomelody.com	1	3.57	2	7.14	-	-	3	5.17
www.dontrithai.com	15	53.57	7	25.00	1	50.00	22	37.93
www.finearts.go.th	1	3.57	3	10.71	-	-	4	6.90
www.grovar.com	1	3.57	1	3.57	-	-	2	3.45
www.millaonline.net/music	-	-	1	3.57	-	-	1	1.72
www.musicdatabase.com	5	17.86	10	35.71	1	50.00	15	25.86
www.musicrobot.com	2	7.14	3	10.71	1	50.00	5	8.62
www.patid.com	1	3.57	-	-	-	-	1	1.72
www.rilm.org	1	3.57	-	-	-	-	1	1.72
www.sheetmusicplus.com	-	-	11	39.29	-	-	11	18.97
www.sibeliusmusic.com	2	7.14	11	39.29	-	-	13	22.41
www.soundstudio.ru	1	3.57	4	14.29	-	-	5	8.62
www.thaikids.com	25	89.29	3	10.71	1	50.00	29	50.00
www.thairecordist.com	2	7.14	-	-	-	-	2	3.45
อื่น ๆ	2	10.71	9	21.43	2	50.00	13	17.24

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

การนำเสนอข้อมูลในตอนที 3 ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศในด้านรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ และความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยจำแนกปัญหาออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ปัญหาด้านแหล่งของสารนิเทศ ปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่นๆ (ตาราง 35) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ตอบมีจำนวนตั้งแต่ 94 – 100 คน โดยปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (100 คน) คือ ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศและปัญหาด้านแหล่งของสารนิเทศ ส่วนปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (94 คน) คือ ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาในการใช้สารนิเทศพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.59$) และปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.58$) และในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.43$) ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.31$) และปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ($\bar{X}=3.27$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาในการใช้สารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่อาจารย์สาขา ดนตรีไทย ประสบในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.69$) ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.65$) และปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.58$) และในระดับปานกลางมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.29$) ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X}=3.27$) และปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.21$)

ส่วนปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากล ประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.63$) และปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.60$) และปัญหาในการใช้สารนิเทศในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.35$) ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.34$) และปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.33$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษา ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 6 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ และปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.00$) ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ ($\bar{X}=2.96$) และปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=2.90$) ส่วนปัญหาในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X}=2.27$) และปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ ($\bar{X}=2.13$)

ตารางที่ 35 ปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย		สาขาคดนตรีสากล		สาขาคดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาในการใช้สารนิเทศ								
ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ (N=95)	3.69 (ม)	0.98	3.63 (ม)	1.13	2.27 (น)	1.03	3.58 (ม)	1.10
ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ (N=97)	3.58 (ม)	0.96	3.34 (ป)	1.03	3.00 (ป)	1.24	3.43 (ป)	1.02
ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ (N=100)	3.21 (ป)	0.96	3.06 (ป)	1.07	2.60 (ป)	1.19	3.10 (ป)	1.04
ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ (N=98)	3.18 (ป)	1.16	3.33 (ป)	1.22	2.96 (ป)	1.31	3.24 (ป)	1.20
ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ (N=94)	3.29 (ป)	1.07	3.35 (ป)	0.95	3.00 (ป)	0.93	3.31 (ป)	1.00
ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ (N=100)	3.27(ป)	1.23	3.32(ป)	1.09	2.66 (ป)	1.23	3.27 (ป)	1.17
ปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ (N=96)	3.12 (ป)	1.05	3.18 (ป)	0.98	2.13 (น)	1.04	3.10 (ป)	1.04
ปัญหาด้านอื่น ๆ (N=98)	3.65 (ม)	1.07	3.60 (ม)	1.24	2.90 (ป)	1.52	3.59 (ม)	1.19

3.1 ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ

ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 3 ประเด็น คือ ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด (ตารางที่ 36) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวน 95 คน ที่ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศระบุว่าประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศในประเด็นต่าง ๆ จำนวนตั้งแต่ 88 - 89 คน โดยประเด็นปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (89 คน) คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ส่วนประเด็นปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (88 คน) คือ ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ พบว่า อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย ($\bar{X}=3.66$) และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X}=3.60$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ ($\bar{X}=3.49$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์สาขา ดนตรีไทย ประสบปัญหาในระดับมาก มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X}=3.93$) และรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย ($\bar{X}=3.66$) และในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ ($\bar{X}=3.48$)

ส่วนปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย ($\bar{X}=3.79$) และไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ ($\bar{X}=3.65$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X}=3.46$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศในระดับน้อยเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย ($\bar{X}=2.40$) ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด เท่ากัน ($\bar{X}=2.20$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านรูปแบบของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ								
ไม่มีรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้ (N= 88)	3.48(ป)	0.96	3.65(ม)	1.14	2.20(น)	1.10	3.49(ป)	1.10
รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย (N= 89)	3.66(ม)	1.04	3.79(ม)	1.05	2.40(น)	1.14	3.66(ม)	1.08
สื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่นรายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัยไม่เผยแพร่ทั่วไป หรือเผยแพร่ในวงจำกัด (N=89)	3.93(ม)	0.91	3.46(ป)	1.18	2.20(น)	1.10	3.60(ม)	1.13

3.2 ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ

ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 3 ประเด็น คือ สารนิเทศเชิงประวัตินี้น้อยเกินไป สารนิเทศเชิงทฤษฎีนี้น้อยเกินไป และไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ (ตารางที่ 37) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 97 คน ที่ประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศระบุว่าประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศในประเด็นต่าง ๆ จำนวน ตั้งแต่ 85 - 94 คน โดยประเด็นปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบ จำนวนมากที่สุด (94 คน) คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีนี้น้อยเกินไป ส่วนประเด็นปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (85 คน) คือ ไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีนี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.52$) และในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สารนิเทศเชิงประวัตินี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.47$) และไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาคณตรีไทยประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงประวัตินี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.69$) และสารนิเทศเชิงทฤษฎีนี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.62$) และในระดับปานกลาง คือ ไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ ($\bar{X}=3.44$)

อาจารย์สาขาคณตรีสากลประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีนี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.44$) สารนิเทศเชิงประวัตินี้น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.31$) และไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ ($\bar{X}=3.26$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.40$) และสารนิเทศเชิงประวัติมีน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.20$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ ไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ ($\bar{X}=2.25$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ								
สารนิเทศเชิงประวัติมีน้อยเกินไป (N= 93)	3.69(ม)	0.87	3.31(ป)	1.00	3.20(ป)	1.30	3.47(ป)	0.97
สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป (N= 94)	3.62(ม)	0.99	3.44(ป)	0.99	3.40(ป)	1.52	3.52(ม)	1.01
ไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ (N=85)	3.44(ป)	1.03	3.26(ป)	1.11	2.25(น)	0.50	3.30(ป)	1.07

3.3 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ

ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 4 ประเด็น คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และเนื้อหาของสารนิเทศเข้าใจยาก (ตารางที่ 38) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน ที่ประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศระบุว่าประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง และเนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 97 คนเท่ากัน และประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศเข้าใจยากจำนวน 94 คน

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.35$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X}=3.31$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง ($\bar{X}=2.90$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาคณตรีไทยประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.53$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X}=3.30$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง ($\bar{X}=3.00$) และเนื้อหาของสารนิเทศเข้าใจยาก ($\bar{X}=2.98$)

อาจารย์สาขาคณตรีสากลประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X}=3.37$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.24$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง ($\bar{X}=2.82$)

อาจารย์สาขาคณตรีศึกษาประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 3 รายการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย

($\bar{X}=2.80$) เท่ากัน ทั้ง 3 รายการ ได้แก่ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง และเนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ เนื้อหาของสารนิเทศเข้าใจยาก ($\bar{X}=2.00$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย N=45		สาขาดนตรีสากล N=50		สาขาดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ								
เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ (N= 97)	3.30(ป)	0.89	3.37(ป)	1.01	2.80(ป)	1.48	3.31(ป)	0.98
เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง (N= 97)	3.00(ป)	0.90	2.82(ป)	0.99	2.80(ป)	1.30	2.90(ป)	0.96
เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ (N= 97)	3.53(ม)	0.91	3.24(ป)	1.07	2.80(ป)	1.30	3.35(ป)	1.02
เนื้อหาของสารนิเทศเข้าใจยาก (N= 94)	2.98(ป)	1.05	2.80(ป)	1.12	2.00(น)	0.71	2.83(ป)	1.08

3.4 ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ

ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 5 ประเด็น คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ สารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ และไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ (ตารางที่ 39) ปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 98 คน ที่ประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศระบุว่าประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศในประเด็นต่าง ๆ มีจำนวนตั้งแต่ 71 – 96 คน โดยประเด็นปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (96 คน) คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ส่วนประเด็นปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (71 คน) คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ 2 ระดับคือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.87$) และไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ ($\bar{X}=3.51$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.07$) ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=2.87$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.70$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล ประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.84$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ ($\bar{X}=3.25$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.00$) และไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=2.83$)

ส่วนปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=4.00$) และไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ ($\bar{X}=3.80$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.20$) ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=2.74$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.60$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ($\bar{X}=4.20$) ในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือสารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ และไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ เท่ากัน ($\bar{X}=2.80$) และสารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.60$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=2.40$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านภาษาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย N=45		สาขาดนตรีสากล N=50		สาขาดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ								
สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ (N= 96)	3.84(ม)	0.95	4.00(ม)	0.95	2.80(ป)	1.48	3.87(ม)	1.00
สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ (N=94)	3.00(ป)	1.12	3.20(ป)	1.23	2.40(น)	1.34	3.07(ป)	1.19
สารนิเทศที่เป็นภาษาอื่น ๆ (นอกเหนือจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) มีไม่เพียงพอ (N= 71)	2.82(ป)	1.10	2.60(ป)	1.19	2.60(ป)	1.14	2.70(ป)	1.14
ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ (N= 76)	2.83(ป)	1.25	2.74(ป)	1.08	4.20(ม)	0.84	2.87(ป)	1.19
ไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ (N= 89)	3.25(ป)	1.10	3.80(ม)	1.02	2.80(ป)	1.30	3.51(ม)	1.11

3.5 ปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศ

ปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศจำแนกย่อยออกเป็น 2 ประเด็น คือ สภานิติเทศที่มีอยู่ล้าสมัย และสภานิติเทศในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย (ตารางที่ 40) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 94 คน ที่ประสบปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศระบุว่าประสบปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศทั้ง 2 ประเด็น จำนวน 86 คน

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สภานิติเทศที่มีอยู่ล้าสมัย ($\bar{X} = 3.39$) และสภานิติเทศในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 3.23$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาคดนตรีไทย สาขาคดนตรีสากล และสาขาคดนตรีศึกษา ประสบปัญหาด้านอายุของสภานิติเทศในระดับปานกลางระดับเดียว โดยประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาคดนตรีไทย และสาขาคดนตรีสากล ได้แก่ ปัญหาสภานิติเทศที่มีอยู่ล้าสมัย ($\bar{X} = 3.45$ และ 3.40 ตามลำดับ) ส่วนประเด็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาคดนตรีศึกษา ได้แก่ สภานิติเทศในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 3.25$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ								
สารนิเทศที่มีอยู่ล้าสมัย (N= 86)	3.45(ป)	1.11	3.40(ป)	0.97	2.75(ป)	0.96	3.39(ป)	1.03
สารนิเทศในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย (N= 86)	3.15(ป)	1.03	3.29(ป)	0.94	3.25(ป)	0.96	3.23(ป)	0.97

3.6 ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ โดยจำแนกปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล (ตารางที่ 41) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศแต่ละด้านมีจำนวนตั้งแต่ 93 - 97 คน โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (97 คน) คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ส่วนปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (93 คน) คือ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศด้านต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.29$) ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.27$) และปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=3.25$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน ปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.34$) ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.30$) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=3.20$)

ส่วนค่าเฉลี่ยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=3.38$) ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.29$) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.25$)

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.25$) ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=2.67$) และในระดับน้อยมี 1 รายการ คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=2.33$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย		สาขาคดนตรีสากล		สาขาคดนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศ								
ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน (N=97)	3.20 (ป)	1.24	3.38 (ป)	1.09	2.33 (น)	1.17	3.25 (ป)	1.18
ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล (N=95)	3.34(ป)	1.19	3.25(ป)	1.12	3.25(ป)	1.12	3.29(ป)	1.15
ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล (N=93)	3.30(ป)	1.29	3.29(ป)	1.06	2.67(ป)	1.30	3.27(ป)	1.19

เมื่อพิจารณาปัญหาย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศทั้ง 3 ด้านใหญ่ ๆ ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันจำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้านย่อย คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 42) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ จำนวน 97 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย จำนวน 93 คน และประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 92 คน

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับปานกลางทั้ง 2 แหล่ง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.33$) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.19$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาคดนตรีไทยและสาขาคดนตรีสากลประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.31$ และ 3.45 ตามลำดับ) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.14$ และ 3.34 ตามลำดับ)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันในระดับน้อย โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=2.38$) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=2.30$)

สำหรับประเด็นย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยจำแนกเป็นประเด็นย่อย 3 ด้าน ได้แก่ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก และระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ (ตารางที่ 42) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ระบุว่าประสบปัญหาประเด็นย่อยเหล่านี้มีจำนวนตั้งแต่ 74 - 86 คน โดยประเด็นที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (86 คน) คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ ส่วนปัญหาประเด็นที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (74 คน) คือ ระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ ($\bar{X}=3.70$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก ($\bar{X}=3.24$) และระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.01$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหา 2 ระดับเหมือนกัน คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการเหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ ($\bar{X}=3.62$ และ 3.85 ตามลำดับ) และประสบปัญหาในระดับ

ปานกลาง 2 รายการเหมือนกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก ($\bar{X}=3.16$ และ 3.43 ตามลำดับ) และระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.11$ และ 3.00 ตามลำดับ)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ ($\bar{X}=2.75$) และในระดับน้อยมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=2.25$) และแหล่งสารนิเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก ($\bar{X}=2.20$)

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย จำแนกเป็นประเด็นย่อย 5 ด้าน ได้แก่ ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารนิเทศ ไม่ทราบระเบียบการเข้าใช้แหล่งสารนิเทศ การติดต่อขอใช้แหล่งสารนิเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก และระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ (ตารางที่ 42) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 92 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ระบุว่าประสบปัญหาประเด็นย่อยเหล่านี้มีจำนวนตั้งแต่ 72 - 83 คน โดยประเด็นที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (83 คน) คือ ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ และไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารนิเทศ ส่วนประเด็นที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (72 คน) คือ การติดต่อขอใช้แหล่งสารนิเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X}=3.56$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.30$) การติดต่อขอใช้แหล่งสารนิเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก ($\bar{X}=3.18$) และไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ ($\bar{X}=3.04$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}=3.50$) ระยะเวลาบริการของแหล่งสารสนเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.42$) และการติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก ($\bar{X}=3.29$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}=3.72$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ ($\bar{X}=3.38$) ระยะเวลาบริการของแหล่งสารสนเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.29$) และการติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก ($\bar{X}=3.22$)

อาจารย์สาขาคณิตศาสตร์ศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารสนเทศที่ต้องการใช้ และไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}=2.60$) และในระดับน้อยมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ระยะเวลาบริการของแหล่งสารสนเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=2.40$) และไม่ทราบระเบียบการเข้าใช้แหล่งสารสนเทศ ($\bar{X}=2.00$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ปัญหาในการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันที่อาจารย์สาขาคุรุศึกษาศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคอนตรีไทย		สาขาคอนตรีสากล		สาขาคอนตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย (N=93)	3.31 (ป)	1.21	3.45 (ป)	1.13	2.38 (น)	1.19	3.33 (ป)	1.19
แหล่งสารสนเทศไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ (N=86)	3.62 (ม)	1.21	3.85 (ม)	0.96	2.75 (ป)	1.50	3.70 (ม)	1.11
แหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก (N=79)	3.16 (ป)	1.28	3.43 (ป)	1.13	2.20 (น)	1.30	3.24 (ป)	1.23
ระยะเวลาบริการของแหล่งสารสนเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ (N=74)	3.11 (ป)	1.09	3.00 (ป)	1.16	2.25 (น)	0.96	3.01(ป)	1.12
ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย (N=92)	3.14 (ป)	1.25	3.34 (ป)	1.06	2.30 (น)	1.18	3.19 (ป)	1.18
ไม่ทราบแหล่งสารสนเทศที่จะสามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารสนเทศที่								
ต้องการใช้ (N=83)	2.69 (ป)	1.10	3.38 (ป)	1.03	2.60 (ป)	1.52	3.04 (ป)	1.13
ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารสนเทศ (N=83)	3.50 (ป)	1.30	3.72 (ม)	0.91	2.60 (ป)	1.14	3.56 (ม)	1.13
ไม่ทราบระเบียบการใช้แหล่งสารสนเทศ (N=75)	2.78 (ป)	1.29	3.02 (ป)	1.14	2.00 (น)	1.41	2.87 (ป)	1.23
การติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศมีขั้นตอนยุ่งยาก (N=72)	3.29 (ป)	1.18	3.22 (ป)	1.13	1.75 (น)	0.96	3.18 (ป)	1.18
ระยะเวลาบริการของแหล่งสารสนเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ (N=76)	3.42 (ป)	1.20	3.29 (ป)	1.01	2.40 (น)	1.14	3.30 (ป)	1.12

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้านย่อย คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 43) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวน 95 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำนวน 86 คน และประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวน 85 คน

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล พบว่า อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ประสบระดับปานกลางระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.31$) และปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.27$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลตามสาขาที่ อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษา คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.36$ และ 3.50 ตามลำดับ)

ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาดนตรีสากล คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.32$)

สำหรับประเด็นย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์สาขา ศึกษาศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา และบรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ (ตารางที่ 43) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 86 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยระบุว่าประสบปัญหาแต่ละด้านจำนวนตั้งแต่ 63 - 71คน โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (71 คน) คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ส่วนปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (63 คน) คือ อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.55$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.19$) และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.05$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบในระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.65$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.26$) และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.16$)

สำหรับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การ

ติดต่อดังอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=4.00$) และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.67$) และในระดับปานกลาง คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.00$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.50$) การติดต่อดังอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.05$) และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=2.89$)

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การติดต่อดังอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ไม่มีข้อมูลเพื่อการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศาสตร์หรือนักดนตรี ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา และบรรณารักษ์ไม่มี

ความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ (ตารางที่ 43) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 85 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยระบุว่าประสบปัญหาแต่ละด้านจำนวนตั้งแต่ 65 - 67 คน โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (67 คน) คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ส่วนปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (65 คน) คือ ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.54$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การติดต่อดังอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.36$) ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.21$) และไม่มีข้อมูลเพื่อการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศาสตร์หรือนักดนตรี ($\bar{X}=3.14$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบในระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.63$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.26$) ไม่มีข้อมูลเพื่อการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศาสตร์หรือนักดนตรี ($\bar{X}=3.21$) และการติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.20$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.50$) บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.49$) และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.16$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมาก มี 1 รายการ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=4.00$) ในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.33$) บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.00$) และในระดับน้อย มี 1 รายการ คือ ไม่มีข้อมูลเพื่อการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศาสตร์หรือนักดนตรี ($\bar{X}=2.50$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 ปัญหาในการใช้สารสนเทศด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ								
ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย (N=86)	3.36 (ป)	1.15	3.17 (ป)	1.15	3.50 (ป)	0.93	3.27 (ป)	1.14
การติดต่ออาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว (N=67)	3.26 (ป)	1.21	3.05 (ป)	1.00	4.00 (ม)	1.41	3.19 (ป)	1.12
อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา (N=63)	3.16 (ป)	1.17	2.89 (ป)	1.09	3.67 (ม)	0.58	3.05 (ป)	1.12
บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ (N=71)	3.65 (ม)	1.03	3.50 (ป)	1.25	3.00 (ป)	1.00	3.55 (ม)	1.14
ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย (N=85)	3.32 (ป)	1.22	3.32 (ป)	1.10	3.08 (ป)	1.24	3.31 (ป)	1.16
การติดต่ออาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว (N=66)	3.20 (ป)	1.27	3.50 (ป)	1.11	4.00 (ม)	1.41	3.36 (ป)	1.20
ไม่มีข้อมูลเพื่อการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านดุริยางคศาสตร์หรือนักดนตรี (N=66)	3.21 (ป)	1.14	3.13 (ป)	1.06	2.50 (น)	1.29	3.14 (ป)	1.10
ผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา (N=65)	3.26 (ป)	1.21	3.16 (ป)	1.00	3.33 (ป)	1.53	3.21 (ป)	1.11
บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ (N=67)	3.63 (ม)	1.24	3.49 (ป)	1.21	3.00 (ป)	1.00	3.54(ม)	1.21

ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล

ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง การติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว และข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ (ตารางที่ 44) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 93 คน ที่ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคลระบุว่าประสบปัญหาแต่ละด้านจำนวนตั้งแต่ 79 – 85 คน โดยปัญหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบมากที่สุด (85 คน) คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง ส่วนปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ตอบน้อยที่สุด (79 คน) คือ ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาระดับปัญหา พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.39$) ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X}=3.26$) และการติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.15$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหา 1 ระดับเหมือนกัน คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.37$ และ 3.50 ตามลำดับ) ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X}=3.28$ และ 3.26 ตามลำดับ) และการติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.26$ และ 3.10 ตามลำดับ)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ข้อจำกัดเรื่อง

ช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X}=3.00$) และทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มี
อยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X}=2.60$) และในระดับน้อย คือ
การติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว
($\bar{X}=2.50$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาดนตรีไทย N=43		สาขาดนตรีสากล N=45		สาขาดนตรีศึกษา N=5		รวม N=93	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล								
ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจาก การจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง (N=85)	3.37 (ป)	1.38	3.50 (ป)	0.98	2.60 (ป)	1.14	3.39 (ป)	1.19
การติดต่อขอใช้แหล่งสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน/วิชาชีพต้องอาศัย สัมพันธภาพส่วนตัว (N=81)	3.26 (ป)	1.38	3.10 (ป)	1.23	2.50 (น)	1.91	3.15 (ป)	1.33
ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารนิเทศของบุคคลอื่น ๆ (N=79)	3.28 (ป)	1.11	3.26 (ป)	0.95	3.00 (ป)	1.00	3.26 (ป)	1.02

3.7 ปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ

ปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 14 ด้าน (ตารางที่ 45) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวน 96 คน ที่ประสบปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ ระบุว่าประสบปัญหาแต่ละด้านจำนวนตั้งแต่ 80 - 90 คน โดยปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนมากที่สุด (90 คน) คือ หนังสือที่ต้องการไม่อยู่บนชั้น เนื่องจากจัดเรียงไว้ผิดที่ทำให้หาไม่พบ ส่วนปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ตอบจำนวนน้อยที่สุด (80 คน) คือ ผลการสืบค้นจากรายการออนไลน์(OPAC) พบว่ามีทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการแต่เมื่อค้นหาค้นหาไม่พบ และสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ตมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาในการสืบค้น

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ พบว่า อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ประสบปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ ในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารนิเทศด้านดนตรี ($\bar{X}=3.37$) ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อทรัพยากรสารนิเทศใหม่ และการสืบค้นสารนิเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลาอันเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้าเท่ากัน ($\bar{X}=3.27$) และไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลบรรณานุกรมหรือฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มชื่อใดบ้างที่ให้สารนิเทศทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.22$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารนิเทศด้านดนตรี ($\bar{X}=3.38$) ไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลบรรณานุกรมหรือฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มชื่อใดบ้างที่ให้สารนิเทศทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.33$) และไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อทรัพยากรสารนิเทศใหม่ ($\bar{X}=3.28$)

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านการสืบค้นสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก มี 1 รายการ คือ การสืบค้นสารนิเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลาอันเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้า ($\bar{X}=3.56$) และในระดับปานกลาง

มี 13 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี ($\bar{X}=3.46$) ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ($\bar{X}=3.40$) และดรชณีวารสารและวารสารสาระสังเขปที่ให้บริการในห้องสมุดไม่ทันสมัยเพียงพอ ($\bar{X}=3.28$)

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศ 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ หนังสือที่ต้องการไม่อยู่บนชั้นเนื่องจากจัดเรียงไว้ผิดที่ทำให้หาไม่พบ ($\bar{X}=2.75$) และไม่ทราบว่ามีส่วนข้อมูลบรรณานุกรมหรือฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มชื่อใดบ้างที่ให้สารสนเทศทางด้านดนตรี ($\bar{X}=2.60$) ในระดับน้อยมี 10 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ดรชณีวารสารและวารสารสาระสังเขปที่ให้บริการในห้องสมุดไม่ทันสมัยเพียงพอ ($\bar{X}=2.50$) และไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี ($\bar{X}=2.40$) และในระดับน้อยที่สุดมี 2 รายการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ การสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลานานเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้า และสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทำให้บางครั้งไม่สามารถกลับมาสืบค้นสารสนเทศรายการที่เคยสืบค้นได้ ($\bar{X}=1.40$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 ปัญหาในการใช้สารสนเทศด้านการสืบค้นสารสนเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคณตรีไทย		สาขาคณตรีสากล		สาขาคณตรีศึกษา		รวม	
	N=45		N=50		N=5		N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศ								
หนังสือที่ต้องการไม่อยู่บนชั้นเนื่องจากจัดเรียงไว้ผิดที่ทำให้หาไม่พบ (N=90)	3.07(ป)	0.99	2.85(ป)	1.18	2.75(ป)	0.50	2.95(ป)	1.07
ผลการสืบค้นจากรายการออนไลน์(OPAC)พบว่า มีทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ แต่เมื่อค้นหาค้นกลับไม่พบ(N=80)	2.88(ป)	0.99	3.05(ป)	0.74	2.00(น)	1.00	2.93(ป)	0.89
การกำหนดศัพท์ในระบบการสืบค้นไม่ตรงกับศัพท์ที่ใช้ในสาขาวิชาทำให้ไม่พบทรัพยากรสารสนเทศที่ ต้องการ(N=81)	2.97(ป)	0.94	3.20(ป)	0.82	2.33(น)	0.58	3.07(ป)	0.88
ตรรกะนิเวศและวารสารสาระสังเขปที่ให้บริการในห้องสมุดไม่ทันสมัยเพียงพอ (N=87)	3.08(ป)	1.05	3.28(ป)	0.97	2.50(น)	0.58	3.15(ป)	1.00
เมื่อค้นหารายการที่ได้จากการสำรวจบรรณานุกรมหรือ รายการอ้างอิงทำยบบทความ/หนังสือ/เอกสาร/ปรากฏว่าไม่พบเอกสารฉบับเต็มที่ต้องการ (N=85)	3.15(ป)	1.21	3.16(ป)	0.88	2.00(น)	0.82	3.10(ป)	1.06
ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ (N=84)	3.28(ป)	1.11	3.40(ป)	0.85	2.20(น)	0.45	3.27(ป)	0.99
ไม่ทราบว่าฐานข้อมูลบรรณานุกรมหรือฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มชื่อใดบ้างที่ให้สารสนเทศ ทางด้านดนตรี(N=86)	3.33(ป)	0.87	3.20(ป)	0.98	2.60(ป)	1.34	3.22(ป)	0.96
ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี (N=86)	3.38(ป)	0.96	3.46(ป)	1.07	2.40(น)	1.67	3.37(ป)	1.08
การสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลาเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้า (N=84)	3.18(ป)	1.11	3.56(ม)	1.18	1.40(นส)	0.55	3.27(ป)	1.22
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอทำให้บางครั้งไม่สามารถกลับมาสืบค้นสารสนเทศ รายการที่เคยสืบค้นได้ (N=83)	2.97(ป)	1.11	2.93(ป)	0.99	1.40(นส)	0.55	2.86(ป)	1.08
สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมีมากเกินไปทำให้เสียเวลาในการสืบค้น (N=80)	2.89(ป)	1.11	3.10(ป)	0.96	2.25(น)	1.50	2.96(ป)	1.06
สารสนเทศที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตมีมากแต่เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงมีน้อย (N=84)	3.08(ป)	1.05	3.24(ป)	0.95	2.25(น)	1.50	3.13(ป)	1.03
มีความยุ่งยากในการเข้าถึงสารสนเทศในฐานข้อมูลบางฐาน (N=85)	3.18(ป)	1.12	3.24(ป)	0.93	1.80(น)	1.30	3.13(ป)	1.08
การจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวไม่เป็นระบบทำให้ยุ่งยากในการค้นหาเมื่อต้องการใช้ (N=84)	3.21(ป)	1.00	2.84(ป)	0.89	2.20(น)	1.30	2.97(ป)	0.99

3.8 ปัญหาด้านอื่นๆ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านอื่น ๆ ที่ประสบ โดยจำแนกปัญหาด้านอื่น ๆ ออกเป็น 2 ประเด็น คือ สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด และสารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น (ตารางที่ 46) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 98 คน ที่ประสบปัญหาด้านอื่น ๆ ระบุว่าประสบปัญหาสารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น จำนวน 96 คน และประสบปัญหาสารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด จำนวน 91 คน

เมื่อพิจารณาระดับปัญหาด้านอื่น ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X}=4.20$) ส่วนปัญหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบในระดับปานกลาง คือ สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด ($\bar{X}=2.94$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านอื่น ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล ประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X}=4.12$ และ 4.34 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาประสบในระดับปานกลาง คือ สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด ($\bar{X}=3.17$ และ 2.81 ตามลำดับ)

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับน้อย โดยปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X}=3.60$) และปัญหาที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบในระดับน้อย คือ สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด ($\bar{X}=2.20$)

ตารางที่ 46 ปัญหาในการใช้สารนิเทศด้านอื่น ๆ ของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ

สาขาที่สอน	สาขาคดนตรีไทย N=45		สาขาคดนตรีสากล N=50		สาขาคดนตรีศึกษา N=5		รวม N=100	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ปัญหาด้านอื่น ๆ								
สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด (N=91)	3.17(ป)	1.07	2.81(ป)	1.10	2.20(น)	1.30	2.94(ป)	1.11
สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดีแผ่นดีวีดี เป็นต้น(N=96)	4.12(ม)	0.85	4.34(ม)	0.85	3.60(ม)	1.52	4.20(ม)	0.90

บุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาดุริยางคศาสตร์

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 30 คน ได้เสนอรายชื่อบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาดุริยางคศาสตร์ จำนวน 35 คน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทยจำนวน 19 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีสากลจำนวน 9 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีศึกษาจำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านอื่น ๆ จำนวน 6 คน ดังนี้

ด้านดนตรีไทย (จำนวน 19 คน)

กาญจนา อินทรสุนานนท์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ขับร้องเพลงไทย	ณรงค์ชัย ปิฎกวัชช์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ประวัติดนตรีไทย 034-8002525-305
จ๋อน ไทรวีมาน อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย ซอสามสาย	บุญช่วย ไส่วัตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย 02-2183064
เฉลิมศักดิ์ พิภูลศรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย (ดนตรีอินเดีย) 043-246592	พิชิต ชัยเสรี สถานที่ติดต่อ – เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย (ปรัชญา ศาสนา)
ชูชาติ พิณพาทย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ม.บูรพา เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ปี่พาทย์	พินิต ฉายสุวรรณ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทยปฏิบัติ ประวัติดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรีไทย ปี่พาทย์ การประพันธ์เพลง การรวบรวมเพลง 034-8002525-305
	พูนพิศ อมาตยกุล วิทยาลัยราชสุดา เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ประวัติดนตรีไทย นามานุกรมเพลงไทย (ประวัติดนตรีสากล) 02-8895315-9

ด้านดนตรีไทย (ต่อ)

- ไพศาล อินวงศ์
www.dontrithai.com
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย
- เสนาะ หลวงสุนทร
ม.เกษตรศาสตร์
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน เป้าพาทย์
- มานพ วิสุทธิแพทย์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ ม.ศรีนครินทรวิโรฒ
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย เป้าพาทย์
ทฤษฎีดนตรีไทย
02-6641000 ต่อ 5108
- อานันท์ นาคคง
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย
ประวัติดนตรีไทย (มนุษยดุริยางควิทยา)
034-8002525 01-8237735
- ปัญญา รุ่งเรือง
ม.เกษตรศาสตร์
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย
(ดนตรีโลก มนุษยดุริยางควิทยา)
- อุดม อรุณรัตน์
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย
ดนตรีไทยปฏิบัติ ประวัติดนตรีไทย
ทฤษฎีดนตรีไทย เครื่องสาย
และซอสามสาย
02-4106955
- สังัด ภูเขาทอง
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย การบันทึก
โน้ตเพลงไทย (ประวัติความเป็นมา
ดนตรีท้องถิ่น)
034-8002525-305
- ศิลป์ ตราโมท
กลุ่มดุริยางคศาสตร์ไทย
สถาบันนาฏดุริยางคศิลป์ กรมศิลปากร
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย
02-2241379 ต่อ 301
- สมชาย ดุริยประณีต
สถานที่ติดต่อ –
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน เป้าพาทย์
- สมจิตต์ วงษ์เทศ
วารสารศิลปวัฒนธรรม
เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีไทย

ด้านดนตรีสากล (จำนวน 9 คน)

ชูชาติ พิทักษากร สถานที่ติดต่อ – เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ไวโอลิน	สถน ไรจนตระกูล โปรแกรมวิชาดนตรี สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม จ.พิษณุโลก เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน คีตลักษณ์และ การวิเคราะห์
ชูวิทย์ ยุระวง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน วงออร์เคสตรา วงบิกแบนด์ การประพันธ์เพลงร่วมสมัย	อายุ นามเทพ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ ม.พายัพ เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีสากล ทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ เพลงศาสนา
ณัชชา ไสคดียานูรักษ์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีสากล 02-2184611	อารีย์ สุขเกษ สถานที่ติดต่อ – เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน การเรียบเรียงเสียงประสาน การประพันธ์เพลง
นพพร ด้านสกุล ภาควิชาศิลปกรรม ม.ทักษิณ เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีสากล	เอกราช นริญนิตย์ คณะดุริยางคศาสตร์ ม.ศิลปากร เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน กีตาร์คลาสสิก
วาสิษฐ จริณยานนท์ สถานที่ติดต่อ – เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีสากล 02-3738885	
<u>ด้านดนตรีศึกษา (จำนวน 1 คน)</u>	
วาทิต สุวรรณสมบูรณ์ สถานที่ติดต่อ – เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีศึกษา (Musical acoustic, Computer Music)	

ด้านอื่น ๆ (จำนวน 6 คน)

เจริญชัย ชนไพโรจน์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ม.มหาสารคาม

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีตะวันออก ดนตรีโลก

ทรงศักดิ์ บัวอ่อน

ภาควิชาศิลปกรรม ม.ทักษิณ

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน เทคโนโลยีดนตรี

คอมพิวเตอร์ดนตรี

074-311885-7

ประสิทธิ์ เลี้ยวศิริพงศ์

สถานที่ติดต่อ-

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน ดนตรีเมืองเหนือ

053-855240

ปิยะพันธ์ แสนทวีสุข

คณะศิลปกรรมศาสตร์ ม.มหาสารคาม

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน การวิจัยทางดนตรี

043-754384-5 01-6620134

อดุลย์ วงศ์แก้ว

ภาควิชาดนตรี สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน เทคโนโลยีดนตรี

อานันท์ นาคคง

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ ม.มหิดล

เชี่ยวชาญ/สนใจด้าน มนุษยดุริยางควิทยา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล จำนวน 17 คน ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านรูปแบบของสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านรูปแบบของสารนิเทศ จำนวน 11 คน โดยเรียงตามความถี่ของคำตอบได้ดังนี้

- รูปแบบของสารนิเทศควรมีความหลากหลาย แปลกใหม่ ทันสมัย และควรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ได้แก่ หนังสือวิชาการ ตำรา วารสาร แผ่นซีดี แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล โน้ตเพลง วีดิโอซีดี วีดิทัศน์ และแถบบันทึกเสียงที่มีเนื้อหาด้านดนตรี (10 คน)
- สารนิเทศควรมีการนำเสนอข้อมูลในลักษณะของเอกสารฉบับเต็ม และมีเนื้อหากระชับให้สาระสำคัญ รวมทั้งควรมีภาพประกอบและตัวอย่าง (3 คน)
- ข้อมูลทางวิชาการดนตรี รวมทั้งโน้ตเพลงควรมีการรวบรวมและพัฒนาในรูปแบบของสื่อประสม เช่น ซีดีรอม แผ่นซีดี รวมทั้งควรมีการเชื่อมโยงสารนิเทศเพื่อสร้างความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น (2 คน)
- รฐานข้อมูลบางฐานขาดเอกลักษณ์และสมมติฐาน (1 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาของสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านเนื้อหาของสารนิเทศจำนวน 6 คน ดังนี้

- เนื้อหาด้านดนตรีไทยซ้ำซ้อน เนื่องจากมีการคัดลอกอย่างไม่ถูกต้อง ผิดเพี้ยนไม่ตรงกับความจริงที่ค้นพบในปัจจุบัน (2 คน)
- เนื้อหาดนตรีควรครอบคลุมทั้งหมด และหลากหลายเพื่อให้ใช้เปรียบเทียบข้อมูลได้ (2 คน)
- เนื้อหาเป็นอัตตพิสัยมากกว่าเป็นความจริง (1 คน)
- ควรจัดหาเนื้อหาด้านดนตรีไทย เพลงไทย เพิ่มมากขึ้น (1 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านภาษาของสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านภาษาของสารนิเทศ จำนวน 7 คน ดังนี้

- ทรัพยากรสารนิเทศควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (5 คน)
- ควรมีการเปลี่ยนหนังสือภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น (1 คน)
- จำนวนภาษาของสารนิเทศควรเป็นภาษาเชิงวิชาการ (1 คน)
- ควรสนับสนุนให้ผู้เชี่ยวชาญได้ผลิตตำราภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น (1 คน)
- สารนิเทศที่จัดทำควรรู้ภาษาที่เข้าใจง่าย (1 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอายุของสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอายุของสารนิเทศ จำนวน 5คน ดังนี้

- สารนิเทศควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (4 คน)
- ทรัพยากรสารนิเทศควรมีอายุในการใช้งานนาน เช่น ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 4 – 6 ปี เป็นต้น (1 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย โดยอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศแต่ละประเภท รวมจำนวน 15 คน

แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศภายใน จำนวน 9 คน ดังนี้

- ควรมีการประชุมปรึกษารื้อถอนของอาจารย์ในสาขาดนตรี หรือระหว่างหอสมุดกับสาขาดนตรีเพื่อให้ทราบความต้องการใช้เพื่อจัดเตรียมงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ งดจัดซื้อ หรือทำเรื่องขออนุเคราะห์จากภายนอกมหาวิทยาลัย (2 คน)
- แหล่งสารนิเทศภายในมีจำนวนน้อย (1 คน)
- ควรมีแหล่งสารนิเทศที่พร้อมสรรพทุกด้านทั้งในคณะและมหาวิทยาลัย (1 คน)

- ควรมีการประชุมสัมพันธให้ข่าวสารแก่บุคคลแบบถึงตัวผู้รับ (1 คน)
- แหล่งสารนิเทศภายในมีแต่ข้อมูลที่ไม่ทันสมัยและไม่ปรับปรุง (1 คน)
- แหล่งสารนิเทศภายในมุ่งเน้นเนื้อหาทางศิลปะบางแขนงวิชามากเกินไป ส่วนเนื้อหาด้านดนตรีมีจำนวนน้อย (1 คน)
- มหาวิทยาลัยควรจัดงบประมาณซื้อหนังสือเพิ่มเติม (1 คน)
- ควรแยกหอสมุดสำหรับดนตรีโดยเฉพาะ (1 คน)

แหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านแหล่งสารนิเทศภายนอก จำนวน 4 คน ดังนี้

- ระบบการจัดเก็บข้อมูลแบบสากลยังมีน้อยทำให้หาข้อมูลไม่สะดวก (2 คน)
- แหล่งสารนิเทศภายนอกส่วนใหญ่มีข้อมูลที่เก่า ไม่ทันสมัย (1 คน)
- ควรมีหอสมุดทางดนตรีที่สมบูรณ์อย่างน้อย 1 แห่งในประเทศ (1 คน)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการสืบค้นสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการสืบค้นสารนิเทศ จำนวน 7 คน ดังนี้

- ควรจัดให้มีการบริการติดต่อสื่อสารออนไลน์กับแหล่งสารนิเทศอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการใช้บริการดังกล่าว (3 คน)
- ระบบการสืบค้นสารนิเทศยุ่งยากซับซ้อนจึงควรจัดระบบการสืบค้นให้หาได้ง่ายเพื่อนำสารนิเทศไปใช้ได้สะดวกมากขึ้น (1คน)
- จำนวนฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นสารนิเทศยังมีจำนวนน้อย (1คน)
- ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในมหาวิทยาลัยมีปัญหา (1คน)
- ควรจัดให้สามารถค้นหาข้อมูลได้ทุกด้านอย่างสะดวกมากขึ้น (1คน)

ข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอื่น ๆ จำนวน 1 คน ดังนี้

- เนื่องจากหนังสือ ตำรา เกี่ยวกับดนตรีมีราคาแพง รวมทั้งมหาวิทยาลัยต่างๆ นั้นมีงบประมาณในการจัดซื้อจำกัด ทำให้มีตำราจำนวนน้อยมาก ๆ ทำให้อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ส่วนใหญ่จึงต้องซื้อทรัพยากรสารสนเทศด้วยตนเอง หรือยืมจากเพื่อนในอาชีพเดียวกัน

ผลการวิจัยเรื่อง การใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารสนเทศ และปัญหาในการใช้สารสนเทศ ซึ่งได้วิเคราะห์ข้อมูลไว้ในตารางที่ 5 – 46 สามารถสร้างตารางสรุปการใช้ของอาจารย์โดยรวม และเปรียบเทียบการใช้ของอาจารย์แต่ละสาขาวิชาในตารางที่ 47 โดยสรุปและนำเสนอเฉพาะในส่วนของผลการวิจัยที่เป็นหัวข้อใหญ่ๆที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 สรุปการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาครุศึกษาศาสตร์

	รวม	สาขาคณะครุศึกษา	สาขาคณะศึกษาศาสตร์	สาขาคณะศึกษาศาสตร์
รายการ				
วัตถุประสงค์การใช้	การสอน ($\bar{X} = 4.11$) ม	การสอน ($\bar{X} = 4.07$) ม	การสอน ($\bar{X} = 4.18$) ม	การสอน ($\bar{X} = 3.80$) ม
รูปแบบของสารนิเทศ	สื่อโสตทัศน ($\bar{X} = 3.47$) ป	สื่อโสตทัศน ($\bar{X} = 3.49$) ป	สื่อโสตทัศน ($\bar{X} = 3.57$) ม	สื่อตีพิมพ์ ($\bar{X} = 3.15$) ป
สื่อตีพิมพ์	นิตยสาร ($\bar{X} = 4.32$) ม	หนังสือวิชาการ ($\bar{X} = 4.19$) ม	นิตยสาร ($\bar{X} = 4.62$) มส	หนังสือวิชาการ ตำรา และนิตยสาร ($\bar{X} = 4.20$ เท่ากัน) ม
สื่อโสตทัศน	แผ่นซีดี ($\bar{X} = 4.34$) ม	แถบบันทึกเสียง ($\bar{X} = 4.25$) ม	แผ่นซีดี ($\bar{X} = 4.72$) มส	แถบบันทึกเสียง ($\bar{X} = 3.20$) ป
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X} = 3.57$) ม	ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X} = 3.46$) ป	ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X} = 3.70$) ม	ฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 4.50$) ม
ลักษณะของสารนิเทศ	สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X} = 3.93$) ม	สารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X} = 3.93$) ม	สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X} = 3.98$) ม	ข้อเท็จจริง ($\bar{X} = 4.33$) ม
เนื้อหาของสารนิเทศ	เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X} = 3.43$) ม	เนื้อหาดนตรีไทย ($\bar{X} = 3.54$) ม	เนื้อหาดนตรีสากล ($\bar{X} = 3.53$) ม	เนื้อหาดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 4.16$) ม
เนื้อหาด้านดนตรีสากล	ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X} = 4.02$) ม	ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ($\bar{X} = 4.00$) ม	ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X} = 4.20$) ม	ทฤษฎีดนตรี และสังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.50$ เท่ากัน) ม
เนื้อหาด้านดนตรีไทย	ประวัติเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X} = 3.53$) ม	ประวัติเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X} = 4.07$) ม	ดนตรีเผ่าพันธุ์ ($\bar{X} = 2.73$) ป	สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย และทฤษฎีดุริยางค์และโสตทัศน ($\bar{X} = 4.33$ เท่ากัน) ม
เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา	หลักสูตรและการสอน และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ($\bar{X} = 3.63$) ม	การวิจัยทางดนตรีศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) ม	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ($\bar{X} = 3.36$) ป	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ($\bar{X} = 4.75$) มส
เนื้อหาด้านอื่น ๆ	เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.50$) ป	เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.62$) ม	เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X} = 3.40$) ป	เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ภาษา วรรณคดีและประวัติศาสตร์ / ภูมิศาสตร์ ($\bar{X} = 3.50$ เท่ากัน) ป

ตารางที่ 47 สรุปการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ (ต่อ)

รายการ	รวม	สาขาคดนตรีไทย	สาขาคดนตรีสากล	สาขาคดนตรีคีตภษา
ภาษาของสารสนเทศ	ภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.30) ม	ภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.40) ม	ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ($\bar{X}$ =4.18) ม	ภาษาไทย ($\bar{X}$ =4.75) มส
อายุของสารสนเทศ	1-3 ปี และ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ =3.37) ป	อายุ 10 ปีขึ้นไป ($\bar{X}$ =3.66) ม	อายุ 1 - 3 ปี ($\bar{X}$ =3.58) ม	อายุ 4 – 6 ปี และ 7 – 9 ปี ($\bar{X}$ =3.80 เท่ากัน) ม
แหล่งสารสนเทศ	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =3.76) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =3.73) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =3.78) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}$ =3.90) ม
สถาบัน	สถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.20) ป	สถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.32) ป	สถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.07) ป	สถาบันภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.41) ป
ภายในมหาวิทยาลัย	หอสมุดกลาง/สำนักหอสมุด ($\bar{X}$ =3.53) ม	หอสมุด/สำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X}$ =3.86) ม	ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}$ =3.47) ป	ห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}$ =4.67) มส
ภายนอกมหาวิทยาลัย	ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}$ =2.83) ป	ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}$ =3.08) ป	ห้องสมุดดนตรีหูละระหม่อมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X}$ =2.46) น	กรมศิลปากร ($\bar{X}$ =2.67) ป
บุคคล	บุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.61) ม	บุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.65) ม	บุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.57) ม	บุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}$ =3.65) ม
ภายในมหาวิทยาลัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =3.94) ม	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =4.02) ม	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =3.81) ม	อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =4.50 เท่ากัน) ม
ภายนอกมหาวิทยาลัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =3.87) ม	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =3.93) ม	นักดนตรี ($\bar{X}$ =3.91) ม	ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}$ =4.00) ม
ทรัพยากรสารสนเทศส่วน	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X}$ =4.29) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X}$ =4.16) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X}$ =4.40) ม	ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัว ($\bar{X}$ =4.40) ม
บุคคล				
การสืบค้นสารสนเทศ	สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}$ =3.82) ม	สำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}$ =3.55) ม	สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}$ =4.10) ม	สำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}$ =4.20) ม

ตารางที่ 47 สรุปการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาครุศึกษาศาสตร์ (ต่อ)

	รวม	สาขาคณิตไทย	สาขาคณิตสากล	สาขาคณิตศึกษา
รายการ				
ปัญหาในการใช้สารนิเทศ	ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.59$) ม	ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.69$) ม	ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.63$) ม	ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศและปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ($\bar{X} = 3.00$ เท่ากัน) ป
ด้านรูปแบบของสารนิเทศ	รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้น้อย ($\bar{X} = 3.66$) ม	สิ่งตีพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X} = 3.93$) ม	รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 3.79$) ม	รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 2.40$) น
ด้านลักษณะของสารนิเทศ	สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.52$) ม	สารนิเทศเชิงประวัติมีน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.44$) ม	สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.44$) ป	สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป ($\bar{X} = 3.40$) ป
ด้านเนื้อหาของสารนิเทศ	เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.35$) ป	เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.53$) ม	เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X} = 3.37$) ป	เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง และเนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X} = 2.80$) ป
ด้านภาษาของสารนิเทศ	สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.87$) ม	สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.84$) ม	สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 4.00$) ม	ไม่เข้าใจสารนิเทศที่เป็นภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.20$) ม
ด้านอายุของสารนิเทศ	สารนิเทศที่มีอยู่ล้าสมัย ($\bar{X} = 3.39$) ป	สารนิเทศที่มีอยู่ล้าสมัย ($\bar{X} = 3.45$) ป	สารนิเทศที่มีอยู่ล้าสมัย ($\bar{X} = 3.40$) ป	สารนิเทศในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X} = 3.25$) ป

ตารางที่ 47 สรุปการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาคุรุศึกษาศาสตร์ (ต่อ)

รายการ	รวม	สาขาดนตรีไทย	สาขาดนตรีสากล	สาขาดนตรีศึกษา
ด้านแหล่งสารสนเทศ	แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน ภายในมหาวิทยาลัยไม่มีสารสนเทศที่ ต้องการ ($\bar{X} = 3.70$) ม ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการใน แหล่งสารสนเทศภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.56$) ม	บรรณารักษ์ในห้องสมุดทั้งภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัยไม่มีความรู้ด้าน ดนตรีเพียงพอ ($\bar{X} = 3.65, 3.63$) ม แหล่งสารสนเทศสถาบันภายใน มหาวิทยาลัยไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.62$) ม	แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย ไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.85$) ม	การติดต่อบุคคลทั้งภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X} = 4.00$) ม
ด้านการสืบค้นสารสนเทศ	ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมเว็บไซต์ที่ให้ สารสนเทศด้านดนตรี ($\bar{X} = 3.37$) ป	ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมเว็บไซต์ที่ให้ สารสนเทศด้านดนตรี ($\bar{X} = 3.38$) ป	การสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลานาน เนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้า ($\bar{X} = 3.56$) ม	หนังสือที่ต้องการไม่อยู่บนชั้นเนื่องจากจัดเรียงไว้ผิด ที่ทำให้หาไม่พบ ($\bar{X} = 2.75$) ป
ด้านอื่น ๆ	สารสนเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสาร ภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 4.20$) ม	สารสนเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 4.12$) ม	สารสนเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสาร ภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 4.34$) ม	สารสนเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสาร ภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X} = 3.60$) ม

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ “ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ รูปแบบ ลักษณะเนื้อหา ภาษา อายุ แหล่ง และการสืบค้นสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้สารนิเทศ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ โดยตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศรูปแบบตำราและโน้ตเพลง และใช้แหล่งทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวในระดับที่สูงกว่ารูปแบบและแหล่งสารนิเทศอื่น
2. อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับมากด้านเนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยศึกษากับอาจารย์ประจำสาขาดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน จำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 123 คน โดยเป็นอาจารย์ที่สอนในด้านดนตรีไทยจำนวน 51 คน ดนตรีสากลจำนวน 65 คน และดนตรีศึกษาจำนวน 7 คน ทั้งนี้ไม่รวมอาจารย์ชาวต่างประเทศหรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาต่อ หรือช่วยราชการ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 101 ชุด คิดเป็น 82.11 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด หลังจากตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 100 ชุด คิดเป็น 81.30 % ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 100 คน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 20 คน (20.00%) เป็นอาจารย์

จากมหาวิทยาลัยมหิดล รองลงมา เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 13 คน เท่ากัน (13.00%) และจำนวนน้อยที่สุดเป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 3 คน (3.00%)

เมื่อพิจารณาตามสาขาที่อาจารย์สอน (ตารางที่ 2) พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุด 50 คน สอนในสาขาดนตรีสากล รองลงมาจำนวน 45 คน สอนในสาขาดนตรีไทย และน้อยที่สุดจำนวน 5 คน สอนในสาขาดนตรีศึกษา

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ (ตารางที่ 3) พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 71 คน (71.00%) มีตำแหน่งอาจารย์ รองลงมาจำนวน 19 คน (19.00%) มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และจำนวนน้อยที่สุดจำนวน 1 คน (1.00%) มีตำแหน่งศาสตราจารย์

เมื่อพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดจาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและดนตรีสากล มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ ได้แก่ อาจารย์สาขาดนตรีไทย จำนวน 30 คน และอาจารย์สาขาดนตรีสากล จำนวน 39 คน ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษา จำนวนสูงสุดมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 3 คน

สำหรับประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ (ตารางที่ 4) พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุด 26 คน (26.00%) มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี รองลงมาจำนวน 24 คน (24.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 6 – 10 ปี และจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (8.00%) มีประสบการณ์การทำงาน 21 – 25 ปี

เมื่อพิจารณาประสบการณ์การทำงานของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดจาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษา มีประสบการณ์การทำงาน 26 ปีขึ้นไป ได้แก่ อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 13 คน และอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 2 คน ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากล จำนวนมากที่สุดจำนวน 17 คน มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี

2. การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศาสาตร์ศึกษาศาสตร์.

2.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

อาจารย์สาขาศาสาตร์ศึกษาศาสตร์จำนวนมากที่สุด 100 คน มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอน รองลงมา 99 คน ใช้สารนิเทศเพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ

สำหรับระดับของการใช้สารนิเทศเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ (ตารางที่ 5) พบว่า อาจารย์สาขาศาสาตร์ศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การสอน ($\bar{X}=4.11$) การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ ($\bar{X}=3.69$) และการผลิตผลงานทางวิชาการ ($\bar{X}=3.64$)

เมื่อจำแนกวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่าอาจารย์จากทั้ง 3 สาขา คือ สาขาคณะครุศาสตร์ สาขาคณะศึกษาศาสตร์ และ สาขาคณะศึกษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ เพื่อการสอน อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

ผลการวิจัยในด้านวัตถุประสงค์ ปรากฏผลไม่แตกต่างกับผลการวิจัยของ Reed and Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์สาขาคณะครุศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้สารนิเทศเพื่อการสอน ไม่แตกต่างกับผลการวิจัยของณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) ที่พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะ มหาวิทยาลัยของรัฐส่วนใหญ่ใช้สื่อทัศนวัสดุเพื่อประกอบการสอน

2.2 รูปแบบของสารนิเทศ

จากการจำแนกทรัพยากรสารนิเทศออกเป็น 3 รูปแบบใหญ่ คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ 6) พบว่าอาจารย์สาขาศาสาตร์ศึกษาศาสตร์ทุกคน (100 คน) ใช้สารนิเทศรูปแบบสื่อตีพิมพ์ และสื่อโสตทัศน์

สำหรับระดับการใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาศาสาตร์ศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศทั้ง 3 รูปแบบ คือ สื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับปานกลางเหมือนกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สื่อโสตทัศน์ ($\bar{X}=3.47$) สื่อตีพิมพ์ ($\bar{X}=3.35$) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ($\bar{X}=3.26$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สื่อโสตทัศน์ สื่อตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ สื่อโสตทัศน์ และในระดับปานกลาง มี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศรูปแบบต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สื่อตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และในระดับน้อย คือ สื่อโสตทัศน์

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบของสารนิเทศที่พบว่าค่าเฉลี่ยในการใช้สื่อโสตทัศน์ของอาจารย์ 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล สูงกว่าสื่อรูปแบบอื่นๆ อาจเป็นเพราะการสอนในสาขาดนตรีไทย และดนตรีสากลจะเน้นทักษะการปฏิบัติจึงจำเป็นต้องใช้สื่อที่นำเสนอในรูปของเสียงดังนั้นสื่อโสตทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพ เสียง และข้อความ จึงสามารถตอบสนองความต้องการใช้ของอาจารย์ทั้ง 2 สาขา ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สื่อโสตทัศน์ในระดับน้อย ในขณะที่ใช้สื่อตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาดนตรีศึกษาจะเน้นการสอนทางด้านทฤษฎีมากกว่าด้านปฏิบัติอาจารย์ในสาขาดนตรีศึกษาจึงใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับสูงกว่าสื่อโสตทัศน์

เมื่อพิจารณารูปแบบย่อยของสื่อตีพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลดังนี้

สื่อตีพิมพ์

สื่อตีพิมพ์จำแนกย่อยออกเป็น 16 ประเภท (ตารางที่ 7) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ประเภทต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 5 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ

โน้ตเพลง ($\bar{X}=4.32$) ตำรา ($\bar{X}=4.24$) หนังสือวิชาการ ($\bar{X}=4.15$) พจนานุกรม ($\bar{X}=3.63$) และวารสาร ($\bar{X}=3.61$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ในระดับมาก 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ หนังสือวิชาการ ตำรา โน้ตเพลง

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ในระดับมากมี 4 รายการ คือ หนังสือวิชาการ ตำราและโน้ตเพลง (เท่ากัน) และวารสาร

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อตีพิมพ์ 4 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ โน้ตเพลง ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ตำรา และหนังสือวิชาการ

ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬามาศ ถึงนาค (2539) ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบใช้หนังสือ และตำรา ในระดับมาก

สื่อโสตทัศน

สื่อโสตทัศนจำแนกย่อยออกเป็น 8 ประเภท (ตารางที่ 8) ผลปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แผ่นซีดี ($\bar{X}=4.34$) แถบบันทึกเสียง ($\bar{X}=3.92$) วีดิโอซีดี ($\bar{X}=3.79$) และวีดิทัศน์ ($\bar{X}=3.73$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศนตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แถบบันทึกเสียง แผ่นซีดี วีดิทัศน์ และวีดิโอซีดี

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลางโดยในระดับมากที่สุดมี คือ แผ่นซีดี

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่อโสตทัศน 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อยและระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 5 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แถบับนทีกเสียง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่าสื่อโสตทัศนที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ในระดั้มาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แผ่นซีดี อาจเป็นเพราะการสอนดนตรีนั้น นอกเหนือจากการให้ความรู้ด้านทฤษฎีแล้ว การฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทั้งในด้านการฟัง การร้อง และการบรรเลงเครื่องดนตรีต้องอาศัยสื่อที่ให้เสียงเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งปัจจุบันพัฒนาการในการบันทึกเสียงดนตรีให้คุณภาพเสียงดี และมีความคงทนขึ้นนิยมบันทึกลงในรูปแบบของแผ่นซีดี นอกจากนั้นแผ่นซีดียังมีทั้งที่เป็นเพลงไทยเดิม และเพลงตะวันตก ผลการวิจัยในส่วนนี้ปรากฏผลสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Reed และ Tanner (2001) ที่พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ Texas Tech University ส่วนใหญ่ใช้สื่อบันทึกเสียงรูปแบบต่าง ๆ (ร้อยละ 61.9)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำแนกย่อยออกเป็น 4 ประเภท (ตารางที่ 9) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ($\bar{X}=3.57$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 2 ระดับ คือ ระดับมากและปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สรวนเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ 3 ระดับคือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมาก คือ ฐานข้อมูลออนไลน์

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ซีดีรอม โปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอาจเป็นเพราะหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาดนตรีในหลายสถาบัน เช่น สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาดนตรีตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นต้น มีรายวิชาเกี่ยวกับการประพันธ์เพลง และการใช้คอมพิวเตอร์ในงานทางด้านดนตรี เช่น รายวิชาดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ อูโซะวิทยาและเทคโนโลยีทางดนตรี และการใช้คอมพิวเตอร์สำหรับการผลิตสื่อทางดนตรี เป็นต้น ดังนั้นจึงทำให้อาจารย์จำเป็นต้องใช้ซีดีรอม โปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีในระดับมาก ยิ่งไปกว่านั้นซีดีรอมการเขียนโน้ตดนตรียังช่วยในการฝึกทักษะการแต่งเพลง สามารถแก้ไข ปรับปรุง ทดลองฟังทำนองที่แต่งได้ และสามารถพิมพ์โน้ตเพลงที่แต่งนั้นออกมาใช้เล่นดนตรีได้เพื่อช่วยสอนวิชาที่เกี่ยวกับทักษะดนตรีได้

ผลการวิจัยในด้านรูปแบบของสรวนเทศที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ใช้พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สรวนเทศรูปแบบตำราและโน้ตเพลง ในระดับที่สูงกว่าสรวนเทศรูปแบบอื่น นอกจากนั้นการที่ผลการวิจัยพบว่า แผ่นซีดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$) ในขณะที่ตำราและโน้ตเพลงมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$ เท่ากัน) อาจเป็นเพราะในการสอนดนตรีทักษะด้านปฏิบัติทั้งการบรรเลงเครื่องดนตรี และการฝึกทักษะการฟังเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาความสามารถ รวมทั้งแผ่นซีดีมีคุณภาพเสียงที่ดีซึ่งทำให้การฝึกทักษะการจำแนกเสียงเครื่องดนตรีและการวิเคราะห์วิธีการบรรเลงเพลงสามารถทำได้ดีขึ้น

รายชื่อสรวนเทศรูปแบบสื่อตีพิมพ์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นประจำ

ตำรา

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สรวนเทศรูปแบบตำราจำนวน 99 คน เมื่อพิจารณารายชื่อตำราที่ใช้เป็นประจำ พบว่า มีอาจารย์จำนวน 98 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 57 คน (58.16%) ใช้ สังคีตนิยม รองลงมาจำนวน 52 คน (53.06%) ใช้ สังคีต

ลักษณะและการวิเคราะห์ และจำนวน 41 คน (41.84%) ใช้ Western History of Classical Music (ตารางที่ 10)

เมื่อพิจารณารายชื่อตำราด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 34 คน ใช้ประวัติดนตรีไทย อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 30 คน ใช้ Western History of Classical Music ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 4 คน ใช้เครื่องดนตรีไทย และ หลักวิชาการดนตรีและขับร้อง

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้สังคีตนิยาม อาจเป็นเพราะตำราดังกล่าวมีเนื้อหาที่ว่าด้วยเรื่องความรู้ทั่วไปทางดนตรี พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการฟังดนตรีให้ถูกต้อง และมารยาทในการชมดนตรีซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้เรียนในสาขาดุริยางคศาสตร์ทั้งสาขาดนตรีไทย ดนตรีสากล และดนตรีศึกษา จำเป็นต้องทราบ เพื่อเป็นการวางพื้นฐานในการเป็นนักดนตรีที่ดีและได้มาตรฐานสากล

วารสาร

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบวารสารจำนวน 96 คน เมื่อพิจารณารายชื่อวารสารที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 85 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 57 คน (67.06%) ใช้ ศิลปวัฒนธรรม รองลงมาจำนวน 54 คน (63.53%) ใช้วารสารเพลงดนตรี และจำนวน 45 คน (52.94%) ใช้ ถนนดนตรี (ตารางที่ 11)

เมื่อพิจารณารายชื่อวารสารด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 37 คน ใช้ ศิลปวัฒนธรรม ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 24 คน และ 3 คนตามลำดับ ใช้วารสารเพลงดนตรี

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุดใช้วารสารศิลปวัฒนธรรม ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้วารสารเพลงดนตรี อาจเป็นเพราะเนื้อหาที่เผยแพร่ในวารสารศิลปวัฒนธรรมนั้นให้ความรู้หลากหลายทางด้านมนุษยศาสตร์และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลต่าง ๆ นั้นอาจนำมาเชื่อมโยงกับเนื้อหาดนตรีไทย และความเป็นมาของดนตรีในแต่ละกลุ่มชนซึ่งมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้

เข้าใจวิถีชีวิตได้มากขึ้น ส่วนวารสารเพลงดนตรีเป็นวารสารที่ผลิตโดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งเป็นสถาบันที่มีการสอนในสาขาดนตรีโดยเฉพาะจึงมีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ในสาขาดังกล่าวออกมาอย่างสม่ำเสมอ และเนื้อหาภายในวารสารมีทั้งเนื้อหาดนตรีสากล เนื้อหาดนตรีไทย เนื้อหาดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ อีกทั้งวารสารทั้ง 2 ชื่อนี้เป็นวารสารที่ให้บริการในห้องสมุดต่างๆในมหาวิทยาลัย จำนวน 9 แห่ง ได้แก่ (1) ศูนย์บรรณสารสนเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2) ห้องสมุดคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (3) ห้องสมุดดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (4) สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (5) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (6) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ (7) สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยพายัพ (8) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ(9) สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ดังนั้นอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในเกือบทุกมหาวิทยาลัยสามารถใช้ได้สะดวก

นิตยสาร

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิตยสารรูปแบบนิตยสารจำนวน 94 คน เมื่อพิจารณารายชื่อนิตยสารที่ใช้ประจำ พบว่า มีอาจารย์จำนวน 48 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 24 คน (50.00%) ใช้ Instrumentalist รองลงมาจำนวน 17 คน (35.42%) เท่ากันใช้ Commusic Magazine และ Hi-Fi Stereo และจำนวน 3 คน (6.25%)ใช้ Electronic Magazine (ตารางที่ 12)

เมื่อพิจารณารายชื่อนิตยสารด้านดนตรีที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 7 คน ใช้ Hi-Fi Stereo ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุดใช้นิตยสารชื่อ Instrumentalist โดยเป็นอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวน 17 คน และอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 3 คน

พจนานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิตยสารรูปแบบพจนานุกรมจำนวน 99 คน เมื่อพิจารณารายชื่อพจนานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 92 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 48 คน (52.17%)ใช้ พจนานุกรมดนตรี รองลงมาจำนวน 40 คน

(43.48%) ใช้ พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์ และจำนวน 39 คนเท่ากัน (42.39%) ใช้ ศัพท์สังคีต และ The New Grove Dictionary of Music and Musicians (ตารางที่ 13)

เมื่อพิจารณารายชื่อพจนานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์จำนวนมากที่สุดจาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษา ใช้ ศัพท์สังคีต โดยเป็นอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 32 คน และอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 4 คน

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 27 คน ใช้ The New Grove Dictionary of Music and Musicians

สารานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบสารานุกรมจำนวน 98 คน เมื่อพิจารณารายชื่อสารานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 75 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 43 คน (57.33%) ใช้ สารานุกรมเพลงไทย รองลงมาจำนวน 39 คน (52.00%) ใช้ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และจำนวน 37 คน (49.33%) ใช้ สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา (ตารางที่ 14)

เมื่อพิจารณารายชื่อสารานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่าอาจารย์จำนวนมากที่สุดของสาขาดนตรีไทย(33คน) ใช้สารานุกรมเพลงไทย และสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา และสาขาดนตรีศึกษา จำนวน 3 คน ใช้ สารานุกรมเพลงไทย และสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคประวัติและบทร้องเพลงเถา ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 25 คน ใช้ Dictionary of Music

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารานุกรมเพลงไทย อาจเป็นเพราะเป็นสารานุกรมที่เขียนโดยณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์ อาจารย์สาขาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้นำข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้รวบรวมจากคุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลง ผู้ก่อตั้งมูลนิธิหลวงประดิษฐไพเราะ จึงทำให้ข้อมูลในสารานุกรมเล่มนี้มีความน่าเชื่อถือ ส่วนสารานุกรมศัพท์ดนตรีไทยภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นสารานุกรมที่ผลิตโดยราชบัณฑิตยสถาน ดังนั้นสารานุกรมทั้ง 2 เล่ม จึงมีความน่าเชื่อถือสูง

นอกจากนั้นยังมีการจัดเรียงเนื้อหาอย่างมีระเบียบ ใช้ง่าย และมีความครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ ศัพท์ต่าง ๆ ในสาขาดนตรีไทย

หนังสือรายปี

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบหนังสือรายปีจำนวน 89 คน เมื่อพิจารณารายชื่อหนังสือรายปีที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 20 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 12 คน (60.00%) ใช้ The Music Yearbook รองลงมาจำนวน 8 คน (40.00%) ใช้ 2002 Yearbook for Traditional Music และจำนวน 2 คน (10.00%) ใช้ British Music Yearbook (ตารางที่ 15)

เมื่อพิจารณารายชื่อหนังสือรายปีด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 6 คน ใช้ 2002 Yearbook for Traditional Music สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 7 คน ใช้ The Music Yearbook ส่วนสาขาดนตรีศึกษาไม่มีอาจารย์ระบุว่าใช้สื่อตีพิมพ์ประเภทนี้เป็นประจำ

นามานุกรม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบนามานุกรมจำนวน 84 คน เมื่อพิจารณารายชื่อนามานุกรมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 45 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 32 คน (71.11%) ใช้ นามานุกรมดนตรีไทย รองลงมาจำนวน 21 คน (46.67%) ใช้ นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย และจำนวน 11 คน (24.44%) ใช้ The Musicians' Directory (ตารางที่ 16)

เมื่อพิจารณารายชื่อนามานุกรมด้านดนตรีที่อาจารย์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 30 คน ใช้นามานุกรมดนตรีไทย อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 6 คน ใช้ The Musician's Directory ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 2 คน ใช้นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย

รายชื่อสารนิเทศรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ใช้เป็นประจำ

ซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี

จากจำนวนอาจารย์ระบุว่าที่ใช้สารนิเทศรูปแบบซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีจำนวน 78 คน เมื่อพิจารณารายชื่อซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 71 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 53 คน (74.65%) ใช้ โปรแกรมEncore 4.21 รองลงมาจำนวน 37 คน (52.11%)ใช้ โปรแกรมFinale 2000 และจำนวน 27 คน (38.03%)ใช้ โปรแกรมSibelius (ตารางที่ 17)

เมื่อพิจารณารายชื่อซีดีรวมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรีที่อาจารย์สาขาศรีวิชัยศาสตร์ใช้ประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ อาจารย์สาขา ดนตรีไทย สาขาดนตรีสากล และสาขาดนตรีศึกษาใช้ โปรแกรมEncore 4.21 จำนวนมากที่สุด (22 คน 29 คน และ 2 คนตามลำดับ)

ฐานข้อมูลออนไลน์

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบฐานข้อมูลออนไลน์จำนวน 77 คน เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่ใช้เป็นประจำ พบว่าอาจารย์จำนวน 26 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 15 คน (57.69%)ใช้ฐานข้อมูลชื่อ Arts & humanities search รองลงมาจำนวน 8 คน (30.77%)ใช้ฐานข้อมูลชื่อ arts abstracts และจำนวน 4 คน (15.38%)ใช้ฐานข้อมูลชื่อ Humanities abstracts (ตารางที่ 18)

เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่อาจารย์ใช้เป็นประจำจำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์จาก 2 สาขา คือ อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล จำนวนมากที่สุด (10 คน และ 5 คน ตามลำดับ)ใช้ฐานข้อมูลArts & Humanities Search นอกจากนั้นอาจารย์จำนวนมากที่สุดของสาขาดนตรีสากลยังใช้ฐานข้อมูลArts Abstracts ด้วย

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 1 คน (100.00%)ใช้ฐานข้อมูล Arts Abstracts

ฐานข้อมูลซีดีรวม

จากจำนวนอาจารย์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศรูปแบบฐานข้อมูลซีดีรวม จำนวน 77 คน เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลซีดีรวมที่ใช้เป็นประจำ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 22 คนที่ตอบ โดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 15 คน (68.18%) ใช้ฐานข้อมูล DAO รองลงมาจำนวน 10 คน (45.45%) ใช้ฐานข้อมูล ERIC (ตารางที่ 18)

เมื่อพิจารณารายชื่อฐานข้อมูลซีดีรวมที่อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ใช้เป็นประจำ จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า อาจารย์ 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล ใช้ฐานข้อมูล DAO จำนวนมากที่สุด (9 คน และ 5 คน ตามลำดับ) และอาจารย์สาขาดนตรีศึกษา จำนวน 1 คน เท่ากันใช้ฐานข้อมูล DAO และฐานข้อมูล ERIC

2.3 ลักษณะของสารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับลักษณะของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกลักษณะของสารนิเทศออกเป็น 3 ลักษณะ คือ สารนิเทศเชิงประวัติ สารนิเทศเชิงทฤษฎี และ ข้อเท็จจริง (ตารางที่ 20) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศเชิงประวัติ และสารนิเทศเชิงทฤษฎีจำนวน 89 คน และใช้สารนิเทศที่มีลักษณะเป็นข้อเท็จจริง จำนวน 82 คน

สำหรับระดับการใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศทั้ง 3 ลักษณะ ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สารนิเทศเชิงทฤษฎี ($\bar{X}=3.93$) สารนิเทศเชิงประวัติ ($\bar{X}=3.74$) และข้อเท็จจริง ($\bar{X}=3.69$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในลักษณะต่างๆตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษา ใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ ในระดับมากเพียงระดับเดียว โดยลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทย ใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงประวัติ ข้อเท็จจริง และสารนิเทศเชิงทฤษฎี ส่วนลักษณะของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษา ใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ข้อเท็จจริง สารนิเทศเชิงทฤษฎี และ สารนิเทศเชิงประวัติ

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศในลักษณะต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎี และสารนิเทศเชิงประวัติ และระดับปานกลาง คือ ข้อเท็จจริง

ผลการวิจัยในด้านลักษณะของสารนิเทศที่ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศทั้ง 3 ลักษณะในระดับมากน่าจะเป็นเพราะอาจารย์เป็นนักวิชาการ ดังนั้นจึงต้องใช้สารนิเทศทั้งที่มีลักษณะเชิงทฤษฎี เชิงประวัติ และข้อเท็จจริงเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอน การค้นคว้าวิจัย และเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่หรือสร้างแรงกระตุ้นในการผลิตผลงานวิชาการ ซึ่งเป็นไปตามที่ Nicolas (1996) ได้ระบุไว้ รวมทั้งอาจเป็นเพราะหลักสูตรการเรียนการสอนในสาขาดุริยางคศาสตร์นั้นมีการสอนในด้านประวัติ เช่น วิชาประวัติศาสตร์ไทย และประวัติและวรรณคดีทางดนตรีไทยและดนตรีสากล เป็นต้น และด้านทฤษฎี เช่น การประพันธ์เพลง และทฤษฎีดนตรีสากล เป็นต้น อาจารย์จึงจำเป็นต้องใช้สารนิเทศลักษณะดังกล่าว และใช้สารนิเทศลักษณะข้อเท็จจริงมาช่วยสนับสนุนทฤษฎีเหล่านั้น

2.4 เนื้อหาของสารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับเนื้อหาของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกเนื้อหาของสารนิเทศออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ เนื้อหาด้านดนตรีสากล เนื้อหาด้านดนตรีไทย เนื้อหาดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ (ตารางที่ 21) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหา ทั้ง 4 ด้าน ในระดับมากเพียงระดับเดียว เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านดนตรีสากล ($\bar{X}=3.43$) เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา ($\bar{X}=3.28$) เนื้อหาด้านดนตรีไทย ($\bar{X}=3.15$) และเนื้อหาอื่น ๆ ($\bar{X}=3.01$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ใน 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาดนตรีไทย

ส่วนเนื้อหาของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา เนื้อหาด้านดนตรีสากล และเนื้อหาด้านดนตรีไทย

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาต่าง ๆ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาด้านดนตรีสากล

ผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่า อาจารย์แต่ละสาขาใช้เนื้อหาดนตรีตามสาขาที่สอนนั้นมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Baker (1978) ที่พบว่า นักวิจัยดนตรีชาวอังกฤษที่เขียนบทความด้านดนตรีส่วนใหญ่ใช้เนื้อหาด้านดนตรีมากกว่าด้านอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาเนื้อหาของย่อของเนื้อหาด้านดนตรีสากล เนื้อหาด้านดนตรีไทย เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา และเนื้อหาอื่น ๆ ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

เนื้อหาด้านดนตรีสากล

เนื้อหาด้านดนตรีสากลจำแนกย่อยออกเป็น 13 กลุ่ม (ตารางที่ 22) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี ($\bar{X}=4.02$) สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ ($\bar{X}=3.85$) และประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ ($\bar{X}=3.72$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีสากลตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีสากล 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 4 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี สังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ และทฤษฎีดนตรี

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาด้านดนตรีสากล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมากมี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี ประวัติและวรรณคดีตะวันตกในยุคต่าง ๆ และการเรียบเรียงเสียงประสาน

ส่วนเนื้อหาด้านดนตรีสากลที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมาก มี 7 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรี และสังคีตลักษณะและการวิเคราะห์ เท่ากัน รองลงมาระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี และประวัติและวรรณคดีดนตรีตะวันตก ในยุคต่างๆ เท่ากัน และการบรรเลงรวมวง

เนื้อหาด้านดนตรีไทย

เนื้อหาด้านดนตรีไทยจำแนกย่อยออกเป็น 19 กลุ่ม (ตารางที่ 23) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากเนื้อหาด้านดนตรีไทย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ ประวัติเครื่องดนตรีไทย ($\bar{X}=3.53$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีไทยตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ทฤษฎีดนตรีไทย ทฤษฎีดนตรี และประวัติดนตรีไทย

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 6 รายการเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ดนตรีเผ่าพันธุ์ ดนตรีตะวันออก และประวัติดนตรีไทย

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาด้านดนตรีไทย 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 11 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ สังคีตลักษณะวิเคราะห์เพลงไทย และทฤษฎีดุริยางค์และโสตทักษะ(มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน) หลักและระเบียบวิธีวิจัยทางดนตรี ประวัติดนตรีพื้นเมืองไทย ประวัติเครื่องดนตรีไทย ประวัติดนตรีไทยและทฤษฎีดนตรีไทย (ค่าเฉลี่ยเท่ากัน)

เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา

เนื้อหาด้านดนตรีศึกษาจำแนกย่อยออกเป็น 16 กลุ่ม (ตารางที่ 24) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยในระดับมาก มี 5 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก

ได้ดังนี้ คือ หลักสูตรและการสอน และแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับดนตรีในอุดมศึกษา และ สุนทรียศาสตร์กับดนตรีศึกษา

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาด้านดนตรีศึกษาที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดั้มาก มี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ การวิจัยทางดนตรีศึกษา หลักสูตรและการสอน และการวัดผลและประเมินผลวิชาดนตรี

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 15 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี ดนตรีในอุดมศึกษา และการสอนทฤษฎีดนตรีตะวันตก

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้เนื้อหาด้านดนตรีศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยในระดับมากที่สุดมี 1 รายการ คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรี และในระดับมากมี 15 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3 รายการ คือหลักสูตรและการสอน พฤติกรรมการสอน และดนตรีในอุดมศึกษา

เนื้อหาด้านอื่นๆ

เนื้อหาด้านอื่น ๆ จำแนกออกเป็น 10 กลุ่ม (ตารางที่ 25) ผลปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 8 รายการ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ($\bar{X}=3.50$) วรรณคดี ($\bar{X}=3.23$) และ ศิลป/วิจิตรศิลป์/มณฑนศิลป์ ($\bar{X}=3.21$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านอื่น ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้เนื้อหาด้านอื่น ๆ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป และวรรณคดี

อาจารย์สาขาคณตรีศากลใช้เนื้อหาในด้านอื่นๆใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 8 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ศิลปะ วิศวกรรมศิลป์ มัณฑนศิลป์ และภาษา

สำหรับอาจารย์สาขาคณตรีศึกษาใช้เนื้อหาอื่น ๆ ในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยในระดับปานกลางมี 10 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เบ็ดเตล็ด/ความรู้ทั่วไป ภาษา วรรณคดี และประวัติศาสตร์/ภูมิศาสตร์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.5 ภาษาของสารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับภาษาของสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกภาษาของสารนิเทศออกเป็น 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (ตารางที่ 26) ปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ที่ระบุว่าใช้สารนิเทศในภาษาไทยจำนวน 92 คน และที่ใช้สารนิเทศภาษาอังกฤษจำนวน 90 คน

สำหรับภาษาอื่น ๆ ที่อาจารย์จำนวน 6 คน ใช้ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศสและภาษาอิตาเลียน (3 คนเท่ากัน) ภาษาเยอรมัน และภาษารัสเซีย (2 คนเท่ากัน) และภาษาลาว และภาษาสเปน 1 คนเท่ากัน

เมื่อพิจารณาระดับการใช้สารนิเทศภาษาต่าง ๆ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ภาษาไทย ($\bar{X}=4.30$) และ ภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=3.68$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้ภาษาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาคณตรีไทยใช้สารนิเทศในภาษาไทยในระดับมาก และใช้สารนิเทศในภาษาอังกฤษระดับปานกลาง

อาจารย์สาขาคณตรีศากลใช้สารนิเทศภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนภาษาอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาอิตาเลียน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษารัสเซีย และภาษาสเปน

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศภาษาไทยในระดับมากที่สุดและใช้สารนิเทศในภาษาอังกฤษ ในระดับน้อย

2.6 อายุของสารนิเทศ

อายุของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 5 ช่วง (ตารางที่ 27) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศ ทั้ง 5 ช่วงอายุ คือ ต่ำกว่า 1 ปี 1-3 ปี 4-6 ปี 7-9 ปี และ 10 ปี ขึ้นไปในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ อายุ 1-3 ปี และอายุ 10 ปี ขึ้นไป เท่ากัน ($\bar{X}=3.37$) อายุ 4-6 ปี ($\bar{X}=3.33$) และ 7-9 ปี ($\bar{X}=3.29$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศในช่วงอายุต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ อายุ 10 ปีขึ้นไป

ส่วนอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ อายุ 1-3 ปี

ส่วนอายุของสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ อายุ 4-6 ปี และ 7-9 ปี เท่ากัน และอายุ 10 ปีขึ้นไป

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ทั้งสารนิเทศใหม่และเก่าในระดับที่ใกล้เคียงกัน อาจเป็นเพราะว่านักวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์จำเป็นต้องใช้สารนิเทศทั้งใหม่และเก่าเท่าๆ กัน กล่าวคือ ใช้สารนิเทศเก่าเพื่อให้เข้าใจภูมิหลังของเรื่องราวนั้น ๆ และเพื่อค้นหาเอกสารต้นฉบับ ส่วนสารนิเทศใหม่ใช้เพื่อติดตามความก้าวหน้าในวิชาการ (Corkill and Mann 1978)

2.7 แหล่งสารนิเทศ

แหล่งสารนิเทศจำแนกออกเป็น 3 ประเภท (ตารางที่ 28) ผลปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ใช้ในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.76$) และแหล่งสารนิเทศบุคคล ($\bar{X}=3.55$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน ($\bar{X}=2.83$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้แหล่งสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาคณตรีไทย สาขาคณตรีสากล และ สาขาคณตรีศึกษา ใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์ทั้ง 3 สาขาใช้ในระดับมาก คือ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล

ผลการวิจัยในส่วนนี้ ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล สอดคล้องกับงานวิจัยของ Brown (2002) ที่พบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดใช้แหล่งสารนิเทศส่วนบุคคล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาศ ถึงนาค (2539) ที่พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่แสวงหาสารนิเทศโดยใช้เอกสารส่วนตัว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) ที่พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะใช้แหล่งโสตทัศนวัสดุส่วนตัวในระดับมาก

เมื่อพิจารณาประเภทย่อยของแหล่งสารนิเทศทั้ง 3 ประเภท ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่งย่อย คือ สถาบันภายในมหาวิทยาลัย และสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย (ตารางที่ 29) ผลปรากฏว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศ ประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.20$) และใช้แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับน้อย ($\bar{X}=2.49$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบัน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันซึ่งอาจารย์ทั้ง 2 สาขาใช้ในระดับปานกลาง คือ แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทย่อยของสถาบันภายในมหาวิทยาลัยและสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สถาบันภายในมหาวิทยาลัย

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 4 แหล่ง (ตารางที่ 29) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทนี้ 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง ($\bar{X}=3.53$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดคณะ ($\bar{X}=3.39$) ห้องสมุดภาควิชา ($\bar{X}=3.21$) และหน่วยโสตทัศนศึกษา ($\bar{X}=2.62$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทย่อยของสถาบันภายในมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้ในระดับมากมี 1 รายการ คือ หอสมุดกลาง / สำนักหอสมุดกลาง

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยแหล่งสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดคณะ

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศต่าง 3 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับมากที่สุด คือ ห้องสมุดภาควิชา ในระดับมาก คือ ห้องสมุดคณะ

สถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย

แหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 7 แหล่ง (ตารางที่ 29) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ศูนย์สังคีตศิลป์ ($\bar{X}=2.83$) ห้องสมุดดนตรีทุลกระหม่อมมบริพัตร หอสมุดแห่งชาติ ($\bar{X}=2.71$) และกรมศิลปากร ($\bar{X}=2.64$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 4 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศูนย์สังคีตศิลป์

อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ ในระดับน้อยทั้ง 7 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ห้องสมุดดนตรีทุลกระหม่อมมบริพัตร

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศต่าง 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุดในระดับปานกลางมี 2 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กรมศิลปากร

แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล

แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่งย่อย (ตารางที่ 30) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้แหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.61$) และระดับปานกลาง คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.46$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาใช้ในระดับมากเหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษา ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลเพียงระดับเดียว คือ ระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยใน

สำหรับแหล่งสารนิเทศประเภทย่อยของบุคคลภายในมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

บุคคลภายในมหาวิทยาลัย

บุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 4 แหล่ง (ตารางที่ 30) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.94$) อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ ($\bar{X}=3.87$) และเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ($\bar{X}=3.79$) ส่วนในระดับปานกลาง มี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.68$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทที่อาจารย์สาขาดนตรีไทย และดนตรีสากลใช้ในระดั้มากมี 3 รายการ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

ส่วนแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดั้มากมี 2 รายการ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ เท่ากัน

บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนกย่อยออกเป็น 3 แหล่ง (ตารางที่ 30) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับน้อย โดยในระดั้มากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ($\bar{X}=3.87$) และนักดนตรี ($\bar{X}=3.84$) ส่วนในระดับน้อย คือ บรรณารักษ์ห้องสมุด ($\bar{X}=2.39$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับน้อย โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยและดนตรีสากลใช้ในระดั้มากมี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาดนตรีไทย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์สาขาดนตรีสากล คือ นักดนตรี

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดั้มากมี 1 รายการ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี

ผลการวิจัยในด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้บรรณารักษ์ห้องสมุดทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในระดับปานกลางและระดับน้อย อาจเนื่องจากอาจารย์เห็นว่าบรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดุริยางคศาสตร์เพียงพอที่จะให้ข้อมูลได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานเขียนของWiberley and Jones (1997) ที่กล่าวว่า นักวิชาการมักจะใช้บรรณารักษ์เพื่อช่วยในการค้นหาและใช้สารนิเทศในงานของตนเองในลำดับสุดท้าย

แหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล

ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 แหล่ง (ตารางที่ 31) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศจากทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว ($\bar{X}=4.29$) และในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ($\bar{X}=3.21$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้สารนิเทศจากแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคลตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากล และสาขา ดนตรีศึกษา ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์ทั้ง 3 สาขาใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวในระดับเดียวกัน คือ ระดับมาก

ผลการวิจัยในด้านแหล่งสารนิเทศประเภททรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล ซึ่งพบว่าอาจารย์จำนวน 96 คน จาก 100 คน ระบุว่า ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฑามาศ ถึงนาค (2539) ที่พบว่า อาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารนิเทศส่วนตัว และสอดคล้องกับผลการวิจัยของReed and Tanner (2001) ที่พบว่า อาจารย์สาขาดนตรีจำนวนมากที่สุดใช้ทรัพยากรส่วนตัวอยู่เสมอ

นอกจากนั้นการที่ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ทั้ง 3 สาขา ใช้ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวในระดับมาก อาจกล่าวได้ว่า ผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของณัฐวี ตั้งตาเจริญ (2541) ที่พบว่าอาจารย์สาขาศิลปะใช้แหล่งสารสนเทศส่วนบุคคลในระดับมาก

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดว่าอาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวในระดับที่สูงกว่าแหล่งสารสนเทศอื่น โดยผลการวิจัยพบว่า อาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวในระดับเดียวกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ใช้อาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ และใช้นักดนตรี แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาค่าเฉลี่ยในการใช้แหล่งสารสนเทศจะพบว่าค่าเฉลี่ยในการใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวสูงกว่าการใช้แหล่งสารสนเทศประเภทย่อยอื่น ๆ (ตารางที่ 47)

2.8 การสืบค้นสารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่ใช้ โดยจำแนกวิธีการสืบค้นสารนิเทศออกเป็น 11 วิธีการ (ตารางที่ 32) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ ($\bar{X}=3.82$) สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา ($\bar{X}=3.75$) และสำรวจจากชั้นหนังสือ ($\bar{X}=3.60$) และในระดับปานกลางมี 8 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สืบค้นจากรายการออนไลน์ ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อจำแนกระดับการใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สำรวจจากชั้นหนังสือ และสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีสากลและสาขาดนตรีศึกษาใช้วิธีการสืบค้นสารนิเทศ 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลใช้ในระดับมาก มี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา และสำรวจจากชั้นหนังสือ

สำหรับวิธีการสืบค้นสารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้ในระดับระดับมาก มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สืบค้นจากชั้นหนังสือ และสืบค้นจากตัวเล่มวารสารชื่อใดชื่อหนึ่งย้อนหลัง

ผลการวิจัยในด้านการสืบค้นสารนิเทศพบว่า อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ และสืบค้นจากชั้นหนังสือ ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาใช้วิธีการสำรวจชั้นหนังสือซึ่งอาจเพราะลักษณะการเรียนการสอนของอาจารย์สาขาดนตรีไทยและดนตรีสากล กับสาขาดนตรีศึกษาแตกต่างกัน กล่าวคือ นอกเหนือจากสอนเนื้อหาดนตรีโดยทั่วไปแล้ว การเรียนการสอนในสาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากลยังมีการสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางด้านดนตรีซึ่งต้องการเนื้อหาที่ทันสมัยและแหล่งสารนิเทศที่ให้ข้อมูลทันสมัย และรวดเร็ว อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งสารนิเทศที่สอดคล้องกับวิธีการสืบค้นสารนิเทศของอาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล ในขณะที่ลักษณะการเรียนการสอนในสาขาดนตรีศึกษาแม้ว่าจะมีการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับเทคโนโลยีบ้างแต่ไม่เน้นเท่ากับสาขาดนตรีไทยหรือสาขาดนตรีสากล

นอกจากนี้ผลการวิจัยด้านการสืบค้นสารนิเทศพบว่าไม่แตกต่างกับผลการวิจัยของ Brown (2002) ที่พบว่า ในขั้นตอนการระบุแหล่งสารนิเทศ อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวนมากที่สุดสืบค้นสารนิเทศด้วยวิธีสำรวจจากชั้นหนังสือของห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gottlieb (1994) ที่พบว่านักศึกษาในโรงเรียนดนตรีสืบค้นสารนิเทศโดยใช้วิธีเดินดูที่ชั้นหนังสือมากกว่าใช้รายการออนไลน์

รายชื่อสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้เป็นประจำ

โปรแกรมค้นหา

จากอาจารย์จำนวน 77 คนที่ใช้วิธีการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา เมื่อพิจารณารายชื่อโปรแกรมที่อาจารย์ใช้ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 75 คนที่ตอบโดยอาจารย์จำนวนมากที่สุด 60 คน (80.00%) ใช้ www.yahoo.com รองลงมาจำนวน 47 คน (62.67%) ใช้ www.sanook.com และจำนวน 35 คน (46.67%) ใช้ www.google.com (ตารางที่ 33)

เมื่อพิจารณารายชื่อโปรแกรมค้นหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้
จำแนกตามสาขาที่สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและอาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด
ใช้www.yahoo.com โดยเป็นอาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวน 26 คน และเป็นอาจารย์สาขาดนตรี
สากลจำนวน 34 คน

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวนมากที่สุด 2 คน ใช้
www.google.com และwww.yahoo.com

เว็บไซต์

จากอาจารย์จำนวน 75 คน ที่ใช้วิธีการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้
เว็บไซต์ เมื่อพิจารณารายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์ใช้ พบว่ามีอาจารย์จำนวน 58 คนที่ตอบ โดย
อาจารย์จำนวนมากที่สุด 29 คน (50.00%) ใช้ www.thaikids.com รองลงมาจำนวน 22 คน
(37.93%) ใช้www.dontrithai.com และจำนวน 15 คน (25.86%) ใช้ www.musicdatabase.com
(ตารางที่ 34)

เมื่อพิจารณารายชื่อเว็บไซต์ที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้จำแนก
ตามสาขาที่สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยจำนวนมากที่สุด 25 คน ใช้www.thaikids.com

อาจารย์สาขาดนตรีสากลจำนวนมากที่สุด 11 คน เท่ากัน ใช้
www.sheetmusicplus.com และwww.sibeliusmusic.com

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาจำนวน 1 คน ใช้ www.dontrithai.com
www.musicdatabase.com , www.musicrobot.com และwww.thaikids.com

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์และข้อเสนอแนะ

ปัญหาในการใช้สารนิเทศ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ โดยจำแนกปัญหาออกเป็น 8 ด้าน (ตาราง 35) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านอื่น ๆ ($\bar{X}=3.59$) และปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.58$) และในระดับปานกลางมี 6 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ ($\bar{X}=3.43$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาในการใช้สารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบในระดับมากมี 3 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ปัญหาด้านอื่น ๆ และปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ

ส่วนปัญหาในการใช้สารนิเทศที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ และปัญหาด้านอื่น ๆ

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาในการใช้สารนิเทศใน 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 6 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ และปัญหาด้านอายุของสารนิเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

3.1 ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ

ปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 3 ประเด็น (ตารางที่ 36) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ

2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย ($\bar{X}=3.66$) และสื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด ($\bar{X}=3.60$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาคณิตไทย และสาขาคณิตสากล ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่อาจารย์ทั้ง 2 สาขาประสบในระดับมากมี 2 รายการ คือ สื่อสิ่งพิมพ์บางรูปแบบ เช่น รายงานการประชุม/ การสัมมนา/ การวิจัย ไม่เผยแพร่ทั่วไปหรือเผยแพร่ในวงจำกัด และรูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย

สำหรับอาจารย์สาขาคณิตศึกษา ประสบปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศในระดับน้อยเพียงระดับเดียว โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย

ผลการวิจัยในส่วนของปัญหาด้านรูปแบบของสารนิเทศ ซึ่งพบว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านรูปแบบสารนิเทศที่ต้องการใช้มีน้อย อาจเป็นเพราะทรัพยากรสารนิเทศที่ให้บริการในห้องสมุดภายในมหาวิทยาลัยมีจำนวนน้อย เช่น วารสารทางด้านดนตรีบางชื่อ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดีที่อาจารย์ต้องการแต่มีราคาแพงห้องสมุดอาจไม่มีให้บริการ

3.2 ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ

ปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 3 ประเด็น (ตารางที่ 37) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎี น้อยเกินไป ($\bar{X}=3.52$) และในระดับปานกลาง มี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ สารนิเทศเชิงประวัติมีน้อยเกินไป ($\bar{X}=3.47$) และไม่ทราบที่มาของข้อเท็จจริงที่ได้รับ ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศเชิงประวัติมีน้อยเกินไป และสารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านลักษณะของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศเชิงทฤษฎีมีน้อยเกินไป

3.3 ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ

ปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 4 ประเด็น (ตารางที่ 38) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้ดังนี้ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ($\bar{X}=3.35$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X}=3.31$) เนื้อหาของสารนิเทศไม่ถูกต้อง ($\bar{X}=2.90$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 3 รายการ และรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้

ผลการวิจัยส่วนนี้ พบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับปานกลางด้านเนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ ($\bar{X}=3.31$) จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับมากด้านเนื้อหาของสารนิเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่าสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้อาจารย์ไม่ได้รับสารนิเทศที่ตรงกับความต้องการใช้ คือ รูปแบบของสารนิเทศที่ต้องการใช้นั้นน้อย ซึ่งเป็นปัญหาที่อาจารย์ประสบในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$) (วิทยา ไต้ทอง, **สัมภาษณ์**)

3.4 ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ

ปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศจำแนกย่อยออกเป็น 5 ประเด็น (ตารางที่ 39) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ 2 ระดับคือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.87$) และไม่มีสารนิเทศที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้ ($\bar{X}=3.51$) และในระดับปานกลางมี 3 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X}=3.07$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศตามสาขาที่อาจารย์สอนปรากฏผลดังนี้

อาจารย์สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล ประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิเทศ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยอาจารย์สาขาดนตรีไทย ประสบปัญหาในระดับมาก 1 รายการ คือ สารนิเทศที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ อาจารย์สาขา

ดนตรีสากลประสบปัญหาในระดับมากมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สारนิตะทที่ เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ และไม่มีสารนิตะทที่เขียนเป็นภาษาไทยในหัวข้อที่ใช้

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านภาษาของสารนิตะทใน 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่เข้าใจ สารนิตะทที่เป็นภาษาต่างประเทศ

3.5 ปัญหาด้านอายุของสารนิตะท

ปัญหาด้านอายุของสารนิตะทจำแนกย่อยออกเป็น 2 ประเด็น (ตารางที่ 40) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านอายุของสารนิตะทเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ สารนิตะทที่มีอยู่ ล้าสมัย ($\bar{X}=3.39$) และสารนิตะทในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย ($\bar{X}=3.23$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านอายุของสารนิตะทตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย สาขาดนตรีสากล และ สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านอายุของสารนิตะทระดับปานกลางระดับเดียว ดังนี้ อาจารย์ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาสารนิตะทที่มีอยู่ล้าสมัย และสารนิตะทในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาสารนิตะทในช่วงอายุที่ต้องการมีน้อย และสารนิตะทที่มีอยู่ล้าสมัย

3.6 ปัญหาด้านแหล่งสารนิตะท

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านแหล่งสารนิตะท โดยจำแนกปัญหาด้านแหล่งสารนิตะทออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาแหล่งสารนิตะทประเภทสถาบัน ปัญหาแหล่งสารนิตะทประเภทบุคคล และปัญหาแหล่งสารนิตะท

ประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล (ตารางที่ 41) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์
 ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยเรียงตามลำดับ
 ค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล ($\bar{X}=3.29$) ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ
 ประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.27$) และปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน
 ($\bar{X}=3.25$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน
 พบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล ประสบ
 ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศเพียงระดับเดียว คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่
 อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบ คือ ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย
 สูงสุดที่อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบ คือ ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน

สำหรับอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศ 2
 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการที่มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล

เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศทั้ง 3 ด้าน
 ใหญ่ ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันจำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน
 ย่อย (ตารางที่ 42) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาระดับปานกลาง โดย
 เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย
 ($\bar{X}=3.33$) และปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.19$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทสถาบันตามสาขาที่
 อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า คือ ปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันในระดับน้อย ทั้ง 2 ปัญหา

สำหรับประเด็นย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย และสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายในมหาวิทยาลัยจำแนกเป็นประเด็นย่อย 3 ด้าน (ตารางที่ 42) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ ($\bar{X}=3.70$) และในระดับปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ แหล่งสารนิเทศอยู่ไกลไปใช้ไม่สะดวก ($\bar{X}=3.24$) และระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้าใช้ ($\bar{X}=3.01$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหา 2 ระดับเหมือนกัน คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการเหมือนกัน คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลางมี 1 รายการ คือ แหล่งสารนิเทศไม่มีสารนิเทศที่ต้องการ

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทสถาบันภายนอกมหาวิทยาลัย จำแนกเป็นประเด็นย่อย 5 ด้าน (ตารางที่ 42) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบ ปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารนิเทศ ($\bar{X}=3.56$) และในระดับปานกลางมี 4 รายการ โดย รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ระยะเวลาบริการของแหล่งสารนิเทศไม่ตรงกับเวลาสะดวกที่จะเข้า ใช้ ($\bar{X}=3.30$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับ เดียว โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่งสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในระดับมาก และระดับ ปานกลาง โดยในระดับมากมี 1 รายการ คือ ไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการในแหล่ง สารนิเทศ

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาในระดับปานกลาง และระดับ น้อย โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ไม่ทราบแหล่งสารนิเทศที่จะ สามารถไปขอใช้บริการเพื่อค้นหาสารนิเทศที่ต้องการใช้ และไม่สะดวกในการเดินทางไปใช้บริการ ในแหล่งสารนิเทศ

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคล

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 2 ด้าน ย่อย (ตารางที่ 43) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบระดับปานกลางระดับเดียว โดยค่าเฉลี่ยที่ประสบปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย สูงกว่า ($\bar{X}=3.31$) ค่าเฉลี่ยที่ประสบปัญหาแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย ($\bar{X}=3.27$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลตามสาขาที่
อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์ทั้ง 3 สาขา คือ สาขาคณิตไทย สาขาคณิตสากลและสาขา
คณิตศึกษาระบุว่าประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลในระดับปานกลางเพียงระดับ
เดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าของอาจารย์สาขาคณิตไทยและสาขาคณิตศึกษา คือ ปัญหา
แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย

ส่วนปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าของอาจารย์สาขาคณิตสากล คือ ปัญหา
แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

สำหรับประเด็นย่อยของปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล
ภายในมหาวิทยาลัย และปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่ง
อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัยจำแนก
ย่อยออกเป็น 3 ด้าน (ตารางที่ 43) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้าน
แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมากและระดับปานกลาง
โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.55$) และในระดับ
ปานกลางมี 2 รายการ เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว
($\bar{X}=3.19$) และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญไม่มีเวลาให้คำปรึกษา ($\bar{X}=3.05$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายใน
มหาวิทยาลัยตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาคณิตไทยและสาขาคณิตศึกษาประสบปัญหาด้าน
แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคลภายในมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง
โดยที่อาจารย์สาขาคณิตไทยประสบในระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้าน
ดนตรีเพียงพอ ส่วนปัญหาที่อาจารย์สาขาคณิตศึกษาประสบในระดับมากมี 2 รายการ เรียง

ตามลำดับค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว และอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ
ไม่มีเวลาให้คำปรึกษา

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภท
บุคคลภายในมหาวิทยาลัย 1 ระดับ คือ ระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

ปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำแนก
ย่อยออกเป็น 4 ด้าน (ตารางที่ 43) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดูริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้าน
แหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง
โดยระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ ($\bar{X}=3.54$) และในระดับ
ปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.36$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และ
ระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภทบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่อาจารย์
สาขาดนตรีไทยประสบในระดับมากมี 1 รายการ คือ บรรณารักษ์ไม่มีความรู้ด้านดนตรีเพียงพอ

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหาในระดับปานกลางเพียงระดับ
เดียว โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านแหล่งสารนิเทศประเภท
บุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับ
มาก คือ การติดต่อต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว

ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคล

ปัญหาแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคลจำแนกย่อยออกเป็น 3 ด้าน (ตารางที่ 44) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านแหล่งสารสนเทศประเภททรัพยากรสารสนเทศส่วนบุคคลในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้ดังนี้ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.39$) ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ ($\bar{X}=3.26$) และการติดต่อขอใช้แหล่งสารสนเทศของเพื่อนร่วมงาน / วิชาชีพ ต้องอาศัยสัมพันธภาพส่วนตัว ($\bar{X}=3.15$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหา 1 ระดับเหมือนกัน คือ ระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวที่มีอยู่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เนื่องจากการจัดซื้อและบอกรับไม่ต่อเนื่อง

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบ 2 ระดับ คือ ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยในระดับปานกลาง มี 2 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อจำกัดเรื่องช่วงเวลาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบุคคลอื่น ๆ

3.7 ปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศ

ปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศจำแนกย่อยออกเป็น 14 ด้าน (ตารางที่ 45) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศในระดับปานกลางเพียงระดับเดียว โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ คือ ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี ($\bar{X}=3.37$) ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ และการสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลาอันเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้าเท่ากัน ($\bar{X}=3.27$) และไม่ทราบว่ามีฐานข้อมูลบรรณานุกรมหรือฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มชื่อใดบ้างที่ให้สารสนเทศทางด้านดนตรี ($\bar{X}=3.22$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศตามสาขาที่อาจารย์สอน พบว่า

อาจารย์สาขาดนตรีไทยประสบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี

อาจารย์สาขาดนตรีสากลประสบปัญหา 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยในระดับมาก มี 1 รายการ คือ การสืบค้นสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตต้องใช้เวลานานเนื่องจากการติดต่อกับระบบทำได้ช้า

อาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบ 3 ระดับ คือ ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยในระดับปานกลางมี 2 รายการ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หนังสือที่ต้องการไม่อยู่บนชั้นเนื่องจากจัดเรียงไว้ผิดที่ทำให้หาไม่พบ

ผลการวิจัยในประเด็นปัญหาด้านการสืบค้นสารสนเทศ ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ส่วนใหญ่ (86คน) ประสบปัญหาไม่มีการเผยแพร่การรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้สารสนเทศด้านดนตรี (ตารางที่ 45) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ชนิดา ตั้งเดชหิรัญ อาจารย์ในสาขาดุริยางคศาสตร์สากล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ระบุว่า เนื่องจากไม่มีการรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ทางด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้อง ทำให้อาจารย์ต้องใช้เวลามากในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ ดังนั้นการรวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ทางด้านดนตรีและเผยแพร่ให้อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ทราบจะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้ (ผู้วิจัยได้รวบรวมรายชื่อเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลด้านดนตรี และที่เกี่ยวข้องไว้ใน ภาคผนวก ข.)

3.8 ปัญหาด้านอื่นๆ

จากการสอบถามอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จำนวน 100 คน เกี่ยวกับปัญหาด้านอื่น ๆ ที่ประสบ โดยจำแนกปัญหาด้านอื่น ๆ ออกเป็น 2 ประเด็น (ตารางที่ 46) ผลปรากฏว่าอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ($\bar{X}=4.20$)

ส่วนปัญหาที่อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบในระดับปานกลาง คือ สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด ($\bar{X} = 2.94$)

เมื่อจำแนกระดับปัญหาด้านอื่น ๆ ตามสาขาที่อาจารย์สอนพบว่า

อาจารย์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากลประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น

ส่วนอาจารย์สาขาดนตรีศึกษาประสบปัญหาด้านอื่น ๆ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับน้อย โดยปัญหาที่ประสบในระดับมาก คือ สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น

ผลการวิจัยในประเด็นปัญหาด้านอื่น ๆ ซึ่งพบว่า อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากอาจารย์ปานใจ สาณะเสน อาจารย์สาขาดุริยางคศิลป์ตะวันตก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ระบุว่าทรัพยากรสารนิเทศบางประเภท เช่น วารสารต่างประเทศ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ซึ่งอาจเนื่องมาจากค่าบอกรับแพง

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศ

อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์จาก 2 สาขา คือ สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล จำนวน 17 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ โดยข้อเสนอแนะที่มีจำนวนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปเสนอมี 10 รายการ เรียงตามลำดับความถี่ดังนี้

- ควรให้มีรูปแบบของสารนิเทศที่มีความหลากหลาย แปลกใหม่ ทันสมัย และควรเพิ่มจำนวนทรัพยากรสารนิเทศบางประเภทมากขึ้น เช่น หนังสือวิชาการ ตำรา วารสาร

แผ่นซีดี แผ่นวีดิทัศน์ระบบดิจิทัล โน้ตเพลง วีดิโอซีดี วีดิทัศน์ และแถบบันทึกเสียงที่มีเนื้อหาด้านดนตรี (10 คน)

- ทรัพยากรสารสนเทศควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (5 คน)
- สารสนเทศควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่เสมอ (4 คน)
- สารสนเทศควรมีการนำเสนอข้อมูลในลักษณะของเอกสารฉบับเต็ม และมีเนื้อหากระชับให้สาระสำคัญ รวมทั้งควรมีภาพประกอบและตัวอย่าง (3 คน)
- ควรให้มีการบริการติดต่อสื่อสารออนไลน์กับแหล่งสารสนเทศอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการใช้บริการดังกล่าว (3 คน)
- ข้อมูลทางวิชาการดนตรี รวมทั้งโน้ตเพลงควรมีการรวบรวมและพัฒนาในรูปแบบของสื่อประสม เช่น ซีดีรอม แผ่นซีดี รวมทั้งควรให้มีการเชื่อมโยงสารสนเทศเพื่อสร้างความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น (2 คน)
- ควรคัดลอกเนื้อหาด้านดนตรีไทยควรกระทำอย่างถูกต้อง (2 คน)
- เนื้อหาดนตรีควรครอบคลุมทั้งหมด และหลากหลายเพื่อให้ใช้เปรียบเทียบข้อมูลได้ (2 คน)
- ควรมีการร่วมประชุมปรึกษาหารือกันของอาจารย์ในสาขาดนตรี หรือระหว่างหอสมุดกับสาขาดนตรีเพื่อให้ทราบความต้องการใช้เพื่อจัดเตรียมงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ งดจัดซื้อ หรือทำเรื่องขออนุเคราะห์จากภายนอกมหาวิทยาลัย (2 คน)
- ควรมีระบบการจัดเก็บข้อมูลแบบสากลเพื่อให้หาข้อมูลได้สะดวก (2 คน)

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ 2 ข้อ คือ

- 1 อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้สารนิเทศรูปแบบตำราและโน้ตเพลง และใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวในระดับที่สูงกว่ารูปแบบและแหล่งสารสนเทศอื่น
- 2 อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาในระดับมากด้านเนื้อหาของสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้

สามารถสรุปได้ว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

ข้อ 1 อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ใช้ตำราและโน้ตเพลง และใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศส่วนตัวในระดับมาก แต่ไม่ได้ใช้ในระดับที่สูงกว่ารูปแบบและแหล่งสารสนเทศอื่นๆ

ข้อ 2 อาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ประสบปัญหาด้านเนื้อหาของสารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการใช้ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ และประยุกต์ผลงานวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแก่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศดังนี้

1.ด้านการจัดหา

1.1 ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาในด้านดุริยางคศาสตร์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วารสารภาษาต่างประเทศ รายงานการประชุม การสัมมนา หรือการวิจัย แผ่นซีดี และแผ่นดีวีดี เป็นต้น ให้มากขึ้นเพื่อให้เพียงพอสำหรับอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

1.2 ควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในสาขาดนตรีในลักษณะเชิงทฤษฎีเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอกับการใช้สารสนเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

1.3 ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีความร่วมมือกันในการจัดหา และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเผยแพร่รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ ๆ ที่ห้องสมุด และหน่วยงานได้รับระหว่างกัน เป็นต้น

2.ด้านการให้บริการ

2.1 ควรมีการเชื่อมโยงรายชื่อเว็บไซต์ทางด้านดนตรีไว้ที่เว็บไซต์ของห้องสมุดเพื่อสะดวกในการค้นหาสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต หรือจัดพิมพ์รายชื่อเว็บไซต์เพื่อเป็นข้อมูลแนะนำแหล่งในการสืบค้นสารสนเทศของอาจารย์

2.2 ควรมีการตรวจตราความถูกต้องของการจัดเรียงทรัพยากรบน
ชั้นหนังสืออย่างสม่ำเสมอมากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นสารนิเทศของอาจารย์
สาขาดุริยางคศาสตร์

2.3 ควรให้มีการฝึกอบรมความรู้ด้านดนตรีให้กับบรรณารักษ์
ห้องสมุด ซึ่งอาจจัดขึ้นโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้าน
ดนตรี เพื่อช่วยให้บรรณารักษ์มีความรู้ทางด้านดนตรีเพิ่มขึ้น

2.4 ควรให้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรี หรือหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องเผยแพร่รายชื่อโน้ตเพลงที่จัดบริการให้บุคคลทั่วไปได้รับทราบ เพื่อให้ทราบว่าที่ใดมี
โน้ตเพลงของผู้ประพันธ์เพลงคนใดบ้าง

2.5 ควรจัดบริการสืบค้นโน้ตเพลงบนเว็บไซต์ของห้องสมุด หรือ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้ผู้ใช้สามารถพิมพ์โน้ตเพลงที่ต้องการออกมาได้ทันที

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาการใช้และความต้องการสารนิเทศของนักดนตรี
2. ควรศึกษาการดำเนินงานของห้องสมุดดนตรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 5 (แก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- กิดานันท์ มลิทอง. **ดีวีดี แผ่นดิจิทัลอเนกประสงค์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- กิตติมา ธาราธิรภาพ. สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2547.
- โกวิทย์ ชันธิศิริ. บทนำ. **ศิลปกรรม** 1, 1 (2529): 21-22.
- จุฑามาศ ถึงนาค. **การแสวงหาและการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาศิลปะและการออกแบบ
ในมหาวิทยาลัยของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะครุศาสตร์. **หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2543),
2543**.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะศิลปกรรมศาสตร์. **โครงสร้างหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต**
[Online]. แหล่งที่มา: http://www.chula.ac.th/college/fineart/music/Fr_west.htm[2547,
พฤษภาคม 1].
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะศิลปกรรมศาสตร์. **หลักสูตร** [Online]. แหล่งที่มา:
http://www.chula.ac.th/college/fineart/music/fac_mu.htm[2547, พฤษภาคม 1].
- เจ้าหน้าที่ศูนย์ศิลปวิทยาการ. สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2547.
- เจ้าหน้าที่ศูนย์สารสนเทศทางดนตรี. สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2547.
- เจ้าหน้าที่ห้องสมุดดนตรีสยามกลการ. สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2547.
- เจ้าหน้าที่ห้องอ่านหนังสือคณะมนุษยศาสตร์. สัมภาษณ์, 17 มีนาคม 2547.
- ชลิดา ตั้งเดชหิรัญ. สัมภาษณ์, 18 กุมภาพันธ์ 2545.
- ชุตติมา สัจจามันท์. ห้องสมุดดนตรี ทุนกระหม่อมบริพัตร. **วารสารห้องสมุด** 25, 2 (เมษายน-มิถุนายน
2524): 1-10.
- ณัชชา ไสคติยานุรักษ์. **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ณัฐวี ตั้งตาเจริญ. **ความต้องการและการใช้สื่อดิจิทัลของอาจารย์สาขาศิลปะในมหาวิทยาลัย
ของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ทวีศักดิ์ สุวรรณจิตต์. สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2547.
- ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน. สัมภาษณ์, 6 เมษายน 2547.
- ปรีชา ช้างขวัญยืน, บรรณาธิการ. **เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.

ปานใจ สาณะเสน. สัมภาษณ์, 14 กุมภาพันธ์ 2545.

พรรณพิมล กุลบุญ. **โสตทัศนวัสดุและอุปกรณ์ในห้องสมุด**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ไพฑูริย์ เจยเจริญ. สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2547.

ไพฑูริย์ เปี้ยศิริ. **สร้างวิดีโอซีดีด้วยอุปกรณ์ราคาถูก**. [ม.ป.ท.]: ไทยเจริญการพิมพ์, 2545.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีตะวันตก หลักสูตรปรับปรุง
ปีพ.ศ.2543.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีไทย หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ.2542.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. คณะศิลปกรรมศาสตร์. คู่มือนักศึกษา, 2543.

มหาวิทยาลัยทักษิณ. คู่มือการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ ปีการศึกษา 2546.

มหาวิทยาลัยนเรศวร. คณะมนุษยศาสตร์. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ไทย
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2547.

มหาวิทยาลัยบูรพา. คณะศิลปกรรมศาสตร์. หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2545, 2545.

มหาวิทยาลัยพายัพ. หลักสูตรการศึกษา ระดับปริญญาตรี 4 ปี พ.ศ.2544-2545, 2544.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คณะศิลปกรรมศาสตร์. **หลักสูตรการศึกษา** [Online]. แหล่งที่มา:
http://www.msu.ac.th/f_art/curriculum.htm[1 พฤษภาคม 2547]

มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 2542-2543,
2542.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หลักสูตรคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536.

มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์. หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีแจ๊ส
(หลักสูตรใหม่) พ.ศ.2543.

มหาวิทยาลัยศิลปากร. คณะดุริยางคศาสตร์. หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่
พ.ศ.2541.

มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะอักษรศาสตร์. **ข้อมูลการศึกษา** [Online]. แหล่งที่มา:
<http://www.arts.su.ac.th>[1 พฤษภาคม 2547]

ล้านนาเสถียร. ดนตรีพัฒนาใจให้คุณภาพชีวิต. **ชีวจิต** 1, 7 (มกราคม 2542): 70 - 75.

วัลลภ สวัสดิวัลลภและคณะ. **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุงและ
เพิ่มเติม. นครปฐม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 2540.

วิทยา ไล่ทอง. สัมภาษณ์, 5 พฤษภาคม 2547.

วิญญู ทรัพย์ประภา. ดนตรี: มิติที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิต. **วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์** 16, 2(2544): 9-17.

วีรชาติ เปรมานนท์ และธงสรวง อิศรางกูร ณ อยุธยา. **พินาเล ซอฟต์แวร์มหัศจรรย์ทางดนตรีและวิธีการใช้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ด้านสุทธาการพิมพ์, 2542.

ล้านนาเสถียร. ดนตรีพัฒนาใจให้คุณภาพชีวิต. **ชีวจิต** 1, 7 (มกราคม 2542): 70 - 75.

สันสนีย์ ฉัตรคุปต์. **สิ่งแวดล้อมและเรียนรู้สร้างสมองเด็กให้ฉลาดได้อย่างไร**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542.

ศิลป์ ตราโมท. สัมภาษณ์, 12 เมษายน 2547.

ศูนย์สังคีต. **ศูนย์สังคีต**[Online]. แหล่งที่มา: <http://www.bangkokbank.com/>

Bangkok+Bank+Thai/About+Bangkok+Bank+/In+TheCommunity/musical+Arts/default.htm[1 พฤษภาคม 2547]

สนธยา ศรีเสียงธวัช. ห้องสมุดแผ่นเสียง. **วารสารกรมประชาสัมพันธ์** 3, 9 (กันยายน 2541): 38.

สมบุญรชัช ชูสระน้อย. สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2547.

สารสนเทศและการศึกษาค้นคว้า. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

สุกรี เจริญสุข. **จะฟังดนตรีอย่างไรให้ไพเราะ**. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

สุกรี เจริญสุข. ในหลวงกับพระอัจฉริยภาพด้านดนตรีทรงเป็นนักดนตรีและเป็นดุริยางค์. **วารสารเพลงดนตรี** 2, 4 (ธันวาคม – กุมภาพันธ์ 2539): 29 - 37.

สุพัต ทองฉวี. สัมภาษณ์, 16 มีนาคม 2547.

ห้องสมุดดนตรีทุกกระหม่อมสิรินธร คู่มือการให้บริการ. (อัดสำเนา)

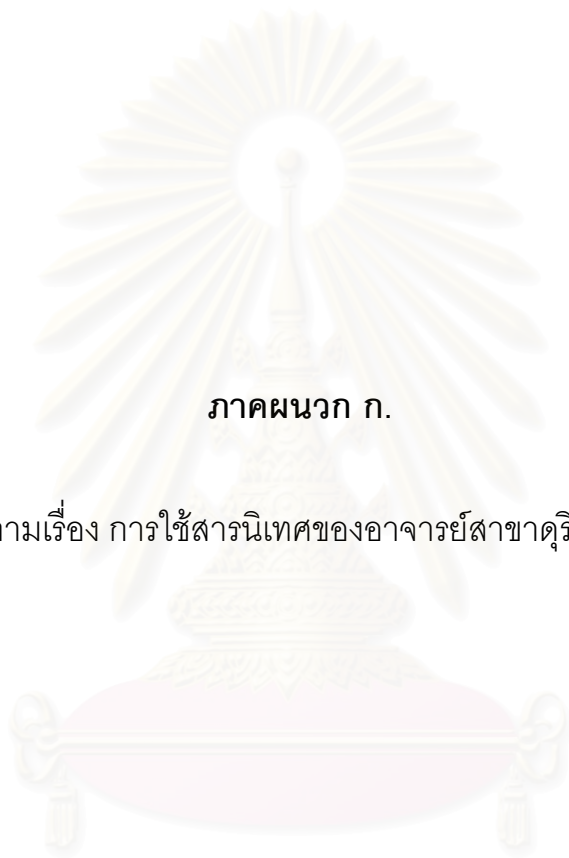
ภาษาอังกฤษ

Akin, Jeanne. **Make a Difference: Resource Guide to Educational Research**[Online]. 1997. Available from: <http://www.pionet.net/~hub7/diff.html>[2003, November 21]

Baker, David. Characteristics of the Literature Used by English Musicologists. **Journal of Librarianship** 3(July 1978): 182-200.

Barber, David. Building a Digital Library: Concepts and Issues. **Library Technology Reports** 32, 5(September-October): 573-737.

- Boone, Rebecca Watson. The Information Needs and Habit of Humanities Scholars. **RQ** 34, 2(Winter 1994): 203 - 216.
- Brown, Christine D. Stradling the Humanities and Social Sciences: The Research process of Music Scholars. **Library & Information Science Research** 24 (2004): 73-94.
- Corkill, C. , and Mann, M. **Information Needs in Humanities: Two Postal Surveys**. Sheffield: University of Sheffield, 1978.
- Feather, John. , and Paul, Sturges. Music libraries and Documentation. **International Encyclopedia of Information and Library Science**. (1997): 306.
- Gottlieb, Jane. Reference Service for Performing Musicians: Understanding and Meeting Their Needs. **The Reference Librarian** 47 (1994): 47-59.
- Krumhansl, Carol. Feel the Music MuSICA Reseach. **Notes** 8, 1(winter) [Online]. Available from: <http://musica.uci.edu/mrn/v811w01.html> [2004, February 7]
- Nicolas, Davis. **Assessing Information Needs: Tools and Techniques**. London: Aslib, 1996.
- Randel, Don, ed. **The New Harvard Dictionary of Music**. Cambridge, Mass: Berknat Press of Harvard University Press, 1986.
- Reed, Bonnie. , and Donald R. Tanner. Perspective on Information Needs and Library Services for the fine Arts Faculty. **The Journal of Academic Librarianship** 27, 3 (May 2001): 229-233.
- Romanos de Tiratel, Susana. Accessing Information Use by Humanist and Social Scientists: a Study at Universidad de Buenos Aires, Argentina. **The Journal of Academic Librarianship** 26, 5(September 2000: 346-354.
- Scholes, Percy A. **The Oxford Dictionary of Music**. 2 nd editon. Oxford: Oxford University Press, 1994.
- Sheet music. [Online]. 2004. Availablefrom:http://www.wordiq.com/knowledge/search.html?title=Sheet_music[2004, February11]
- Stone, Sue. Humanities Scholars: Information Needs and Uses. **Journal of Documentation**(1982): 292- 313.
- Westbrook, Lynn. User Needs. **Encyclopedia of library and Information science** 59, 22 (1997): 336.
- Wiberly, Stephen E. , and William G, Jones. Patterns of Information Seeking in the Humanities. **College & Research Libraries** (November 1989): 638-645.

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามเรื่อง การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ รูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษาและอายุของสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศและการสืบค้นสารนิเทศ รวมทั้งปัญหาในการใช้สารนิเทศ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ โดยแบบสอบถามประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการใช้สารนิเทศของอาจารย์สาขาดุริยางคศาสตร์ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหา ภาษาและอายุของสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ และการสืบค้นสารนิเทศ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สารนิเทศ และข้อเสนอแนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปแบบของสารนิเทศ	ระดับการใช้					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้
รูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์						
ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ฐานข้อมูลออนไลน์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ฐานข้อมูลซีดีรอม	.....	.....	.....	.....	.....	.....
วารสารอิเล็กทรอนิกส์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ (โปรดระบุ)						
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

6. สารนิเทศรูปแบบสื่อที่พิมพ์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ท่านใช้เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

🎵 ตำรา

- การบรรเลงรวมวง เขียนโดยครูมนตรี ตราโมท
- เครื่องดนตรีไทย รวบรวมโดย ครูנית อยุโพธิ์
- ตำราการเรียบเรียงเสียงประสาน
- ทฤษฎีและการปฏิบัติดนตรีไทยเขียนโดยคุณอุทิศ นาคสวัสดิ์
- ประวัติการดนตรีไทยเขียนโดยคุณปัญญา รุ่งเรือง
- ประวัติดนตรีไทยของครูมนตรี ตราโมท
- สังคีตนิยาม
- สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์
- หลักวิชาการดนตรีและขบร่องของพระเจนดุริยางค์
- Music Computer
- Music for band
- Music for piano
- The well-tempered keyboard teacher
- Western history of classical music
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

🎵 วารสาร

- ถนนดนตรี
- วารสารเพลงดนตรี
- ศิลปวัฒนธรรม
- Clavier
- General music today
- Journal of music teacher education
- Journal of research in music education
- Music educators journal

- Music Talks
- Overdrive
- Update : applications of research in music education
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

🎵 นิติยสาร

- Commusic magazine
- Electronic magazine
- Hi fi-Stereo
- Instrumentalist
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

🎵 พจนานุกรม

- พจนานุกรมดนตรี
- พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์
- ศัพท์สังคีต เขียนโดยครูมนตรี ตราโมท
- A new dictionary of music
- Harvard concise dictionary of music
- The concise Oxford dictionary of music
- The complete dictionary of opera & operetta
- The dictionary of composers and their music
- The grove concise dictionary of music
- The new college encyclopedia of music
- The new grove dictionary of music and musicians
- The new grove dictionary of opera
- The new Harvard dictionary of music
- The new oxford companion music
- The oxford dictionary of music
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

🎵 สารานุกรม

- สารานุกรมเพลงไทย
- สารานุกรมเพลงพื้นบ้านไทย
- สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทย
- สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคประวัติและบท้องเพลงเถา
- Collier's encyclopedia with bibliography and index
- Collins classical music encyclopedia

- Dictionary of music
- The encyclopedia of classical music
- The virgin illustrated encyclopedia of rock
- Larousse encyclopedia of music
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

🎵 หนังสือรายปี

- 2002 yearbook for traditional music
- British music yearbook
- The music yearbook
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

🎵 นามานุกรม

- นามานุกรมดนตรีไทย
- นามานุกรมนักดนตรีไทยและความคิดเห็นของนักดนตรีไทย
- The music guide to Austria and Germany
- The musicians' directory
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

7. สารนิเทศรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้องที่ท่านใช้เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

🎵 ซีดีรอมโปรแกรมการเขียนโน้ตดนตรี

- โปรแกรม FINALE 2000
- โปรแกรม SIBELIUS
- โปรแกรม ENCORE 4.21
- โปรแกรม CAKEWALK SCORE WRITER
- โปรแกรม MAGIX NOTATION
- โปรแกรม MOZART
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

🎵 ฐานข้อมูลออนไลน์

- ฐานข้อมูลarts & humanities search
- ฐานข้อมูลarts abstracts
- ฐานข้อมูลarts & humanities citation index
- ฐานข้อมูลhumanities abstracts
- ฐานข้อมูลGroveart.com
- ฐานข้อมูลhumanities abstracts fulltext
- RILM abstracts of music literature
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

แหล่งสารนิเทศ	ระดับการใช้					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้
บรรณารักษ์ห้องสมุด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ภายนอกมหาวิทยาลัย						
ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี	.....	.....	.....	.....	.....	.....
นักดนตรี	.....	.....	.....	.....	.....	.....
บรรณารักษ์ห้องสมุด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ทรัพยากรสารนิเทศส่วนบุคคล						
ทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัว	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ทรัพยากรสารนิเทศของเพื่อนร่วมงาน/วิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

13. ท่านสืบค้นสารนิเทศด้วยวิธีการต่อไปนี้ในระดับใด

วิธีการสืบค้นสารนิเทศ	ระดับการใช้					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้
สำรวจจากชั้นหนังสือ	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากรายการออนไลน์ (OPAC)*	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากบัตรบรรณานุกรมวารสาร	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากบรรณานุกรมและสารสังเขปในรูปแบบสิ่งพิมพ์	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สำรวจจากบรรณานุกรมอ้างอิงถึง (Citation Index)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สำรวจจากบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงท้ายบทความ/หนังสือ/เอกสาร	.....	.....	.....	.....	.....	.....

* รายการออนไลน์ หรือ OPAC ย่อมาจากคำว่า Online Public Access Catalog เป็นรายการข้อมูล

บรรณานุกรมออนไลน์ของทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุด ผู้ใช้สามารถติดต่อเข้าถึงได้จากเครื่องรับปลายทางไม่ว่าจากเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดหรือจากการติดต่อระยะไกลจากภายนอกโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถทราบได้ทันทีว่าทรัพยากรสารนิเทศที่ต้องการมีในห้องสมุดนั้นหรือไม่ มีจำนวนเท่าใด สถานที่จัดเก็บ ตลอดจนคุณภาพของรายการที่ต้องการ

วิธีการสืบค้นสารสนเทศ	ระดับการใช้					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ใช้
สืบค้นจากตัวเล่มวารสารที่ได้อ่านหนึ่งย้อนหลัง	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สำรวจจากรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากฐานข้อมูลบรรณานุกรมและ ฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engine)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สืบค้นจากอินเทอร์เน็ตโดยใช้เว็บไซต์ อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....

14. ท่านใช้โปรแกรมค้นหา (Search Engine) ชื่อใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ชื่อ)

☐ www.alltheweb.com	☐ www.sanook.com
☐ www.altavista.com	☐ www.siamguru.com
☐ www.google.com	☐ www.thaiseek.com
☐ www.lycos.com	☐ www.yahoo.com
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

15. ท่านใช้เว็บไซต์ชื่อใดเป็นประจำเพื่อค้นหาสารสนเทศเนื้อหาด้านดนตรี (ตอบได้มากกว่า 1 ชื่อ)

☐ www.audiomelody.com	☐ www.patid.com
☐ www.dontrithai.com	☐ www.rilm.org
☐ www.finearts.go.th	☐ www.sheetmusicplus.com
☐ www.groveart.com	☐ www.sibeliusmusic.com
☐ www.millaonline.net/music	☐ www.soudstudio.ru
☐ www.musicdatabase.com	☐ www.thaikids.com
☐ www.musicrobot.com	☐ www.thairecordist.com
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....	
.....	
.....	

ปัญหาในการใช้สารนิเทศ	ระดับปัญหา					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่มี
การจัดเก็บทรัพยากรสารนิเทศส่วนตัวไม่เป็นระบบทำให้ยุ่งยากในการค้นหาเมื่อต้องการใช้ อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....
ปัญหาด้านอื่นๆ						
สารนิเทศที่ใช้มีสภาพชำรุด	.....	.....	.....	.....	.....	.....
สารนิเทศบางรูปแบบมีราคาสูง เช่น วารสาร ภาษาต่างประเทศ แผ่นซีดี แผ่นดีวีดี เป็นต้น อื่นๆ (โปรดระบุ)	.....	.....	.....	.....	.....	.....

17. หากท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สืบเนื่องจากการใช้สารนิเทศในด้านต่างๆเหล่านี้ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านกรอกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังหัวข้อต่อไปนี้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดดนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาทรัพยากรสารนิเทศให้สอดคล้องกับการใช้สารนิเทศของท่าน

♪ ด้านรูปแบบของสารนิเทศ.....
.....
.....

♪ ด้านลักษณะของสารนิเทศ.....
.....
.....

♪ ด้านเนื้อหาของสารนิเทศ.....
.....
.....

♪ ด้านภาษาของสารนิเทศ.....
.....
.....

♪ ด้านอายุของสารนิเทศ.....
.....
.....

♪ ด้านแหล่งสารนิเทศ

แหล่งสารนิเทศภายในมหาวิทยาลัย

.....

แหล่งสารนิเทศภายนอกมหาวิทยาลัย

.....

♪ ด้านการสืบค้นสารนิเทศ

.....

♪ ด้านอื่นๆ(โปรดระบุ)

.....

18. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลของบุคลากรในสาขาดุริยางคศาสตร์เพื่อเป็นประโยชน์แก่
วงวิชาการและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดกรอกข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลซึ่งท่านคิดว่าเป็นบุคลากรที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในศาสตร์นี้ เท่าที่ท่านจะสามารถให้ข้อมูลได้

(1) ชื่อ.....

ที่อยู่/ที่ทำงาน/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

.....

ความเชี่ยวชาญ/ความสนใจในด้าน

.....

(2) ชื่อ.....

ที่อยู่/ที่ทำงาน/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

.....

ความเชี่ยวชาญ/ความสนใจในด้าน

.....

(3) ชื่อ.....

ที่อยู่/ที่ทำงาน/เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้

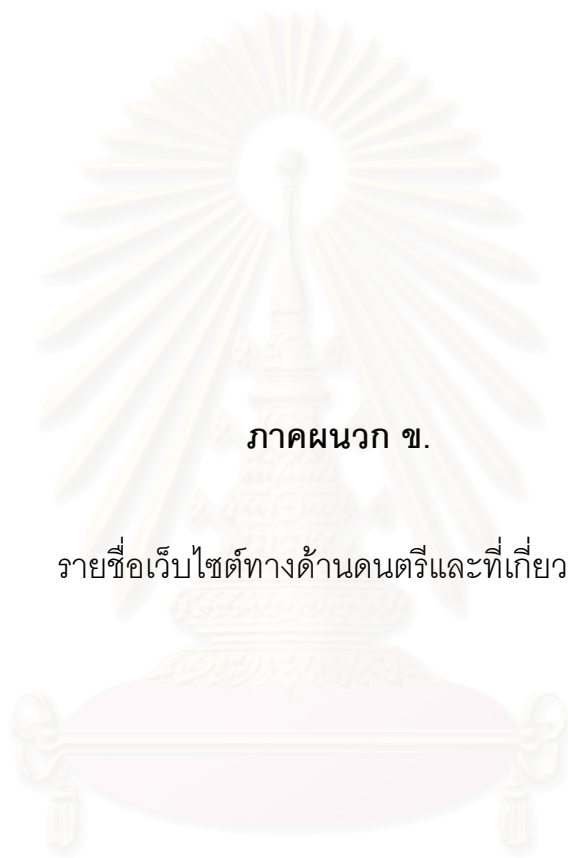
.....

ความเชี่ยวชาญ/ความสนใจในด้าน

.....

๕๐ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข.

รายชื่อเว็บไซต์ทางด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อเว็บไซต์ทางด้านดนตรีและที่เกี่ยวข้อง

1. www.audiomelody.com
2. www.classical.net
3. www.classicathai.com
4. www.dontrithai.com
5. www.finearts.go.th
6. www.freescore.com
7. www.gfa.com
8. www.groveart.com
9. www.gsp.com
10. www.hotsquad.com
11. www.hunsa.com
12. www.menc.org
13. www.midi.com
14. www.millaonline.net/music
15. www.mp3.com
16. www.musicdatabase.com
17. www.musicrobot.com
18. www.nysed.org
19. www.patid.com
20. www.rilm.org
21. www.sfb.at
22. www.sheetmusicplus.com
23. www.sibeliusmusic.com
24. www.soundstudio.ru
25. www.thaikids.com
26. www.thairecordist.com
27. www.wholenote.com
28. www.ymm.co.jp
29. www.8notes.com

ประวัติผู้เขียน

นางสาววาทีนี้ นิลงาม เกิดวันที่ 6 ตุลาคม 2520 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อักษรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปีการศึกษา 2542 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2543

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย